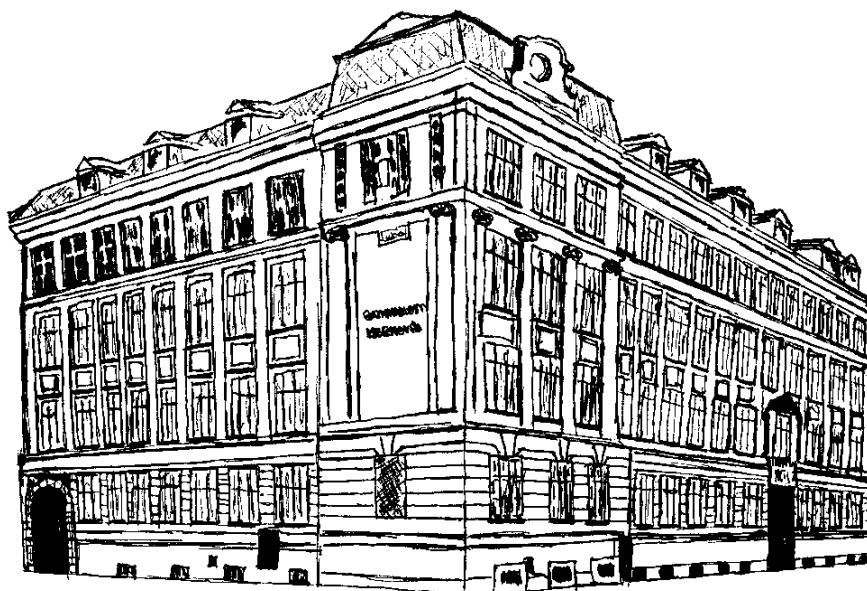

**GYMNÁZIUM BRNO, KŘENOVÁ,
příspěvková organizace**

**Školní vzdělávací program pro nižší stupeň
gymnaziálního vzdělávání**

ŠESTILETÉ STUDIUM

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP

Oficiální název: Školní vzdělávací program pro nižší stupeň gymnaziálního vzdělávání

Motivační název: Šestileté studium s přípravou na Deutsches Sprachdiplom

Školní vzdělávací program byl vytvořen podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a Rámcového vzdělávacího programu pro gymnaziální vzdělávání.

PŘEDKLADATEL

Gymnázium Brno, Křenová, příspěvková organizace

Křenová 304/36, 602 00 Brno

IČO: 00558991

REDIZO: 600013464

IZO: 000558991

Ředitel školy: Mgr. Miroslav Marek (marek@gymkren.cz)

Koordinátor ŠVP: Ing. Dagmar Valášková (valaskova@gymkren.cz)

Kontakty:

- telefon: 543 321 352, 723 309 702
- e-mail: gymnazium@gymkren.cz
- web: www.gymkren.cz
- datová schránka: qxixkmw

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Šestiletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

ZŘIZOVATEL

Jihomoravský kraj

Adresa: Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno

Kontakty: Odbor školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje
telefon: 541651111

Aktualizace dokumentu 1. září 2023.

Mgr. Miroslav Marek
ředitel školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Velikost školy

- Počet kmenových a odborných učeben je dán potřebou zajistit výuku v maximálně 20 třídách. Kapacita školy je podle zřizovací listiny 640 žáků. Pro šestileté studium se počítá s jednou třídou ve všech ročnících.

Dostupnost školy

- Gymnázium je mimořádně dobře dostupné jak pro studenty z Brna (MHD), tak pro dojíždějící studenty vzhledem k poloze blízko hlavního vlakového nádraží i ÚAN na Zvonařce.

Vybavení školy

- Dvacet čtyři učebny jsou vybaveny prezentační technikou (připojení k internetu, audiosystém, dataprojektor). Ve všech prostorách školy je dostupné wifi připojení umožňující práci s výpočetní technikou a internetem, dále je samozřejmě možné použití běžné audiotechniky.
- Mezi prostory, které mohou využívat žáci a pedagogové, patří tři multimediální a tři jazykové učebny, posluchárny pro přírodovědné předměty, žákovská knihovna se studovnou, tělocvična, sportovní hala, posilovna, ateliéry výtvarné a hudební výchovy, prostory pro laboratorní a praktická cvičení v přírodovědných předmětech, dvě učebny výpočetní techniky, studentský klub, školní jídelna, bufet, šatny, malá studovna, sborovna.
- Všechny studentům dostupné počítače jsou připojeny k internetu. Přístup k počítačům v učebnách výpočetní techniky je možný mimo výuku každý den v dohodnutých termínech, k počítačům ve studovně pak celodenně. Celkem je takto studentům k dispozici 36 počítačů.

Klima školy

- Hlavní školní budova pochází z počátku 20. století, po provedených úpravách je plně připravena pro výuku v podmínkách očekávaných pro začátek 21. století. Nová část školy na ulici Cyrilské spolu se sportovní halou vznikla rozsáhlou rekonstrukcí a novou výstavbou budov sousedících s původním areálem školy na samém počátku 21. století. Poskytla prostor pro počítačové učebny, ateliéry estetické výchovy, knihovnu se studijním a informačním centrem, stravování a tělovýchovu.
- Pro naši školu je charakteristický otevřený a demokratický přístup k žákům, díky kterému se vytváří neformální a přátelská atmosféra.
- Vzhledem k tomu, že škola vzdělává i zahraniční žáky, panuje ve škole kosmopolitní atmosféra podporující multikulturní výchovu našich žáků.

Charakteristika pedagogického sboru

- Učitelský sbor je plně aprobovaný, v rámci výuky cizích jazyků zaměstnává škola rodilé mluvčí. Někteří učitelé jsou aktivní jako lektoři, organizátoři celoškolských akcí, někteří též publikují v odborném tisku. Složení a počet členů pedagogického sboru závisí na kapacitě a výkonech školy. Při reálné kapacitě 20 tříd se předpokládá, že na naší škole působí zhruba 46 pedagogů. V pedagogickém sboru jsou učitelé všech věkových kategorií s převahou zkušených učitelů.
- Učitelé pracují v liberálním prostředí, které jim umožňuje využití nejvhodnějších pedagogických metod, výukových strategií a vlastního tvůrčího přístupu.

Charakteristika žáků

- Žáci dochází či dojíždí ze všech částí Brna, okolních okresů i ze vzdálenějších regionů; našimi žáky jsou i cizí státní příslušníci.

Dlouhodobé projekty a zahraniční spolupráce

- Na škole probíhají dlouhodobé projekty zaměřené na zahraniční studijní výměny se stálými partnerskými školami ve Stuttgartu, Vídni, Štětíně, Eutramo, Comenius.
- Pro primu a sekundu šestiletého studia se pořádá školní kolo soutěže v anglické konverzaci.
- V nepovinném předmětu FCE se připravují vybraní žáci kvarty a kvinty k získání mezinárodně uznávané zkoušky First Certificate of English. Příprava je v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně a trvá dva roky. (Samotná zkouška na FCE je placená a je ji možné vykonat jen u Britské rady.)
- V rámci studia mohou žáci získat mezinárodně uznávaný Deutsches Sprachdiplom opravňující ke studiu v německy mluvících zemích bez nutnosti skládat jazykové zkoušky.
- Dlouhou tradicí má školní pěvecký sbor, který dosáhl řady mezinárodních úspěchů.

Spolupráce s jinými subjekty

- Školská rada je ustavena dle zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a na základě usnesení Rady Jihomoravského kraje č. 876/05/R 19. Školská rada má devět členů. Spolupracuje se školou v souladu s § 167 a 168 školského zákona.
- Při škole funguje Klub rodičů. Rodiče jsou zváni na třídní schůzky, na nichž jsou informováni zejména o prospěchu a chování žáků a mohou individuálně komunikovat s učiteli a vedením školy.
- Studentská samospráva vyvíjí aktivní činnost formou Studentského parlamentu, který se podílí na organizaci života školy a na přípravě a organizaci mimoškolní činnosti žáků, propagaci školy. Studenti z větší části organizují provoz a akce studentského klubu.
- Naše škola zajišťuje ve spolupráci s vysokými školami pedagogické praxe studentů učitelství, naši žáci navštěvují odborná vysokoškolská pracoviště.
- Na úrovni krajských kol organizujeme soutěže a olympiády v oblasti cizích jazyků, chemie a SOČ.
- Vedení školy podporuje nadstandardní projekty v rámci minimálního preventivního programu (Peer program ve spolupráci s K – centrem).
- Nadační fond Gymnázia Brno, Křenová, p. o.
- Klub absolventů Gymnázia Brno, Křenová, p. o.
- Pravidelná spolupráce s Rakouským institutem, Goethe Institutem, Aliance Francaise a Britskou radou.
- Partnerská škola Masarykovy univerzity.

Další možnosti nabízené žákům mimo vyučování

- Příprava k jazykovým zkouškám.
- Studijní pobyty v zahraničí pro jazykově nadané žáky.
- Účast na vědomostních a sportovních soutěžích.
- Sportovní kurzy, školní výlety, adaptační kurzy pro žáky 1. ročníků a další výchovně-vzdělávací akce školy.
- Dramatický kroužek.
- Návěst divadelních představení v anglickém a francouzském jazyce.
- Školní pěvecký sbor.
- Přístup na internet a k bezdrátové síti wifi.
- Školní metodik prevence ve spolupráci s pedagogy, zejména s třídními učiteli vyhledává žáky s rizikem či projevy sociálně nežádoucího chování, poskytuje poradenské služby těmto žákům a jejich zákonným zástupcům.
- Výchovný poradce a kariérový poradce školy pomáhají žákům zejména při výběru dalšího uplatnění na VŠ, řešení individuálních problémů, shromažďování statistických údajů o uplatnění našich absolventů.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Zaměření školy

Škola poskytuje všeobecné čtyřleté gymnaziální studium s možností přípravy na mezinárodně certifikované zkoušky Deutsches Sprachdiplom (DSD) a First Certificate of English (FCE). Profilovým jazykem ve třídách čtyřletého studia je angličtina.

Profil absolventa

Náš absolvent je všeobecně vzdělaný, jazykově vybavený, připravený ke studiu na vysoké škole dle svého osobního zájmu a zaměření u nás i v zahraničí, je ochoten a schopen vyjádřit a obhájit vlastní názor. V případě úspěšného složení zkoušky DSD je absolvent oprávněn ke studiu na VŠ v Německu a Rakousku bez nutnosti skládat další jazykové zkoušky. Žáci jsou připravováni na všechny typy univerzitního studia individuální profilací danou výběrem z nabídky volitelných předmětů.

Požadavky na uchazeče – přijímací řízení

Přijímací řízení se řídí školským zákonem č. 561/2004 Sb. v platném znění. Uchazeči jsou přijímáni ke studiu podle hodnocení z předchozího vzdělávání, výsledku testů z českého jazyka a matematiky a podle dalších skutečností. Podrobná kritéria přijímacího řízení jsou každoročně zveřejňována na webových stránkách školy.

Ukončování studia – maturitní zkouška

Žáci, kteří jsou vzděláváni podle ŠVP, budou ukončovat studium v souladu se zákonem 561/2004 Sb. a příslušnou vyhláškou MŠMT.

Výchovné a vzdělávací strategie

Principy práce školy:

- variabilita studia;
- široká nabídka volitelných předmětů;
- vysoká úroveň výuky a využití jazyků, návaznost na dosaženou úroveň v předchozím vzdělání;
- příprava k mezinárodním jazykovým zkouškám;
- možnost účasti v zahraničních projektech;
- liberální přístup k žákům i učitelům;
- otevřenost ve vztahu k žákům;
- existence a práce Studentského parlamentu;
- neformální klima školy;
- kosmopolitní a multikulturní atmosféra – zahraniční žáci.

Uplatňované postupy:

- vnitřní členění výuky do skupin podle náročnosti;
- týmová práce;
- projektová výuka využívající kurzy a soustředění;
- účast na dlouhodobých i mezinárodních projektech;
- možnost ovlivňovat chod školy a vzdělávací nabídku prostřednictvím Studentského parlamentu;
- možnost práce se zahraničními žáky i učiteli;
- individuální přístup k žákům.

Rozvíjení klíčových kompetencí

Učitel využívá následující strategie a formy:	
STRATEGIE	FORMY
Kompetence k učení	
Individualizuje vyučovací metody a rozšiřuje jejich variabilitu	Nové organizační jednotky – studijní skupiny
Posiluje vnitřní motivaci žáků	Zapojení do projektů Organizace exkurzí
Zefektivňuje přenos a získávání informací	Samostatná práce se zdroji informací – internet Samostatná práce s literaturou Plnění úkolů v rámci kurzů
Posiluje autoevaluační schopnosti žáků	Prezentace žakovských projektů v rámci výuky Aktivní role žáků při tvorbě klasifikačních pravidel
Kompetence k řešení problémů	
Posiluje metodu problémové výuky ve všech předmětech	Využití seminárních forem výuky Vytváření studijních skupin napříč třídami
Rozvíjí schopnost žáků rozpoznat problém	Zadávání projektů, individuálních a skupinových úkolů
Kompetence komunikativní	
Umožňuje žákům přístup k dostupným prostředkům komunikace	Liberalizace používání ICT prostředků uvnitř školy Webové stránky školy, tříd, předmětových skupin Zlepšit přístup ke studijním materiálům
Poskytuje žákům teoretické a praktické nástroje ke komunikaci	Posílení příslušných témat ve vhodných předmětech (občanský a společenskovední základ, český jazyk a literatura, cizí jazyk a další cizí jazyk) Exkurze Praktické úlohy v rámci kurzů
Umožňuje žákům prezentovat komunikační schopnosti ve škole i na veřejnosti	Výstupy z kurzů Mimoškolní činnost (zájmové útvary, soutěže) Činnost Studentského parlamentu Obhajoby studentských prací
Poskytuje žákům vysokou úroveň výstupních komunikačních schopností v cizích jazycích	Zahraniční studijní výměny Povinnost prezentace některých prací v profilovém cizím jazyce
Kompetence sociální a personální	
Poskytuje žákům možnost hodnotit vlastní reálné možnosti	Skupinové metody výuky Účast na evaluaci školy
Vede žáky ke schopnosti přijmout zodpovědnost	Činnost Studentského parlamentu a třídních samospráv Přenesení organizace některých mimoškolních akcí na žáky
Posiluje metody k vytváření hodnotných mezilidských vztahů	Spoluúčast žáků při tvorbě vnitřních školních norem
Vede žáky k pozitivnímu vztahu ke zdraví a zdravému životnímu stylu	Peer programy v rámci preventivního programu Sportovní aktivity v rámci kurzů Aktivity v rámci sportovních soutěží
Kompetence občanské	
Učí žáky stanovit si perspektivní cíle	Spolupráce s vysokými školami – semináře, praxe Výběr volitelných předmětů
Vede k toleranci a respektování různorodých hodnot člověka	Nabídka studia pro žáky minoritních skupin (zahraniční studenti) Multikulturní projekty (včetně mezinárodních)
Kompetence pracovní	
Učí žáky používat základní přístroje, laboratorní, komunikační a výpočetní techniku	Individuální a skupinová práce s technikou
Zdůrazňuje hlediska kvality, hospodárnosti a ochrany životního prostředí i zdraví při práci	Zdůrazňování požadovaných přístupů v činnostech v rámci projektové výuky a kurzů
Naučí žáky orientovat se v základních aktivitách v oblasti podnikání	Důraz na samostatné aktivity v předmětech, jako je matematika, občanská výchova a informační a komunikační technologie.

Žáci naší školy zvládnou požadavky gymnaziálního vzdělávání alespoň na úrovni ŠVP (který odpovídá RVP ZV). V oblasti jazykového vzdělávání (německý jazyk) jsou požadavky našeho ŠVP poněkud náročnější, jejich rozpracování je obsahem dalších částí ŠVP.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Vychází z prostorových možností školy, ve které (s výjimkou objektu Cyrilská) není vybudován bezbariérový přístup. Školní vzdělávací program předpokládá tedy pouze možnost integrace žáků s lehčími tělesnými postiženími.
- Dle potřeb a na základě lékařských doporučení je škola připravena vytvářet ve spolupráci s rodiči žáků se specifickými poruchami učení individuální vzdělávací plány.
- Zákonní zástupci studentů se studijními problémy jsou včas informováni a ve spolupráci se školou je společně hledáno řešení vzniklé situace.
- Žákům ze sociálně znevýhodňujícího prostředí, může být z rozpočtu Nadačního fondu školy poskytnut příspěvek na akce pořádané školou.
- Žákům se speciálními potřebami jsou poskytovány bezplatné individuální konzultace s jednotlivými učiteli a s výchovným poradcem.
- Specifické potřeby žáků vyžadující speciální péči jsou řešeny individuálně podle charakteru konkrétního problému.
- Ze závažných zdravotních důvodů mohou být žáci uvolněni z vyučování některých specifických předmětů nebo z provádění určitých činností.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaní žáci našeho gymnázia mohou pro svůj rozvoj využít následujících možností:

- škola podporuje žáky v účasti na olympiádách a odborných soutěžích, včetně středoškolské odborné činnosti;
- jazykově nadaným žákům se nabízí účast na zahraničních jazykových kurzech;
- podporuje se spolupráce nadaných žáků s vysokými školami, zvláště s Masarykovou univerzitou;
- žáci, kteří dosahují výborných výsledků ve sportovních nebo kulturních aktivitách, mohou studovat podle individuálního vzdělávacího plánu. Škola rozlišuje dva typy individuálních vzdělávacích plánů:
  - **1. Termínované zkoušení.** Žák je přezkušován (jakoukoli formou) po předchozí domluvě s vyučujícím. Žák navštěvuje vyučování v plném rozsahu, je mu umožňována účast na soustředěních a akcích. Tento studijní plán je udělován zpravidla žákům, kteří dosahují výborných výsledků ve sportovních, kulturních a dalších časově náročných aktivitách. Žákovi může být též povolena absence v přesně stanovených vyučovacích hodinách.
  - **2. Samostatné studium.** Student dochází do školy podle individuálního rozvrhu, termíny zkoušek a uzavírání klasifikace jsou dohodnuty na individuální termíny. Tento studijní plán je udělován výjimečně, např. reprezentantům ČR v disciplíně, jejichž sezóna jim neumožňuje pravidelnou návštěvu školy.
- Na individuální vzdělávací plán nemají žáci nárok a může jim být v případě neplnění povinností odebrán.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou zařazena do předmětů a činností, se kterými se setkají všichni žáci, dle následujícího přehledu. Konkrétní zapracování do vyučovacích předmětů je součástí učebních osnov těchto předmětů.

Průřezové téma	Zkratka	Tematický okruh	Kde je realizován předmět (ročník)
Výchova demokratického občana	PT1	Občanská společnost a škola	OV (1,2), CJ (2)
		Občan, občanská společnost a stát	OV (1,2), Z (2)
		Formy a participace občanů v politickém životě	OV (1), D (1)
		Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	OV (1), Z (1), D (2)
Osobnostní a sociální výchova	PT2	Osobnostní rozvoj (Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepečení, Seberegulace, Psychohygiena, Kreativita)	OV (1), M (1,2), I (1), CJ (1,2), ČJ (1,2), většina dalších předmětů
		Sociální rozvoj (Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice)	OV (1,2), CJ (1,2), ČJ (2), většina dalších předmětů
		Morální rozvoj (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika)	OV (1), I (1), EVH (1), TV (1,2)
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	PT3	Evropa a svět nás zajímají	Z (1), D (2), CJ (1), ČJ (1,2), M(2), F (1) Bi (1,2)
		Objevujeme Evropu a svět	CJ (1), Z (1), ČJ (1,2), M(2), F (1,2), EVH (1), EVV (1,2)
		Jsme Evropané	OV (2), CJ (1), ČJ (1), Z (1), D (1,2)
Multikulturní výchova	PT4	Kulturní difference	Z (1,2), EVH (1,2), EVV (1,2)
		Lidské vztahy	Bi (1), OV (1), Z (2), I (1)
		Etnický původ	Bi (1), OV (1), D (1,2), Z (1)
		Multikulturalita	OV (1), EVH (1,2), ČJ (1), D (2), M (2), I (1), EVV (1,2), TV (2)
		Princip sociálního smíru a solidarity	OV (2), D (2)
Environmentální výchova	PT5	Ekosystémy	Bi (2), Z (1,2)
		Základní podmínky života	Bi (2), Z (1), F (2), Ch (1)
		Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Bi (2), Z (2), OV (1), I(1), Ch (1,2), F (1,2)
		Vztah člověka k prostředí	Bi (2), Z (2), Ch (1)
Mediální výchova	PT6	Kritické čtení a vnímání	ČJ (1,2), CJ (2), většina dalších předmětů
		Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJ (1,2), I (1), Z (1)
		Stavba mediálních sdělení	ČJ (1,2), I (1), EVH (2)
		Vnímání autora sdělení	ČJ (1,2), Bi (2)
		Fungování a vliv médií ve společnosti	ČJ (1,2), OV (1)
		Tvorba mediálního sdělení	ČJ (1,2), Bi (2), I (1), EVV (2)
		Práce v realizačním týmu	většina předmětů

Použité zkratky předmětů:

Bi	biologie
CJ	cizí jazyk (německý jazyk a anglický jazyk)
ČJ	český jazyk
D	dějepis
EVH	estetická výchova – hudební
EVV	estetická výchova – výtvarná
F	fyzika
Ch	chemie
I	informatika
M	matematika
OV	občanská výchova
TV	tělesná výchova
Z	zeměpis

Pozn. Přesná specifikace zařazení průřezových témat je uvedena v učebních osnovách jednotlivých předmětů v části Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.

4. UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. ročník (hodiny/týden)	II. ročník (hodiny/týden)	Celkem (hodiny/týden)
1	Český jazyk	4	4	8
2	Anglický jazyk	2	3	5
3	Německý jazyk	4	4	8
4	Občanská výchova	1	1	2
5	Dějepis	2	2	4
6	Zeměpis	2	2	4
7	Matematika	4	4	8
8	Fyzika	2	3	5
9	Chemie	2	3	5
10	Biologie	3	2	5
11	Informatika	2	0	2
12	Estetická výchova – hudební	1	1	2
13	Estetická výchova – výtvarná	1	1	2
14	Tělesná výchova	2	2	4
	Celkem	32	32	64
	DSD – nepovinný předmět	2	2	4

Poznámky k učebnímu plánu:

Anglický jazyk

- Určen jako cizí jazyk šestiletého studia.
- Výuka je realizovaná ve skupinách.

Německý jazyk

- Učí se jako další cizí jazyk.
- Je studován povinně ve všech ročnících, nevyžaduje se předchozí znalost jazyka. U studentů se předpokládá účast v nepovinném předmětu DSD, která je potřebná k získání mezinárodně uznávaného certifikátu (Deutsches Sprachdiplom) v rámci studia.
- Výuka je realizována ve skupinách.

Matematika

- V prvním a druhém ročníku se třída může dělit na poloviny v jedné hodině týdně.

Fyzika

- Součástí výuky jsou laboratorní a teoretická cvičení v rozsahu 1 hodina týdně v 1. i ve 2. ročníku. V těchto hodinách se třída dělí na poloviny.
- Integrovaná vzdělávací oblast Člověk a svět práce (okruhy Práce s laboratorní technikou a Využití digitálních technologií).

Chemie

- V prvním ročníku jsou pro chemii vyčleněny 2 hodiny týdně, z toho v jedné se žáci dělí na poloviny, což umožňuje zařazení laboratorních prací.
- Ve druhém ročníku mají studenti týdně 3 hodiny, z toho 1 bude věnována laboratornímu cvičení.
- Integrována vzdělávací oblast Člověk a svět práce (okruhy Práce s laboratorní technikou a Využití digitálních technologií).

Biologie

- Realizuje vzdělávací obor Přírodopis.
- Součástí výuky jsou praktická a laboratorní cvičení v rozsahu 1 hodina týdně v prvním ročníku.
- Integrována vzdělávací oblast Člověk a svět práce (okruh Práce s laboratorní technikou), Člověk a zdraví (obor Výchova ke zdraví).

Estetická výchova

- Estetická výchova – hudební realizuje vzdělávací obor Hudební výchova.
- Estetická výchova – výtvarná realizuje vzdělávací obor Výtvarná výchova.
- Výuka je realizována ve skupinách.
- V I. a II. ročníku je zařazen hudební i výtvarný obor pro všechny žáky.

Občanská výchova

- Realizuje vzdělávací obor Výchova k občanství.
- Integrována též vzdělávací oblast Člověk a svět práce (okruh Svět práce).

Informatika

- Předmět je vyučován ve skupinách.
- Výuka probíhá v počítačových učebnách.
- Integrována vzdělávací oblast Člověk a svět práce (okruh Využití digitálních technologií).

Tělesná výchova

- Předmět je vyučován ve skupinách.
- Integrovaný vzdělávací obor Výchova ke zdraví (z oblasti Člověk a zdraví).

DSD (Deutsches Sprachdiplom)

- Nepovinný předmět v I. i II. ročníku.
- Výuka probíhá ve skupinách.
- Jeho absolvování je potřebné ke složení zkoušky DSD v rámci studia ve vyšších ročnících gymnázia.

Vzdělávací obor Člověk a svět práce

- Integrovaný do předmětů fyzika a chemie (okruhy Práce s laboratorní technikou a Využití digitálních technologií), biologie (okruh Práce s laboratorní technikou), občanská výchova (okruh Svět práce) a informační a komunikační technologie (okruh Využití digitálních technologií).

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví

- Integrovaný do předmětů biologie a tělesná výchova.

Další náležitosti týkající se učebního plánu vyplývají z níže uvedených učebních osnov jednotlivých vyučovacích předmětů.

5. UČEBNÍ OSNOVY

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.

Je nástrojem k získávání informací, předmětem poznání. Výuka vede žáka k přesnému a logickému myšlení. Realizuje tematické okruhy průřezových témat *Osobnostní a sociální výchova (okruh Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů)*, *mediální výchova (všechny okruhy)*, *Multikulturní výchova (okruhy Kulturní diference, Multikulturalita)*, *Výchova ke myšlení v evropských a globálních souvislostech (všechny okruhy)*.

Výuka docílí vzdělání jazykového, které umožňuje sebevědomé ústní i písemné vyjadřování. V oblasti slohové žák ovládá prakticky základní slohové útvary, posuzuje a analyzuje texty, rozebírá formální stránku textu. Literární oblast prohlubuje a upevňuje čtenářské návyky, rozlišuje literární fikci a skutečnost.

Předmět je povinným maturitním předmětem ve společné části maturitní zkoušky. Výuka je rozdělena na jazykovou, komunikační a slohovou výchovu, literární výchovu. Ve všech složkách předmětu se žák učí postupně pracovat s náročnějšími texty odbornými i uměleckými, poznává bohatství českého jazyka a celkové působení má estetický a didaktický cíl.

Časové a organizační vymezení

První a druhý ročník šestiletého studia má po čtyřech vyučovacích hodinách týdně.

Předpokládá se spolupráce s těmito předměty: cizí jazyky, dějepis, hudební a výtvarná výchova, přírodní vědy, občanská výchova. Vše v rámci práce s textem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčovými kompetencemi jsou kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální, personální, občanské i pracovní. Dosahujeme jich nejrůznějšími postupy od frontální výuky, samostatné a skupinové práce, diskusí, návštěvami kina, divadla a jiných kulturních akcí, recitací, olympiádami, literárními soutěžemi.

Žákům se vybírají a předkládají vhodné texty, kterými jsou motivováni k četbě a následné diskusi, analýze – kompetence k učení, sociální, personální, komunikativní.

Učitel zadává referáty, mluvní cvičení, slohové práce k aktuálnímu kulturnímu i společenskému dění, vede žáky k tomu, aby otevřeně formulovali vlastní názor, obhajovali jej, argumentovali a pokoušeli se o zobecňování.

Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy (např. historické souvislosti, tradice, kulturní dědictví předků).

Časový harmonogram

Tematický celek	Ročník
Čeština je jazyk slovanský	1. ročník
Tvarosloví	1. ročník
Tvoření slov	1. ročník
Skladba	1. ročník
Pravopis	1. ročník
Slovní zásoba	1. ročník
Význam slov	1. ročník
Úvod do slohu	1. ročník
Administrativní styl	1. ročník
Racionální studium textu	1. ročník
Umělecký styl	1. ročník
Literatura první poloviny 20. století	1. ročník
První světová válka v literatuře	1. ročník
Druhá světová válka v literatuře	1. ročník
Nové vývojové cesty literatury	1. ročník
O jazyce	2. ročník
Zvuková stránka jazyka	2. ročník
Slovotvorba	2. ročník
Tvarosloví	2. ročník
Slovní zásoba	2. ročník
Význam slov	2. ročník
Pravopis	2. ročník
Skladba	2. ročník
Stylistika	2. ročník
Veřejné mluvní projevy	2. ročník
Vybrané slohové útvary	2. ročník
Literatura druhé poloviny 20. století	2. ročník
Druhá světová válka v literatuře	2. ročník
Člověk v poválečném světě	2. ročník
Tajemství v krátkých řádcích	2. ročník
Několik pohledů za hranice	2. ročník

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Výstup	Téma	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vtahy a průřezová témata
1.		JAZYK JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
1.	<ul style="list-style-type: none"> - porovnání společných a rozdílných rysů jazyků, které se ve škole učí - rozlišení spisovného jazyka - seznámení s jazykovou normou 	Čeština je jazyk slovanský	<ul style="list-style-type: none"> - Systém indoevropských jazyků - Slovanské jazyky a jejich rozdělení - Písmo - Jazyková kultura - Opakování 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s textem - diskuse - práce v knihovně 	<ul style="list-style-type: none"> - OV, D, HV, VV, Z - PT2 – okruh Sociální rozvoj - PT3 – všechny okruhy
1.	<ul style="list-style-type: none"> - třídění slovních druhů - tvorba spisovných tvarů slov - významové vztahy gramatických jednotek ve větě - zvládnutí pravopisu - vhodné využití poznatků v komunikaci - zvládnutí slovtvorného, lexikálního a morfologického pravopisu 	Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní druhy a jejich funkce ve větě - Slovesné tvary určité a neurčité - Časování sloves - Slovesné třídy a vzory - Tvary složené - Přechodníky - Přechylování cizích ženských příjmení - Skloňování cizích vlastních jmen - Opakování 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - cvičení - práce s textem - práce ve skupinách 	<ul style="list-style-type: none"> - CIZÍ JAZYKY, Z - ohebnost/neohebnost cizích slov - PT6 – okruhy Kritické čtení a vnímání, Stavba mediálních sdělení - PT2 – okruhy Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj (umění poznávat a učit)
1.	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišování a doklady v textu: zásady tvoření slov a obohacování slovní zásoby - rozlišování spisovných tvarů a jejich vědomé využívání v komunikačních situacích 	Tvoření slov	<ul style="list-style-type: none"> - Způsoby tvoření slov - Odvozování - Zkracování - Skládání - Opakování 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - procvičování - práce s textem - práce ve skupinách 	<ul style="list-style-type: none"> - CIZÍ JAZYKY, D, OV, HV, VV - slovo (jeho význam, dosah, účinek) - PT2 – okruh Sociální rozvoj - využití termínů - komunikace jako fenomén doby - umění argumentace
1.	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišení významových vztahů gramatických jednotek ve větě a v souvětí - zvládnutí syntaktického pravopisu - rozlišení větných členů - rozlišení druhů vět v souvětí a druhů souvětí, jejich správné využití v komunikačních situacích - rozlišení přímé a nepřímé řeči, jejich správné komunikační využití 	Skladba	<ul style="list-style-type: none"> - Druhy vět podle postoje mluvčího - Podmět a přísudek - Přísudek v trpném rodě - Přísudek slovesně-jmenný - Přívlastek (volný a těsný) - Přístavek - Předmět - Příslovečné určení - Doplněk - Několikanásobné větné členy - Slova, která nejsou větnými členy - Věta jednoduchá a souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - cvičení - práce s textem - práce ve skupinách 	<ul style="list-style-type: none"> - CIZÍ JAZYKY, OV, D - typy větné skladby - člověk a myšlení - rozvoj schopností poznání - formulování odborných myšlenek a vztahů - rozvoj myšlenkových a komunikačních postupů - umění argumentace - asertivita - PT2 – okruhy Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj

			<ul style="list-style-type: none"> - Čárka ve větě jednoduché - Souvětí - Souvětí souřadné - Souvětí podřadné - Čárka v souvětí - Přímá a nepřímá řeč - Opakování 		<ul style="list-style-type: none"> - PT6 – okruh Tvorba mediálního sdělení
1.	<ul style="list-style-type: none"> - zvládnutí pravopisu lexikálního, slovtvorného i morfologického 	Pravopis	<ul style="list-style-type: none"> - Opakování základních pravopisných pravidel - Opakování pravidel pro psaní velkých písmen 	<ul style="list-style-type: none"> - cvičení - práce s textem - diktáty - 	<ul style="list-style-type: none"> - D, OV, HV, VV, CIZÍ JAZYKY - umění poznávat a učit se - člověk a Evropa - realie v každodenním životě - význam pravopisných dovedností a kultura písemného projevu - rukopis - PT3 – okruh Jsme Evropané
1.	<ul style="list-style-type: none"> - vhodné užití českých i přejatých slov v kontextu - práce s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími příručkami 	Slovní zásoba	<ul style="list-style-type: none"> - Slova přejatá, jejich pravopis a výslovnost, jejich skloňování 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s textem - práce ve skupinách - projekt - práce se slovníky 	<ul style="list-style-type: none"> - CIZÍ JAZYKY, D, OV, HV, VV - znalost nejčastějších slov přejatých - PT2 – okruhy Osobnostní a Sociální rozvoj - vývoj a duševní rozvoj jedince - poznávání vlastní osobnosti - člověk a společnost (regionální, národní, evropská a světová úroveň uvažování) - PT3 – okruh Objevujeme Evropu a svět
1.	<ul style="list-style-type: none"> - správné třídění druhů slov - tvorba spisovných tvarů a jejich vědomé a správné užití v komunikaci 	Význam slov	<ul style="list-style-type: none"> - Slova jednovýznamová a vícevýznamová - Antonyma, homonyma, synonyma - Rčení, sousloví, pořekadla přísloví 	<ul style="list-style-type: none"> - cvičení - práce s textem - práce ve skupinách - práce se slovníky - projekt 	<ul style="list-style-type: none"> - CIZÍ JAZYKY, D, OV, HV, VV - PT3 okruh Evropa a svět nás zajímají - PT4 – okruhy Kulturní diferenciacce, Etnický původ, Multikulturalita
1.		SLOH KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA			
1.	<ul style="list-style-type: none"> - charakter základních znaků stylu v ukázkách - rozlišení spisovného a nespisovného projevu 	Úvod do slohu	<ul style="list-style-type: none"> - Opakování - Debata, diskuse 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s textem - cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> - OV, D, HV, VV

Gymnázium Brno, Křenová, příspěvková organizace – ŠVP 6leté, nižší gymnázium

	<ul style="list-style-type: none"> - odlišení faktických informací od názorů a hodnocení - vhodné využití jazykových prostředků vzhledem ke komunikačnímu záměru 		<ul style="list-style-type: none"> - Text, jeho soudržnost, členitost a styl - Rozhovor - Telefonování, telefonní seznam - Úvaha 	<ul style="list-style-type: none"> - slohová práce - skupinová práce - diskuse 	<ul style="list-style-type: none"> - PT6 – okruhy Fungování a vliv médií ve společnosti, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - umění argumentovat a přesvědčit - aktivní pronikání do veřejné komunikace
1.	<ul style="list-style-type: none"> - kultivované spisovné dorozumění v odpovídající komunikační situaci - odlišení spisovného a nespisovného projevu - logické uspořádání informací vzhledem ke komunikačnímu záměru 	Administrativní styl	<ul style="list-style-type: none"> - Nabídka, objednávka, stížnost - Žádost 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s textem - diskuse - cvičení - práce ve skupinách 	<ul style="list-style-type: none"> - OV, D - umění argumentace - formulování a vyjádření názoru - umění nesouhlasu - asertivita
1.	<ul style="list-style-type: none"> - zachycení nejdůležitějších myšlenek a sdělných jednotek textu - výstižné a přehledné zpracování textu - nácvik základů studijního čtení – vyhledávání klíčových slov, formulace hlavních myšlenek z textu, tvorba osnovy, výpisky a výtah z textu 	Racionální studium textu	<ul style="list-style-type: none"> - Jízdní řád - Výtah - Výklad, přednáška - Odborný popis - Pracovní návod 	<ul style="list-style-type: none"> - práce ve skupinách - práce s textem - mluvní cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> - OV, D, přírodní vědy - PT5 – okruh Vztah člověka k prostředí - člověk a příroda - fenomén paměti - informační a komunikační technologie - experiment - PT6 – okruhy Vnímání autora sdělení, Stavba mediálních sdělení - komunikační dovednosti - rétorika - hlasová hygiena
1.	<ul style="list-style-type: none"> - kultivované dorozumívání s ohledem na situaci - vhodné užití spisovných prostředků vzhledem ke komunikačnímu záměru - vhodné uspořádání informací s ohledem na účel textu - tvorba koherentního textu s dodržováním mezivětného navazování - využití poznatků o jazyce a stylu v návaznosti na tvarosloví a další jazykové disciplíny 	Umělecký styl	<ul style="list-style-type: none"> - Líčení - Vypravování, jeho kompozice a jazykové prostředky - Bajka 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s textem - cvičení - slohová práce 	<ul style="list-style-type: none"> - OV, D, HV, VV - interpretace vztahu jazyka a sdělení - soukromá a veřejná komunikace - kulturní diferenciacie - osobnost mluvčího a posluchače - spolupráce, soutěž, sociální komunikace - vnímání uměleckého díla
1.		LITERÁRNÍ VÝCHOVA			

Gymnázium Brno, Křenová, příspěvková organizace – ŠVP 6leté, nižší gymnázium

1.	<ul style="list-style-type: none"> - pokusy o tvorbu uměleckého textu na základě samostatné četby - popis a charakteristika literárních hrdinů - rozlišení a pokusy o hodnocení žánrů, jazyka a kompozice literárních děl 	První polovina dvacátého století	<ul style="list-style-type: none"> - Hlavní vývojová období světové i české literatury - Základní pojmy literární teorie – opakování - Tematická a kompoziční vrstva - Jazyk a styl umělecké literatury - Estetická funkce literatury 	<ul style="list-style-type: none"> - četba ukázek - práce s textem - porozumění textu - diskuse - práce v knihovně 	<ul style="list-style-type: none"> - D, HV, VV, OV - společnost a umění - společnost a filozofie
1.	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznání individuálního stylu autora - ústní i písemná formulace dojmů z vlastní četby - kultivovaná reprodukce přečteného textu - jednoduchý popis struktury literárního díla - interpretace smyslu ukázek - vyhledávání informací v knihovně a jiných typech informačních zdrojů 	První světová válka	<ul style="list-style-type: none"> - Odraz v literatuře - Hašek - Remarque - Dyk - Šrámek - Hemingway 	<ul style="list-style-type: none"> - četba - práce s textem - porozumění textu - literární rozbor - literární hrdina - líčení prostředí - dějová linie - základní motivy - práce v knihovně 	<ul style="list-style-type: none"> - společnost a dějiny - význam a dosah války - válka a jedinec - generační paměť - PT3 – okruh Objevujeme Evropu a svět
1.	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznání individuálního stylu autora - ústní i písemná formulace dojmů z vlastní četby - kultivovaná reprodukce přečteného textu - jednoduchý popis struktury literárního díla - interpretace smyslu ukázek - vyhledávání informací v knihovně a jiných typech informačních zdrojů 	Druhá světová válka	<ul style="list-style-type: none"> - Odraz v literatuře - Čapek - Erenburg - Clavell - Šrámek - Halas - Vančura - Drda - Hrubín 	<ul style="list-style-type: none"> - četba - práce s textem - porozumění textu - literární rozbor - literární hrdina - líčení prostředí - dějová linie - základní motivy - práce v knihovně 	<ul style="list-style-type: none"> - společnost a dějiny - význam a dosah války - válka a jedinec - generační paměť - PT3 – okruh Objevujeme Evropu a svět
1.	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznání individuálního stylu autora - ústní i písemná formulace dojmů z vlastní četby - kultivovaná reprodukce přečteného textu - jednoduchý popis struktury literárního díla - interpretace smyslu ukázek - vyhledávání informací v knihovně a jiných typech informačních zdrojů 	Nové vývojové cesty literatury Avantgarda Literatura a realita Literatura a fikce	<ul style="list-style-type: none"> - Wolker - Čep - Voskovec - Škvorecký - Orten - Poláček - Orwell - Karel Čapek - Tzara 	<ul style="list-style-type: none"> - četba - práce s textem - diskuse - tvorba experimentálního textu - literatura a současnost - video - práce v knihovně 	<ul style="list-style-type: none"> - čtenář a literární hrdina ve světě - nové formy umění - čtenář a jeho zakotvenost v národní, evropské a světové kultuře - kritické čtení a vnímání uměleckých sdělení - PT3 – okruhy Evropa a svět nás zajímají, Jsme Evropané
2.		JAZYK JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
2.	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišení spisovného jazyka, obecné češtiny i nářečí a zdůvodnění jejich využití 	O jazyce	<ul style="list-style-type: none"> - Historický vývoj češtiny - Tvarosloví 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - procvičování 	<ul style="list-style-type: none"> - D, OV, HV, VV - člověk a komunikace

Gymnázium Brno, Křenová, příspěvková organizace – ŠVP 6leté, nižší gymnázium

	<ul style="list-style-type: none"> - v textu rozlišuje základní znaky různých období vývoje češtiny - rozlišení jazykovědných disciplín 		<ul style="list-style-type: none"> - Hláskosloví - Slovní zásoba - Vývoj pravopisu - Dobové literární památky 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s textem - práce ve skupinách - práce v knihovně 	<ul style="list-style-type: none"> - člověk a umění - rétorika - fenomén slova a sdělení - fenomén divadla - správné psaní – projev jazykové kultury - PT2 – okruh Osobnostní rozvoj - PT3 – okruh Jsme Evropané
2.	<ul style="list-style-type: none"> - samostatná práce s Pravidly českého jazyka a Slovníkem spisovné češtiny - v písemném projevu zvládnutí pravopisu lexikálního, slovtvorného i tvaroslovného - práce s textem v ústním i psaném projevu, odlišení komunikačních situací 	Zvuková stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none"> - Členění textu - Intonace vět - Přízvuk větný a přízvuk slovní - Systém českých hlásek 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - procvičování - práce ve skupinách - mluvní cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> - OV, D, HV, VV - porozumění mluvenému slovu - sdělnost informace - rétorika - hlasová hygiena - mluví a posluchač - komunikační kanály - PT6 – okruhy Vnímání autora sdělení, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení
2.	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišení a na příkladech v textu doklady nejdůležitějších způsobů obohacování slovní zásoby a jejího tvoření - rozpoznání přenesených pojmenování 	Slovtvorba	<ul style="list-style-type: none"> - Opakování způsobů tvoření slov 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - cvičení - práce s textem - mluvní cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> - CIZÍ JAZYKY, D - umění překladu - poznávání vlastní osobnosti - PT2 – okruh Osobnostní rozvoj
2.	<ul style="list-style-type: none"> - správné třídění slovních druhů - tvorba spisovných tvarů slov včetně pravopisné správnosti - zvládnutí pravopisu lexikálního, slovtvorného i morfologického 	Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní druhy - Mluvnické významy jmen - Mluvnické významy sloves - Opakování skloňování a časování - Zvláštní důraz na mluvnické kategorie sloves 	<ul style="list-style-type: none"> - procvičování - práce s textem - mluvní cvičení - diskuse - práce s jazykovými příručkami a slovníky 	<ul style="list-style-type: none"> - CIZÍ JAZYKY - umění překladu - sociální dovednosti - umění poznávat a učit se - člověk a nežádoucí jazykové projevy - člověk a jazyková chyba
2.	<ul style="list-style-type: none"> - vhodné užití českých i přejatých slov v kontextu - práce s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími příručkami - správné třídění druhů slov - tvorba spisovných tvarů a jejich vědomé a správné užití v komunikaci 	Slovní zásoba Význam slov	<ul style="list-style-type: none"> - Slova domácího původu a přejatá, jejich nahrazování - Jednovýznamová a mnohovýznamová slova - Synonyma, antonyma, homonyma 	<ul style="list-style-type: none"> - cvičení - práce s jazykovými příručkami a slovníky - diskuse - mluvní cvičení - práce ve skupinách 	<ul style="list-style-type: none"> - ZSV, D, VV, HV - umění překladu - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - tvorba mediálního sdělení - tvorba osobního sdělení - člověk a média

					<ul style="list-style-type: none"> - PT6 okruhy Tvorba mediálního sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Práce v realizačním týmu
2.	<ul style="list-style-type: none"> - zvládnutí pravopisu lexikálního, slovtvorného i morfologického 	Pravopis	<ul style="list-style-type: none"> - Psaní slov přejetých - Velká písmena - Opakování pravopisných dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> - procvičování - práce s textem - korektury textu 	<ul style="list-style-type: none"> - ZSV, D, HV, VV - fenomén jazykové správnosti - realie v každodenním životě - jazyková kultura
2.	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišení významových vztahů gramatických jednotek ve větě a v souvětí - zvládnutí syntaktického pravopisu - rozlišení větných členů - rozlišení druhů vět v souvětí a druhů souvětí, jejich správné využití v komunikačních situacích - rozlišení druhů vět i větných ekvivalentů dle komunikační situace - 	Skladba	<ul style="list-style-type: none"> - Druhy vět podle záměru mluvčího - Vyjadřování významů nutnosti, možnosti, schopnosti, úmyslu - Stavba věty – větné členy - Několikanásobné větné členy - Slova, která nejsou větnými členy - Valence - Souvětí a jeho stavba - Souvětí podřadné a souřadné - Čárka ve větě jednoduché a v souvětí - Věty kladné a záporné - Oslovení, řečnická otázka, vsuvka, samostatný větný člen - Aktuální členění výpovědi – východisko a jádro - Slovosled - Věta neúplná a věta nedokončená 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s jazykovými příručkami - práce v knihovně - procvičování - práce ve skupinách - práce s odbornou literaturou - procvičování - mluvní cvičení - řízená diskuse - experiment (tvorba uměleckého textu) 	<ul style="list-style-type: none"> - CIZÍ JAZYKY, OV, D - typy větné skladby - člověk a myšlení - rozvoj schopností poznání - formulování odborných myšlenek a vztahů - rozvoj myšlenkových a komunikačních postupů - umění argumentace - asertivita - PT2 – okruh Osobnostní rozvoj - PT6 – okruh Práce v realizačním týmu
2.		SLOH KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA			
2.	<ul style="list-style-type: none"> - charakter základních znaků stylu v ukázkách - rozlišení spisovného a nespisovného projevu - odlišení faktických informací od názorů a hodnocení - vhodné využití jazykových prostředků vzhledem ke komunikačnímu záměru 	Stylistika	<ul style="list-style-type: none"> - Základní pojmy, opakování - Řeč, jazykový projev a styl - Jazykové styly - Slohové postupy a útvary - Diskuse 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - procvičování - práce s textem - práce s jazykovými příručkami - práce v knihovně 	<ul style="list-style-type: none"> - OV, D, HV, VV - PT6 – okruhy Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení - umění argumentovat a přesvědčit - aktivní pronikání do veřejné komunikace
2.	<ul style="list-style-type: none"> - kultivované dorozumívání 	Veřejné mluvní projevy	<ul style="list-style-type: none"> - Proslov - Přednáška 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - mluvní cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> - OV, D, HV, VV - komunikační dovednosti

Gymnázium Brno, Křenová, příspěvková organizace – ŠVP 6leté, nižší gymnázium

	<ul style="list-style-type: none"> - odlišení spisovného a nespisovného projevu dle situace - využití zásad komunikace a pravidel dialogu - využití verbálních i neverbálních prostředků řeči - schopnost argumentace, uplatnění názoru a osobních postojů 		<ul style="list-style-type: none"> - Výklad - Řečník 	<ul style="list-style-type: none"> - experiment (mluvená a psaná forma textu) 	<ul style="list-style-type: none"> - sebezpoznání a sebepojetí - duševní hygiena - schopnost argumentace - asertivita - rétorika - požadavky na mluvíčího - PT2 – okruh Osobnostní rozvoj - PT6 – okruh Stavba mediálního sdělení
2.	<ul style="list-style-type: none"> - kultivované vyjadřování s ohledem na komunikační situaci - přehledné a logické uspořádání informací - dodržení pravidel mezivětného navazování - využívání poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - schopnost vlastního tvořivého psaní na základě osobních zájmů 	Vybrané slohové útvary	<ul style="list-style-type: none"> - Reportáž - Líčení - Úvaha - Komentář - Recenze - Fejeton 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s textem - tvorba textu - korektury - skupinová práce - práce s odbornou a uměleckou literaturou - práce v knihovně 	<ul style="list-style-type: none"> - HUMANITNÍ I PŘÍRODOVĚDNÉ PŘEDMĚTY - sebezpoznání, sebepojetí - komunikační dovednosti - fenomén argumentu - asertivita - rétorika - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - význam aktivního přístupu ke všem podnětům - zázemí veřejné komunikace - PT6 – okruhy Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu
2.		LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
2.	<ul style="list-style-type: none"> - pokusy o hodnocení doby a jejího vlivu na literaturu - rozlišení základních vývojových etap 2. pol. 20. stol. - definice probíraných literárních směrů a skupin 	2. polovina 20. století	<ul style="list-style-type: none"> - Základní vývojové etapy 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - rozbor textů - práce ve skupinách - práce v knihovně 	<ul style="list-style-type: none"> - D, HV, VV,OV - společnost a umění - společnost a filozofie - PT3 – okruh Jsme Evropané
2.	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznání základních individuálních rysů stylu autora - ústní i písemná formulace dojmů z vlastní četby - ucelená reprodukce přečtených textů - popis struktury literárního díla - interpretace smyslu díla vlastními slovy 	Obraz 2. světové války v literatuře	<ul style="list-style-type: none"> - Nezval - Holan - Hrabal - Fuks - Pavel - Lustig - další autoři 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretace textů - referáty - video - práce ve skupinách - práce v knihovně 	<ul style="list-style-type: none"> - OV, D, ESTETICKÉ VÝCHOVY - společnost a dějiny - význam a dosah války - válka a jedinec - generační paměť

	<ul style="list-style-type: none"> - porovnání různých typů ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledávání informací v katalozích, knihovnách a dalších informačních zdrojích 				<ul style="list-style-type: none"> - PT3 – okruh Objevujeme Evropu a svět
2.	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznání základních individuálních rysů stylu autora - ústní i písemná formulace dojmů z vlastní četby - ucelená reprodukce přečtených textů - popis struktury literárního díla - interpretace smyslu díla vlastními slovy - porovnání různých typů ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledávání informací v katalozích, knihovnách a dalších informačních zdrojích 	Člověk v poválečném světě	<ul style="list-style-type: none"> - Diviš - Kundera - Vaculík - Sidon - Klíma - Havel - Hrabal - Smetanová - Skácel - Horníček - další autoři 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretace textů - video - referáty - práce ve skupinách - práce v knihovně 	<ul style="list-style-type: none"> - výchova k myšlení a vnímání estetických hodnot literárního díla - česká kultura v evropském kontextu - PT3 – okruh Jsme Evropané
2.	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznání základních individuálních rysů stylu autora - ústní i písemná formulace dojmů z vlastní četby - ucelená reprodukce přečtených textů - popis struktury literárního díla - interpretace smyslu díla vlastními slovy - porovnání různých typů ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledávání informací v katalozích, knihovnách a dalších informačních zdrojích 	Tajemství v krátkých řádcích	<ul style="list-style-type: none"> - Reynek - Seifert - Hrubín - Blatný - Kolář - Kainar - Skácel - Mikulášek - Holub - Žáček - Suchý - Vodňanský - Hutka - Kryl - Dědeček 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretace textu - výklad - referát - tvorba textu - práce ve skupinách - práce v knihovně 	<ul style="list-style-type: none"> - poezie jako komunikační akt - nové formy sdělení - čtenář a kritické myšlení - vnímání a interpretace děl na základě vlastního poznání světa - PT6 – okruh Vnímání autora sdělení
2.	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznání základních individuálních rysů stylu autora - ústní i písemná formulace dojmů z vlastní četby - ucelená reprodukce přečtených textů - popis struktury literárního díla - interpretace smyslu díla vlastními slovy 	Několik pohledů za hranice	<ul style="list-style-type: none"> - Saroyan - Salinger - Kerouac - Hemingway - Pasternak - Prévert - Camus - Tolkien 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - referát - interpretace textu - práce ve skupinách - práce v knihovně 	<ul style="list-style-type: none"> - čtenář a literární hrdina ve světě - nové formy umění - čtenář a jeho zakotvenost v národní, evropské a světové kultuře - kritické čtení a vnímání uměleckých sdělení

Gymnázium Brno, Křenová, příspěvková organizace – ŠVP 6leté, nižší gymnázium

	<ul style="list-style-type: none"> - porovnání různých typů ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledávání informací v katalozích, knihovnách a dalších informačních zdrojích				<ul style="list-style-type: none"> - PT3 – okruh Evropa a svět nás zajímají - PT4 – okruhy Kulturní diferenciacie, Multikulturalita
--	--	--	--	--	--

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět anglický jazyk je vytvořen ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk z RVP ZV a jeho pojetí je v souladu se Společným evropským referenčním rámcem. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV a Environmentální výchova RVP ZV. Předpokládaná vstupní úroveň podle Společného evropského referenčního rámce je A1, výuka na našem gymnáziu směřuje k dosažení úrovně B1.

Časové a organizační vymezení

Výuka probíhá po dobu celého studia v dělených třídách. Rozdělení do skupin je provedeno na začátku studia podle pokročilosti žáků. Vzdělávací obsah u obou skupin je obdobný. U pokročilých žáků je u jednotlivých témat kladen důraz na opakování, sjednocení, upevnění a rozšíření předchozích znalostí, u začínajících pak na jejich intenzivní osvojení. Týdenní hodinová dotace je následující: v prvním ročníku 2 hodiny, ve druhém ročníku 3 hodiny. Výuka je zaměřena na rozvoj všech jazykových dovedností - mluvený projev, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, písemný projev. Výuka je organizována v běžných vyučovacích hodinách (45 minut) a je zajišťována a probovanými učiteli anglického jazyka.

Základní formou je práce s učebnicí a pracovními sešity, které jsou doplněny zvukovými nahrávkami. K větší názornosti výuky slouží výukové videoprogramy. Využíváme také další pomůcky obvyklé v jazykové výuce, jako jsou slovníky – překladové i jednoduché výkladové, mapy, letáčky, články z časopisů. K posílení komunikativnosti výuky slouží také vhodně zvolené jazykové hry.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující anglického jazyka uplatňují společné postupy, metody a formy výuky, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- Při řešení úkolů nechává učitel prostor pro samostatnost (práce s pracovním sešitem, tvorba samostatných projektů s využitím různých informačních zdrojů).
- Učitel vede žáky k diskuzi a samostatnému hledání správné formulace.
- Žáci se naučí pracovat ve dvojicích a ve skupinách, kdy řeší společně jednoduché řečové situace, ale i problémové úlohy – nedokončený příběh, analýza problému, srovnání, argumenty pro a proti.
- Učitel vede žáky k efektivní práci se slovníky a k samostatnému vyhledávání informací v jazykových příručkách a jiných informačních zdrojích.
- Učitel zadává žákům testy, ve kterých prokážou svoji schopnost spojovat a kombinovat získané vědomosti a dovednosti.
- Systematickým ústním zkoušením a kontrolou domácích cvičení učitel opakuje osvojené poznatky, a to jak v oblasti gramatiky, tak i slovní zásoby, a vede žáky k soustavnosti a k získávání správných studijních návyků.
- Učitel vede žáky k samostatné četbě v anglickém jazyce – k této četbě využíváme adaptovaných děl anglické a americké literatury v různých úrovních náročnosti, které jsou k dispozici ve studentské knihovně.
- Účastí na exkurzích, soutěžích, popř. při výměnných pobytech a projektech jsou žáci motivováni k dalšímu učení, protože mají možnost prakticky uplatnit svoje znalosti při komunikaci.

Kompetence k řešení problémů

- Na základě vhodně zvolené prezentace učiva vede vyučující žáky k tomu, aby sami vyvozovali gramatická pravidla, motivuje žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu.
- Vyučující zadává motivační úkoly, kdy žáci doplňují chybějící informace, kombinují získané znalosti a vyvozují závěry.
- Vyučující zadává žákům i časově náročnější úkoly – jazykové projekty nebo referáty, při kterých se projevují znalosti z jiných předmětů, a také se využívá práce s počítačem.

Kompetence komunikativní

- Výuka je vedena převážně v anglickém jazyce, také výukové materiály jsou v angličtině.
- Učitel vede žáky k tomu, aby komunikace ve dvojicích a ve skupinách probíhala zásadně v anglickém jazyce (nácvi dialogů, scének, řešení řečových situací v běžném životě - rozhovor v obchodu, v hotelu, na poště...).
- Učitel vede žáky k tomu, aby si osvojili jazykové prostředky pro vyjádření např. zdvořilé žádosti, pozvání nebo návrhu, souhlasu, nesouhlasu atd.
- Učitel vede žáky k samostatné četbě v anglickém jazyce – k této četbě využíváme studentské knihovny sestávající z adaptovaných děl anglické a americké literatury v různých úrovních náročnosti. O přečtených knihách se pak následně diskutuje ve třídě.
- K posílení kompetencí komunikativních slouží též besedy s hosty nebo rodilým mluvčím, popř. účast na výměnných pobytech nebo projektech.

Kompetence sociální a personální

- Učitel organizuje výuku ve skupinách, vede žáky k organizování společné činnosti, k vzájemné spolupráci, k sebereflexi a toleranci.
- Vyučující vytvoří podmínky k vlastní prezentaci žáků před spolužáky, k obhájení svých stanovisek a přijetí názorů ostatních.

Kompetence občanské

- Při konverzaci k různým tematickým okruhům vede učitel žáky k vyjádření názorů a stanovisek k různým společenským problémům, při diskuzi podporuje otevřenost a upřímnost.
- Učitel zadává žákům úkoly, ve kterých srovnávají způsob života, zvyky a obyčeje u nás a v anglicky mluvících zemích.
- Vyučující dbá na zařazení tematiky lidských práv, tolerance, životního prostředí.

Časový harmonogram

Tematický celek	Ročník
<p>Fonetika – zvuková výstavba slova, transkripce, odlišnosti od češtiny, hláskování.</p> <p>Pravopis – psaná podoba angličtiny, pravopisné změny při odvozování slovesných tvarů – přičestí přítomného, 3.os. j.č. přít. času prostého a minulého času.</p> <p>Gramatika – modální sloveso <i>I can</i>, sloveso <i>to have</i>, přítomný čas prostý a průběhový, přivlastňovací pád, pořádek slov, vazba <i>there is/there are</i>, počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, vyjadřování množství, jednoduchá souvětí, minulý čas prostý, nepravidelná slovesa.</p> <p>Lexikologie – ustálená větná spojení, jednoduché idiomy a frazeologické obraty.</p> <p>Komunikační situace – jednoduchá sdělení (oslovení, představení, přivítání, rozloučení, poděkování).</p> <p>Tematické okruhy – rodina, škola, bydlení, orientace ve městě, počasí, roční období, oblékání, popis vzhledu člověka, volný čas, sport, zájmy.</p> <p>Komunikační funkce jazyka – krátký písemný projev (pohlednice, dotazník, přání, vzkaz, charakteristika členů rodiny).</p> <p>Reálie – Velká Británie, Londýn, život školáka v Anglii, četba jednoduchých textů.</p>	1. ročník
<p>Fonetika – zvuková stránka věty, intonace, nácvik problematické výslovnosti.</p> <p>Pravopis – rozdíl mezi zvukovou a psanou podobou – písmena, která se nevyslovují (silent letters), homonyma, pravopisné změny při odvozování 2. a 3. stupně přídavných jmen.</p> <p>Gramatika – minulý čas a další nepravidelná slovesa, stupňování přídavných jmen a příslovcí, vyjadřování příkazů a zákazů pomocí modálního slovesa <i>I must/I mustn't</i>, odvozování slov, vyjadřování budoucnosti (vazba <i>going to</i>), budoucí čas.</p> <p>Lexikologie – idiomy a frazeologické obraty, předložkové vazby.</p> <p>Komunikační situace – dotaz, omluva, prosba, zdůvodnění, pozvání, návrh.</p> <p>Tematické okruhy – rodina, škola, volný čas a zábava, jídlo, nákupy, město, společnost, příroda a zvířata, svátky, důležité zeměpisné údaje, tradice, zvyky.</p> <p>Komunikační funkce jazyka – krátký písemný projev (pohlednice, dotazník, formulář, e-mail, krátký dopis, inzerát).</p> <p>Reálie – z historie pop-music, UNICEF, ohrožené živočišné druhy, životní prostředí, oslava nového roku napříč různými kulturami – četba jednoduchých textů, kvízy.</p>	2. ročník

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
1.	Já a moje rodina, škola, bydlení, orientace ve městě, oblékání a jednoduchý popis vzhledu, volný čas, <ul style="list-style-type: none"> - sport, - zájmy 	<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>Poslech a čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas, plynule a foneticky správně texty z učebnice; - najde požadovanou informaci v textu z učebnice. <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje výslovnost českých a anglických hlásek; - hláskuje obtížná slova; - podle poslechu napodobuje výslovnost a intonaci; - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci. <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>Ústní a písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduše představí sám sebe a členy rodiny, popíše lidi a místa ve svém okolí; - pojmenuje své zájmy a činnosti; - používá zdvořilostní fráze, napíše jednoduchý krátký osobní dopis; - počítá do sta; - používá a čte datum; - přeloží jednoduché věty z jazyka a do jazyka. <p>Interaktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje správně na pokyny učitele ve třídě; - rozumí jednoduchým otázkám a reaguje na ně; - vede jednoduchý rozhovor na známé téma (rodina, škola zájmy, volný čas, jídlo). 	<p>Zvuková stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní přízvuk, větný rytmus, intonace, výslovnost jednotlivých hlásek. <p>Grafická stránka jazyka, rozdílnost pravopisu a výslovnosti</p> <p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - časování slovesa být, mít, modální slovesa; - přítomný čas prostý a průběhový, tvoření otázek a záporů; - základní použití členu určitého a neurčitého; - zájmena osobní, přivlastňovací a tázací; - množné číslo podstatných jmen a nepravidelnosti v jeho tvoření, počitatelnost podstatných jmen, vyjadřování množství; - vazba <i>there is/ there are</i>; - stavba anglické věty; - číslovky a datum; - minulý čas pomocných a způsobových sloves, minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves. <p>Komunikační situace a funkce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - představení, pozdravy; - poděkování; - prosba, omluva. 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace, dialogy, monology - soutěže - hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky, hláskování - výslovnosti - výukové programy - písničky - říkanky, říkadla (rytmika) - křížovky - audio-vizuální metoda 	<p>PT2 – okruhy</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností poznávání: označení předmětů v bezprostředním okolí. - Sebepoznání a sebezpojetí: jednoduchá charakteristika sebe sama. <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání lidí: naslouchání spolužákům; schopnost reprodukce. - Mezilidské vztahy: škola, rodina, výchova. <p>PT1 – okruhy</p> <p>Občanská společnost a škola, Principy demokracie.</p> <p>PT3 – okruhy:</p> <p>Evropa a svět nás zajímají, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané.</p>

2.	Rodina, škola, volný čas, zájmy, jídlo, nákupy, město, společnost, příroda a počasí, důležité zeměpisné údaje, tradice, zvyky, svátky	<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>Poslech a čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte jednoduchý text z učebnice srozumitelně se správnou artikulací a snaží se přiblížit autentické výslovnosti; - reaguje na otázky související s textem; - čte jednoduché texty, vyhledá informace; - vybírá hlavní myšlenky; - při práci s novou slovní zásobou používá dvojazyčný slovník; - rozumí jednoduchému projevu, který se týká jeho osoby, rodiny a bezprostředního okolí; - rozliší podstatné informace od nepodstatných. <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>Ústní a písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše krátký osobní dopis, pozvánku; - komunikuje na jednoduché úrovni, informuje o události, která se přihodila; - jednoduše popíše cestu, místo, jednoduchý pracovní postup. <p>Interaktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje na základní úrovni o běžných tématech (rodina, škola, volný čas, nakupování...); - vyjádří svůj souhlasný i opačný postoj; - vyjádří, co smí, může, umí a má udělat. 	<p>Zvuková stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní přízvuk, větný rytmus, intonace, výslovnost jednotlivých hlásek. <p>Grafická stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - velká písmena, rozdílnost pravopisu a výslovnosti. <p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas – prostý a průběhový, předložkové vazby; - další nepravidelná slovesa, stupňování přídavných jmen a příslovcí; - vyjadřování příkazů a zákazů pomocí modálního slovesa <i>I must/I mustn't</i>, odvozování slov, vyjadřování budoucnosti (vazba <i>going to</i>), budoucí čas. <p>Komunikační situace a funkce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prosba, příkaz, pozvání; - omluva, vyjadřování postoje nebo názoru, souhlas, nesouhlas, zákaz, odmítnutí. 	<p>Komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialogy, monology, soutěže; - hry na procvičení slovní zásoby a gramatiky, hláskování; - výslovnosti; - výukové programy; - písničky; - říkanky, říkadla (rytmika); - křížovky. <p>Doplňkové formy výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazykové soutěže; - výukové videoprogramy; - písničky; - projekty; - práce s časopisem určeným k výuce. 	<p>PT2 – okruhy</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností poznávání: označení předmětů v bezprostředním okolí; - Sebepoznání a sebepojetí: jednoduchá charakteristika sebe sama, vztah k okolnímu světu. <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání lidí: jednoduchý popis členů rodiny, spolužáků. - Mezilidské vztahy: škola, rodina, přátelství, spolupráce. - Komunikace: dialogy, monology. - Kooperace a kompetice: řešení úkolů ve skupině, společné příběhy; spolupráce při skupinových soutěžích. <p>PT5 – okruh</p> <p>Vztah člověka k prostředí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a příroda, ohrožené živočišné druhy. <p>PT1 – okruh</p> <p>Občanská společnost a škola</p> <p>PT6 – okruh</p> <p>Kritické čtení a vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezipředmětový vztah k českému jazyku
----	---	--	--	--	--

NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět německý jazyk je vytvořen ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk z RVP ZV a jeho pojetí je v souladu se Společným evropským referenčním rámcem. Příslušnou výstupní úrovní tohoto typu studia jsou úroveň B2 (státní maturita – obtížnější úroveň) a C1 (zkouška DSD II). Německý jazyk lze studovat jako hlavní cizí jazyk na nižším stupni šestiletého gymnázia. Nepředpokládá se a nevyžaduje předchozí znalost německého jazyka. Žáci se tedy nerozřazují do skupin podle případných předchozích znalostí.

Vzdělávání vede k osvojení mluvené a psané podoby jazyka od úplných začátků až po pokročilou úroveň v šestém ročníku – odpovídající úrovni (B2), C1 podle Společného evropského rámce jazyků.

Časové a organizační vymezení

Na hodiny je třída dělena ve všech ročnících. Výuka probíhá od prvního ročníku do druhého ročníku šestiletého studia s následující týdenní hodinovou dotací: v prvním ročníku 4 hodiny, v druhém ročníku 4 hodiny. K této hodinové dotaci mají žáci možnost navštěvovat 2 hodiny týdně nepovinný předmět DSD, který cíleně připravuje na mezinárodní zkoušku DSD II. Na výuce tohoto předmětu se podílí rodilí mluvčí.

Těžiště výuky tvoří práce s textem, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, mluvený i písemný projev. Výuka je organizována v běžných vyučovacích hodinách (45 minut) a je zajišťována aprobovanými učiteli německého jazyka. Předmět je vyučován ve skupinách s maximálním počtem dvaceti studentů. Výuka probíhá v multimediální učebně a ve speciálně vybavených jazykových učebnách (mapy, audio a video technika, slovníky).

Při výuce je využívána práce s učebnicí (součástí jsou pracovní sešity, zvukové nahrávky, hry, hudba) a autentické materiály (prospekty, letáčky, plánky, německý tisk, fotografie, videonahrávky, hry, hudba). Hodiny jsou doplněny jazykovými nebo poznávacími zájezdy do německy mluvící země, žákovskou výměnou, soutěží v němčině, návštěvou filmového nebo divadelního představení, odběrem německého tisku a účastí na mezinárodních projektech.

Do předmětu jsou integrovány tematické okruhy Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova a tematický okruh Vztah člověka k prostředí z průřezového tématu Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující německého jazyka uplatňují společné postupy, metody a formy výuky, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- Při řešení úkolů nechává učitel prostor pro vlastní postup práce (práce s pracovním sešitem, tvorba a zpracování dotazníků, nedokončené příběhy, problémové situace: zjistit, najít, objednat...).
- Žáci zpracovávají úkoly do podoby referátů, zpráv, prezentací a přednášejí je před spolužáky (využívají různých zdrojů informací - internet, cizojazyčný tisk, cizojazyčná literatura).
- Učitel zařazuje do výuky práci se slovníky, jazykovými příručkami a jinými informačními zdroji.

- Učitel zadává žákům testy, ve kterých prokážou svoji schopnost spojovat a kombinovat získané vědomosti v němčině s využitím poznatků i z jiných předmětů.
- Pravidelným ústním zkoušením a kontrolou domácích cvičení učitel systematicky opakuje slovní zásobu.
- Pravidelným poslechem zvukových nahrávek a prodlužováním vyslechnutých i opakovaných celků učitel cvičí žákovi sluchovou paměť.

Kompetence k řešení problémů

- Vyučující motivuje žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu.
- Vyučující zařazuje do výuky motivační úkoly, při kterých mohou žáci projevit své získané znalosti a individuálně se projevit (zjistit čas, domluvit si schůzku, získat určitou situaci...).
- Vyučující zadává žákům i časově náročnější úkoly, při kterých žáci využívají vědomostí z jiných předmětů a znalostí práce s počítačem.
- Vyučující záměrně zadává takové úkoly, ve kterých se žáci musí doptat na dílčí údaje, na základě kterých pak reagují ve výsledném projevu, dialogu či scéně.

Kompetence komunikativní

- Řízeným dialogem vede učitel žáka ke komunikaci v cizím jazyce.
- Výuka je vedena převážně v německém jazyce.
- Učitel vede žáky k reprodukci slyšeného.
- Učitel vede žáky ke komunikaci ve dvojici i ve skupině (návlek konkrétních dialogů - v hotelu, u lékaře, v obchodě, na poště, fiktivní role ve skupině, hádka, plánování dovolené, víkendu...).
- Učitel vede žáky k aktivní komunikaci s rodilými mluvčími (diskuse s hosty, spolupráce s lektory, výměnné pobyty...).

Kompetence sociální a personální

- Vyučující vytvoří podmínky k vlastní prezentaci žáků před publikem
- Učitel zařazuje práci ve dvojicích i ve skupinách (dialogy na určité téma, dotazníky, shromažďování argumentů pro a proti k tématu, soutěže na procvičování slovní zásoby a gramatických jevů...).
- Žák dostává příležitost prezentovat svou práci před spolužáky a svá stanoviska hájit.
- Učitel s žáky procvičuje vyjadřování stanovisek a názorů (v diskusi, rozhovoru, přidělí konkrétní role...).

Kompetence občanské

- Učitel zadává žákům úkoly, ve kterých srovnávají způsob života, zvyky a obyčeje u nás a v německy mluvících zemích a zaujmají stanoviska ke společenským, kulturním, geografickým a ekologickým odlišnostem.
- Zorganizuje setkání s rodilými mluvčími či studijní nebo výměnný pobyt, a tím konfrontuje žáka se životem, zvyky a hodnotami jiné země.
- Diskutuje se žáky o odlišném způsobu života v jiných zemích.
- Vyučující dbá na zařazení tematiky lidských práv, tolerance, životního prostředí.

Časový harmonogram

Tematický celek	Ročník
<p>Fonetika – zvuková výstavba slova, zvuková stránka věty, odlišnosti od češtiny, hláskování.</p> <p>Pravopis – psaná podoba němčiny, specifika.</p> <p>Gramatika – časování sloves v přítomnosti, préteritum pomocných a způsobových sloves, princip tvoření a užití perfekta, člen určitý a neurčitý, negace, akusativ, plurál.</p> <p>Lexikologie – ustálená větná spojení, jednoduché idiomy a frazeologické obraty.</p> <p>Komunikační situace – jednoduchá sdělení (oslovení, představení, přivítání, rozloučení).</p> <p>Tematické okruhy – rodina, škola, volný čas, jídlo, koníčky.</p> <p>Komunikativní funkce jazyka – krátký písemný projev (pohlednice, dotazník, přání, vzkaz).</p> <p>Reálie – Spolková republika Německo, Berlín, život školáka v Německu, četba jednoduchých textů.</p>	1. ročník
<p>Fonetika – zvuková stránka věty, intonace, nácvik problematické výslovnosti.</p> <p>Pravopis – internacionalismy.</p> <p>Gramatika – nepravdělná slovesa, vedlejší věty, dativ, skloňování přídavných jmen, podmínka v přítomnosti, skloňování osobních zájmen.</p> <p>Lexikologie – idiomy a frazeologické obraty.</p> <p>Komunikační situace – dotaz, vysvětlení, omluva, prosba, zdůvodnění).</p> <p>Tematické okruhy – rodina, škola, volný čas, jídlo, koníčky, bydlení, město, nákupy, příroda a počasí, oblékání, svátky, důležité zeměpisné údaje, tradice, zvyky, svátky.</p> <p>Komunikativní funkce jazyka – krátký písemný projev (pohlednice, dotazník, formulář, e-mail, krátký dopis, inzerát).</p> <p>Reálie – Spolková republika Rakousko, Vídeň, bydlení a jídlo v Německu a Rakousku, četba jednoduchých textů.</p>	2. ročník

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vtahy a průřezová témata
1.	Já a moje rodina, škola, volný čas, jídlo, koníčky	<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <p>Poslech a čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas, plynule a foneticky správně texty z učebnice; - najde požadovanou informaci v textu z učebnice. <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje výslovnost českých a německých hlásek; - hláskuje obtížná slova; - podle poslechu napodobuje výslovnost a intonaci; - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci. <p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>Ústní a písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduše představí sám sebe a členy rodiny, popíše lidi a místa ve svém okolí; - pojmenuje své zájmy a činnosti; - používá zdvořilostní fráze (pozdraví, poprosí, požádá); - napíše jednoduchý krátký osobní dopis - počítá do sta; - používá a čte datum; - přeloží jednoduché věty z jazyka a do jazyka. <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje správně na pokyny učitel ve třídě; - rozumí jednoduchým otázkám a reaguje na ně; 	<p>Zvuková stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní přízvuk, větný rytmus, intonace, výslovnost; - jednotlivých hlásek. <p>Grafická stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - velká písmena, rozdílnost pravopisu a výslovnosti. <p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - časování slovesa být, mít; - přítomný čas pravidelných a nepravidelných sloves; - tvoření otázek a záporů; - základní použití členu určitého a neurčitého; - podstatná jména v 1. a 4. pádě; - zájmena osobní, přivlastňovací a tázací (v 1. a 4. pádě); - množné číslo podstatných jmen a nepravidelnosti v jeho tvoření; - rozkazovací způsob; - postavení slov ve větě; - základní předložky; - préteritum pomocných a způsobových sloves; - tvoření perfekta. <p>Komunikační situace a funkce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - souhlas, prosba, příkaz; - omluva, pochvala, lítost; - emoce (radost, lítost, hněv). 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace – dialogy, monology - audiovizuální jazykové soutěže - hry na procvičení slovní zásoby, hláskování, - výslovnosti - výukové programy - písničky - říkanky, říkadla (rytmika) - křížovky - audio-vizuální metoda 	<p>PT2 – okruhy</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností poznávání: označení předmětů v bezprostředním okolí. - Sebezpoznání a sebepojetí: jednoduchá charakteristika sebe sama. <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání lidí: naslouchání spolužákům; schopnost reprodukce. - Mezilidské vztahy: škola, rodina, výchova. <p>PT1 – okruhy</p> <p>Občanská společnost a škola,</p> <p>Principy demokracie.</p> <p>PT3 – okruhy:</p> <p>Evropa a svět nás zajímají, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - vede jednoduchý rozhovor na známé téma (rodina, zájmy, volný čas, jídlo, koníčky). 			
2.	<p>Rodina, škola, volný čas, jídlo, koníčky, bydlení, město, nákupy, příroda a počasí, oblékání, důležité zeměpisné údaje, tradice, zvyky, svátky</p>	<p>Receptivní řečové dovednosti Poslech a čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte jednoduchý text z učebnice srozumitelně se správnou artikulací a snaží se přiblížit autentické výslovnosti; - reaguje na otázky související s textem; - čte jednoduché texty, vyhledá informace; - vybírá hlavní myšlenky; - při práci s novou slovní zásobou používá dvojjazyčný slovník; - rozumí jednoduchému projevu, který se týká jeho osoby; - rodiny a bezprostředního okolí; - rozliší podstatné informace od nepodstatných. <p>Produktivní řečové dovednosti Ústní a písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše krátký osobní dopis, pozvánku; - komunikuje na jednoduché úrovni, informuje o události, která se přihodila; - jednoduše popíše cestu, místo; - jednoduchý pracovní postup. <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje na základní úrovni o běžných tématech (rodina, škola, volný čas, nakupování...); - vyjádří svůj souhlasný i opačný postoj; - vyjádří, co smí, může, umí a má udělat. 	<p>Zvuková stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní přízvuk, větný rytmus, intonace, výslovnost; - jednotlivých hlásek. <p>Grafická stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - velká písmena, rozdílnost pravopisu a výslovnosti. <p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3. pád podstatných jmen; - předložky se 3. a 4. pádem; - přítomný čas sloves s odluč. předponou; - minulý čas – perfektum, préteritum; - tvoření otázek a záporů; - použití členu určitého a neurčitého; - pořádek slov ve větě; - vedlejší věty s WEIL; - modální slovesa; - komunikační situace a funkce; - postoj nebo názor, souhlas, zákaz, odmítnutí; - emoce – libost, nelibost. <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - průběh všedního dne; - popis cesty do školy; - orientace ve městě a na neznámém místě; - příprava narozeninové oslavy - jednoduchý recept; - popis školního výletu s využitím základních minulých časů; - pohádka a její realizace - scénická či rozhlasová; - vysněný pokoj – popis. 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace; - dialogy, monology; - audiovizuální jazykové soutěže - hry na procvičení slovní zásoby, hláskování, výslovnosti - výukové programy - písničky - říkanky, říkadla (rytmika) - křížovky - audio-vizuální metoda 	<p>PT2 – okruhy Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností poznávání: označení předmětů v bezprostředním okolí; - Sebepoznání a sebepojetí: jednoduchá charakteristika sebe sama, vztah k okolnímu světu. <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznávání lidí: jednoduchý popis členů rodiny, spolužáků. - Mezilidské vztahy: škola, rodina, přátelství, spolupráce. - Komunikace: dialogy, monology. - Kooperace a kompetice: řešení úkolů ve skupině, společné příběhy; spolupráce při skupinových soutěžích. <p>PT5 – okruh Vztah člověka k prostředí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a příroda, ohrožené živočišné druhy. <p>PT1 – okruh Občanská společnost a škola PT6 – okruh Kritické čtení a vnímání mezipředmětový vztah k českému jazyku</p>

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství RVP ZV.

Je nástrojem k získávání informací, předmětem poznání. Výuka vede žáka k přesnému a logickému myšlení. Realizuje tematické okruhy průřezových témat *Osobnostní a sociální výchova (okruhy Psychohygiena a Kreativita), Mediální výchova (okruhy Vnímání autora sdělení a Tvorba mediálního sdělení), Multikulturní výchova (okruhy Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruhy Evropa a svět nás zajímají a Jsme Evropané).*

Obsahové vymezení

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství RVP ZV a vzdělávací obsah tematického okruhu Svět práce oboru Člověk a svět práce RVP ZV. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a Výchova demokratického občana RVP ZV. Na předmět navazuje předmět základy společenských věd, který je vyučován na vyšším stupni gymnázia. V 5. a 6. ročníku bude hodinová dotace předmětu posílena o nabídku společenskovedního semináře.

Předmět přináší informace z řady humanitních oborů, které umožní žákům kriticky reflektovat společenskou skutečnost a posuzovat různé přístupy k řešení každodenních problémů. Přispívá k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace, posiluje respekt k základním principům demokracie a evropanství. Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti. Připravuje žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- sbíral informace k vybraným tématům z nejrůznějších zdrojů,
- systematicky pozoroval reakce, chování a jednání lidí v různých situacích,
- sledoval aktuální politickou situaci, prezentoval svá hodnocení,
- získal přehled o svém možném budoucím pracovním zařazení,
- diskutoval nad aktuálními tématy,
- čerpal poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Časové a organizační vymezení

První a druhý ročník šestiletého studia má po jedné vyučovací hodině týdně.

Používané metody a formy práce:

- týmová a skupinová práce;
- projektová výuka;
- frontální výuka;
- samostatná práce s textem a literaturou;
- besedy, přednášky s odborníky;
- práce s autentickými materiály (daňové přiznání, žádost o sociální dávky...);
- exkurze do institucí, jejich činnost odpovídá náplni témat (orgány státní správy a místní samosprávy, soudy, úřad práce...).

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (noviny, internet, odborná literatura ...) a vede je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Učitel vede žáky k diskusím na aktuální témata, formuje tak jejich názory a toleranci k názorům druhých – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel zadává úkoly formou skupinová práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel organizuje besedy na aktuální témata, vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou – kompetence komunikativní, kompetence občanské.
- Učitel organizuje dramatizace situací souvisejících s aktuálně probíranými tématy, formuje tak názory a postoje žáků – kompetence komunikativní, kompetence občanské, kompetence sociální a personální.
- Žáci mohou zpracovat projekt se společenskovední tematikou – na konci 4. ročníku v rámci projektového týdne. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví) – kompetence občanské, kompetence k učení.

Časový harmonogram

Tematický celek	Ročník
Člověk jako osobnost Člověk a svět práce Člověk ve společnosti Člověk a právo	1. ročník
Stát a hospodářství Stát Mezinárodní organizace	2. ročník

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
1.	Člověk jako osobnost	<ul style="list-style-type: none"> - Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společných cílů, objasní význam sebepoznání. - Objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. - Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe a u druhých lidí. - Usměňuje a kultivuje vlastní charakterové a volní vlastnosti. - Pěstuje zdravou sebedůvěru. - Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví. - Popíše rizika ohrožující zdraví a uplatňuje jejich prevenci. - Ovládá metody a principy seberegulace a sebeorganizace činností a chování. - Aplikuje ve svém životě morální hodnoty. 	<ul style="list-style-type: none"> - Prožívání, chování a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti; - Typologie osobnosti, teorie temperamentu; - Charakter, volní vlastnosti charakteru, pěstování vůle; - Motivace, aktivita, osobní kázeň při formování dospívající osobnosti; - Životní cíle a plány, životní perspektivista, pozitivní přístup k životu; - Zdraví jako jednotka fyzického, psychického a sociálního zakotvení osobnosti; - Stres, civilizační choroby, autodestruktivní závislosti; - Sebereflexe, sebekontrola, sebeovládání, zvládání problémových situací, psychohygiena; - Morální rozvoj, hodnotové postoje, rozhodovací dovednosti, dovednosti pro řešení problémů, pomáhající a prosociální chování; 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - cvičení - práce s textem - práce ve skupinách 	<ul style="list-style-type: none"> - Výchova ke zdraví - PT2 – Osobnostní a sociální výchova, okruhy: Sebeoznání a sebepojetí, Osobnostní a sociální výchova, Seberegulace a sebeorganizace, Morální rozvoj. - Bi
1.	Člověk ve společnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu. - Zhodnotí a na příkladech uvede význam solidarity mezi lidmi a přínos spolupráce, např. v nouzi, těžké životní situaci. - Korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích. - Uplatní vhodné způsoby chování a komunikace. - Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti a rozpoznává netolerantní, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí. 	<ul style="list-style-type: none"> - Lidská setkání, přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, postavení mužů a žen ve společnosti, pomoc lidem v nouzi; - Zásady lidského soužití, pravidla chování; - Vztahy mezi lidmi, mezilidská komunikace, problémy lidské nesnášenlivosti, vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství; - Bezpečné chování, komunikace mezi vrstevníky a neznámými lidmi, manipulativní jednání /reklama, informace, působení sekt/; - Kulturní život, hodnoty, tradice, kulturní instituce, masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédiá; 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - procvičování - práce s textem - práce ve skupinách 	<ul style="list-style-type: none"> - Výchova ke zdraví - PT1 – Výchova demokratického občana, okruh: Občanská společnost a škola. - PT4 – Multikulturní výchova, okruhy: Lidské vztahy, Etnický původ a Multikulturalita. - PT6 – Mediální výchova, okruh Fungování a vliv médií ve společnosti. - PT5 – Enviromentální výchova, okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí. - ČJ - D

		<ul style="list-style-type: none"> - Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky, pěstuje dobré mezilidské vztahy v širším společenství. - Rozpozná manipulativní vliv vrstevníků, médií. - Uplatňuje dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí. 			
1.	Člověk a svět práce	<ul style="list-style-type: none"> - Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Volba profesní orientace; - Sebezpznávání / osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení; - Vlivy na volbu profesní orientace; - Informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi, využívání poradenských služeb; 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> - Člověk a svět práce, okruh Svět práce
1.	Člověk a právo	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí funkci Ústavy ČR. - Rozliší a porovná složky státní moci. - Uvede příklady institucí a orgánů podílejících se na správě obcí a krajů. - Dodržuje právní řád a základní právní normy. - Rozpozná protiprávní jednání. - Uvede základní právní vztahy. - Uplatní znalost práva v každodenním životě. - Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. 	<ul style="list-style-type: none"> - Právní základy našeho státu, Ústava ČR, Listina základních práv a svobod; - Státní moc zákonodárná, výkonná, soudní; - Státní správa a samospráva; - Občanská společnost, zájmové organizace, občanské iniciativy a hnutí, zapojení minoritních skupin; - Právní řád ČR, právní norma, předpis, orgány právní ochrany; - Formy protiprávního jednání, trestní postížitelnost; - Právní vztah, formy vlastnictví, pracovní poměr, manželství; - Smluvní vztahy, osobní přeprava, koupě, zhotovení, oprava, úprava, pronájem, postup při styku s úřady; 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - procvičování - práce s textem - práce ve skupinách 	<ul style="list-style-type: none"> - PT1 – Výchova demokratického občana, okruhy: Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování. - D
2.	Stát a hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> - Popíše pracovní činnost vybraných profesí. - Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. - Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce. - Vysvětlí základní formy podnikání. 	<ul style="list-style-type: none"> - Trh práce, typy povolání, druhy pracovišť, pracovní prostředky, pracovní objekty, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce; - Možnosti vzdělávání, náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby; 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - procvičování - práce s materiály - práce ve skupinách 	<ul style="list-style-type: none"> - Člověk a svět práce, okruh Svět práce - PT4 – Multikulturní výchova, okruh Princip sociálního smíru a solidarity. - Z

		<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady. - Objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního zdraví. - Objasní způsoby zacházení s peněží. - Vysvětlí funkci bank a bankovníctví. - Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb. - Vyloží podstatu fungování trhu. - Popíše zdroje příjmů státu, uvede hlavní oblasti výdajů. - Na příkladech vysvětlí systém sociálních dávek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci, regionu, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů; - Druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání; - Majetek, vlastnictví, formy vlastnictví; - Hmotné a duševní vlastnictví; - Vztah k osobnímu a svěřenému majetku; - Funkce a podoby peněz, formy placení, rozpočet rodiny a státu, význam daní; - Bankovní soustava, služby poskytované bankami; - Výroba, obchod, služby, jejich funkce a návaznost; - Principy tržního hospodářství, nabídka a poptávka, cena, zásahy státu do tržní ekonomiky; - Sociální dávky; 		
2.	Stát	<ul style="list-style-type: none"> - Žák popíše typy a formy státu. - Objasní výhody demokrat. řízení státu. - Vyloží možnosti občana ovlivňovat dění ve své obci a státě. - Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech. - Na příkladech popíše politické spektrum ČR. 	<ul style="list-style-type: none"> - Teorie státu, definice, znaky, typy státu, formy vlády; - Principy demokracie, formy demokracie; - Volby komunální, krajské, parlamentní, aktivní a pasivní volební právo, volební systémy; - Politika, politické vztahy, politický pluralismus, koalice, opozice; 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - procvičování 	<ul style="list-style-type: none"> - PT1 – Výchova demokratického občana, okruh Občanská společnost a škola. - D - Z
2.	Mezinárodní vztahy	<ul style="list-style-type: none"> - Zná významné mezinárodní organizace a společenství. - Popíše výhody nevýhody zapojení ČR do EU. - Popíše vliv členství ČR v EU na každodenní život občanů, jejich práva. - Uvede příklady některých projevů globalizace, objasní souvislosti lokálních a globálních problémů. - Uvede příklady mezinárodního terorismu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mezinárodní spolupráce v rámci OSN, NATO; - Evropská integrace – podstata, význam, výhody EU; - Práva občanů v EU, uplatnění práv; - Globalizace – příčiny, projevy, klady a zápory, významné globální problémy a jejich řešení; - Fenomén terorismu, příčiny a projevy; - Lokální, globální, národní, mezinárodní terorismus. 		<ul style="list-style-type: none"> - PT3 – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Jsme Evropané. - Z - D

Gymnázium Brno, Křenová, příspěvková organizace – ŠVP 6leté, nižší gymnázium

		- Uvede významné mezinárodní organizace, k nimž má ČR vztah.			
--	--	--	--	--	--

DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět dějepis realizuje část obsahu vzdělávací oblasti Člověk a společnost a její aplikace RVP pro základní a gymnaziální vzdělávání. Vyučovací předmět dějepis realizuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru dějepis v RVP ZV. V prvních dvou ročnících jsou zařazena témata, která jsou podmínkou pro uzavření vzdělávacího cyklu dle RVP ZV. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV, Výchova demokratického občana RVP ZV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV, Environmentální výchova RVP ZV, Mediální výchova RVP ZV a Multikulturní výchova RVP ZV.

Vyučovací předmět má přinést základní poznatky o konání člověka v minulosti. Hlavním posláním by mělo být kultivování historického vědomí žáků a předávání historické zkušenosti. Důraz je kladen zejména na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Vyučovací předmět významně uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet časové a prostorové představy, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k tomu, že historie není jen uzavřenou minulostí ani množstvím faktů a definitivních závěrů, ale je také kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Žáci by měli cítit úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, měli by získat respekt ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství. Obecné historické problémy jsou konkretizovány zařazováním dějin regionu a dějin místních.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět dějepis je v šestiletém jazykovém studiu dotován **12** hodinami, z toho v 1. ročníku jsou 2 hodiny týdně, ve 2. ročníku 2 hodiny, na vyšším stupni pak jsou ve 3. až 6. ročníku **2 hodiny**. Ve vyšších ročnících je předmět dějepis posílen o možnost výběru volitelných seminářů, které pomohou připravovat na maturitní zkoušku a mohou si je zvolit zájemci o studium humanitních oborů na vysoké škole.

Pro výuku jsou k dispozici multimediální učebny vybavené didaktickou a audiovizuální technikou. Ve výuce lze použít různé metody a formy práce - frontální výuka, projektová výuka, týmová a skupinová práce, samostatná práce s textem, mapami a literaturou, besedy, přednášky, semináře, diskuse s odborníky, exkurze do archivů, muzeí, galerií, architektonických památek.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k používání vhodné literatury (atlasů, map, encyklopedií), internetu a vede žáky ke kritickému hodnocení pramenů – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.
- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní.
- Učitel organizuje exkurze na historicky významná místa, návštěvy muzeí apod., vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou – kompetence k učení, kompetence občanské.
- Učitel zadává žákům referáty a vede je k samostatnému zpracovávání historických partií – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Žáci mohou zpracovat projekt s dějepisnou tematikou. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.

- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské.
- Učitel rozděluje žáky do pracovních skupin, v nichž se žáci učí spolupracovat na zadaném úkolu ve skupinách, čímž rozvíjí týmovou práci a principy spolupráce – kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní.

Časový harmonogram

Tematický celek	Ročník
Počátky nové doby (17. –18. století)	1. ročník
Modernizace společnosti, osvícenství, revoluce a idea svobody (18.–19.století)	1. ročník
Moderní doba – rozvoj průmyslové společnosti a kultury, kolonialismus (19. století)	1. ročník
Moderní doba – národní a světové dějiny 1914–1945	2. ročník
Rozdělený a integrující svět – Evropa a svět po 2. světové válce	2. ročník
Soudobé dějiny – Evropa a svět po roce 1989	2. ročník

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
1.	Počátky nové doby	<ul style="list-style-type: none"> - Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus. - Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center. - Vysvětlí postavení českého státu uvnitř habsburské monarchie. - Posoudí třicetiletou válku jako mocensko-ideový konflikt a důsledek náboženské nesnášlivosti. - Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Velmoci v 16.–18. století (Francie za Ludvíka XIV., absolutismus v Rusku, vznik a vývoj Pruska) - První buržoazní revoluce (nizozemská a anglická revoluce) - Český stát jako součást habsburské mnohonárodnostní monarchie (české země po třicetileté válce) - Barokní kultura 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - výuková videokazeta - diskuse - práce s mapami 	<ul style="list-style-type: none"> - ZSV - ČJ - VV - HV - Z - PT3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh: Jsme Evropané
1.	Modernizace společnosti, osvícenství, revoluce a idea svobody	<ul style="list-style-type: none"> - Vymezí podstatné ekonomické, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás. - Popíše souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě. - Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů. - Uvede požadavky, jak byly formulovány ve vybraných evropských revolucích. - Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vznik USA - Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět - Vídeňský kongres - Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa - Revoluce 19. století, revoluční rok 1848 – řešení politických, sociálních a národnostních problémů - Politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva - Sjednocení Itálie a Německa - Vývoj ve Francii - Občanská válka v USA - Rakousko-uherské vyrovnání, dualismus 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s historickým textem a mapami - práce ve skupinách 	<ul style="list-style-type: none"> - Z - ZSV - ČJ - VV - HV - PT3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh: Jsme Evropané - PT1 Výchova demokratického občana, okruh: Formy a participace občanů v politickém životě

Gymnázium Brno, Křenová, příspěvková organizace – ŠVP 6leté, nižší gymnázium

1.	Moderní doba – rozvoj průmyslové společnosti a kultury, kolonialismus	<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin. - Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla. - Poznává a charakterizuje jednotlivé kulturní styly. - Charakterizuje soupeření mezi velmocemi. - Vymezí význam kolonií. 	<ul style="list-style-type: none"> - Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka - Kulturní rozrůzněnost doby - Kultura na přelomu 19. - 20. století - Konflikty mezi velmocemi v předvečer 1. světové války - Kolonialismus 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce ve skupinách - video - práce s mapami 	<ul style="list-style-type: none"> - Z - ZSV - CH - F - VV - HV - ČJ - PT3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - okruh: Jsme Evropané
2.	Moderní doba – národní a světové dějiny 1914-1945	<ul style="list-style-type: none"> - Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky. - Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů. - Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět. - Rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu. - Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv. - Zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> - První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky - Vznik ČSR - Ruská revoluce - Nové politické uspořádání Evropy, úloha USA ve světě - ČSR, hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy - Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, hospodářská krize - Kultura 1. poloviny 20. století - Nástup fašismu, nacismu, důsledky pro ČSR, mnichovská krize - Druhá světová válka, holocaust - Protektorát Čechy a Morava, domácí a zahraniční odboj, obnovení ČSR - Politické, mocenské a ekonomické důsledky války 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s historickým textem a mapami - práce ve skupinách 	<ul style="list-style-type: none"> - Z - ZSV - ČJ - HV - VV - Bi - PT3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - okruh: Jsme Evropané - PT1 Výchova demokratického občana, okruh: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - PT4 Multikulturní výchova, okruhy: Etnický původ a Princip sociálního smíru a solidarity
2.	Rozdělený a integrující svět	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního rozdělení světa. - Uvede příklady střetávání obou bloků. - Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce. 	<ul style="list-style-type: none"> - Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi, politické, - Hospodářské, sociální a ideologické soupeření - Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - diskuse - referáty - práce s mapami 	<ul style="list-style-type: none"> - Z - ZSV - ČJ - PT3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh: Jsme Evropané

		<ul style="list-style-type: none"> - Posoudí postavení postkoloniálních rozvojových zemí. - Popíše postupný rozpad socialistického bloku. 	<ul style="list-style-type: none"> - Československo v letech 1948-1989 - Dekolonizace, mimoevropský svět - Pád železné opony 		<ul style="list-style-type: none"> - PT1 Výchova demokratického občana, okruh: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
2.	Soudobé dějiny	<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje v základních znacích vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty. - Zachytí vývoj v zemích bývalého socialistického bloku. - Popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí. - Zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování; - Popíše vývoj československé a české politické scény v jejich zásadních otázkách. - Vysvětlí v základních rysech problém terorismu. - Vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sjednocující se Evropa - Rozpad Československa a počátky České republiky - Situace ve státech bývalého socialistického bloku a jejich postupné zařazování se do evropských institucí - Ohniska napětí ve světě v průběhu 90. let 20. století a na počátku 21. století - Globální problémy moderní společnosti - Česká republika v letech 1996-2008 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s mapami a historickým textem - práce ve skupinách - videokazeta 	<ul style="list-style-type: none"> - Z - ZSV - ČJ - PT3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh: Evropa a svět nás zajímají - PT4 Multikulturní výchova, okruh: Etnický původ, Multikulturalita

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět zahrnuje vzdělávací obor zeměpis – RVP ZV.

Předmět integruje tato průřezová témata:

- výchova k myšlení k evropským a globálním souvislostí (okruhy Evropa a svět nás zajímají, Objevujeme Evropu a svět);
- environmentální výchova (všechny okruhy);
- multikulturní výchova (okruh Kulturní diference);
- osobnostní a sociální výchova (okruh Sebergulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů);
- mediální výchova (okruhy Kritické četní a vnímání, Práce v realizačním týmu).

Důraz je kladen na takové postupy a používané metody, které v maximální míře naplní náš záměr poskytnout našim absolventům kvalitní vědomosti, praktické dovednosti a schopnosti orientovat se v současném složitém světě i ve svém bližším životním prostředí a okolí v souladu s moderními požadavky globální výchovy. Jde zejména o znalosti o sobě, systémech, rozvoji, životním prostředí, míru a konfliktech, právech o odpovědnosti, alternativních vizích, schopnosti práce s informacemi, mezilidských vztazích, tvořivosti, oceňování druhých, respektu k právu, pozitivním sebepojetí, postoji ke světu a jeho nejednoznačnosti.

Podrobněji je vše uvedeno v tematických plánech.

Časové a organizační vymezení

Předmět zeměpis se na naší škole vyučuje v šestiletém studiu v prvním i druhém ročníku v rozsahu 2 hodin týdně a celý cyklus je ukončen týdenní ekologickou exkurzí v oblasti Dražanské vrchoviny a Moravského krasu zaměřené na trvale udržitelný rozvoj.

Pro studenty se zájmem o zeměpis organizujeme v průběhu celého studia každoročně zeměpisnou olympiádu a v případě zájmu soutěž družstev „Eurorebus“. Dále pořádáme četné exkurze do terénu, účastníme se přednášek v planetáriu a multimediálních projekcí.

Předmět zeměpis je realizován formou klasické výuky (výklad, přednášky), práce s literaturou, formou využití referátů, prezentací a projektů žáků. Z technického zázemí využíváme možnost osobního počítače napojeného na internet, dataprojektoru, interaktivní tabule, DVD přehrávače a v neposlední řadě nástěnných map a školních i tematických atlasů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Časté využívání skupinové a týmové práce při praktických úkolech ve výuce průběžně a ve všech ročnících na přiměřené úrovni.

Projekty a projektová výuka.

Zadání referátů žákům, k nimž oni vyhledávají, sbírají, zpracovávají a třídí i hodnotí geografické informace a data v příslušných zdrojích – internet, rozhlas, televize, odborné publikace, encyklopedie a časopisy (texty, obrázky, grafy, tabulky, mapy, statistiky) a následně získané poznatky propojují se znalostmi z dalších vzdělávacích oblastí, a tím si vytvářejí ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím.

Časový harmonogram

Tematický celek	Ročník
<p>Člověk a jeho svět:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obyvatelstvo a sídla – rozmístění obyvatelstva a sídel na Zemi, struktura populace, přirozený přírůstek a migrace, lidská sídla; - průmysl – význam a postavení průmyslové výroby, lokalizační faktory průmyslu, hlavní průmyslové oblasti světa, zdroje nerostných surovin, energetika, ostatní odvětví těžkého průmyslu, spotřební průmysl; - zemědělství – lokalizační faktory zemědělské výroby, rostlinná výroba, živočišná výroba a rybolov, lesní a vodní hospodářství; - doprava a spoje – dopravní cesty a rozmístění, překážky v dopravě, druhy dopravy, spoje, cestovní ruch. 	1. ročník
<p>Politická mapa světa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obyvatelstvo a stát, státy dle rozlohy a lidnatosti – státní hranice a jejich typy, administrativní členění státu a státní zřízení; - mezinárodní organizace – Evropská unie – historie integrace, evropské instituce, pozitiva a negativa členství, OSN, regionální politická sdružení, NATO; - státy dle hospodářské úrovně; - globální problémy lidstva. 	1. ročník
<p>Krajina a životní prostředí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - krajínovotvorní činitele a procesy; - typy krajiny podle využití a ovlivnění člověkem; - složky krajiny a životního prostředí; - společensko-hospodářské vlivy na krajinu – vliv těžby, vliv průmyslu, vliv zemědělství, vliv dopravy, služeb a cestovního ruchu; - světové ekologické problémy a trvale udržitelný rozvoj. 	1. ročník
<p>Česká republika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ČR na mapě Evropy; - přírodní podmínky ČR – geologie a povrch, podnebí, vodstvo, půdní poměry, vegetační pokryv, ochrana přírody, životní prostředí; - obyvatelstvo a sídla – struktura populace ČR, sídla; - hospodářství – průmysl, zemědělství, doprava a služby, turistický ruch, zahraniční obchod; - kraje České republiky; - místní krajina – projekt. 	2. ročník

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
1.	Obyvatelstvo a sídla	<ul style="list-style-type: none"> - Zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi. - Objasní pojmy porodnost a úmrtnost. - Analyzuje vliv faktoru vyspělosti země, religiozity a tradic na vývoj počtu obyvatel. - Objasní vliv jednotlivých faktorů na migraci. - Lokalizuje hlavní migrační proudy. - Pojmenuje příčiny nerovnoměrné hustoty zalidnění. - Zařazuje jednotlivé evropské jazyky do jazykových rodin a skupin. - Rozlišuje pojmy národ a národnost. - Objasní pojmy světová náboženství. - Načrtne schématicky věkové pyramidy vyspělých a rozvojových zemí. - Ovládá základní demografické pojmy. - Načrtne strukturu velkoměsta. - Zdůvodní obecné výhody života ve městech a na venkově. 	<ul style="list-style-type: none"> - Počet obyvatel - Přirozený a mechanický pohyb - Hustota zalidnění - Struktura populace - Sídla 	<ul style="list-style-type: none"> - práce se statistickým materiálem - práce s tematickým atlasem Dnešního světa - práce s tiskem - celotřídní debata na téma:“Rasismus“ - samostatná úvaha žáků 	<ul style="list-style-type: none"> - OV – Člověk ve společnosti - D – Křesťanství a středověk v Evropě - PT3 – Evropa a svět nás zajímají, Objevujeme Evropu a svět - PT4 – Kulturní diference, Etnický původ - PT5 – Základní podmínky života
1.	Hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> - Uvádí a hodnotí kritéria pro porovnávání hospodářské vyspělosti zemí. - Analyzuje vliv přírodních a sociálních faktorů na rozmístění jednotlivých odvětví průmyslu. - Objasní vliv globalizace na průmyslovou strukturu. - Ovládá práci s tematickou mapou „rozmístění těžby a průmyslu ve světě“. - Vymezí na základě práce s mapou jednotlivé zemědělské oblasti. - Zdůvodní lokalizační faktory zemědělské výroby. - Posoudí význam zemědělství pro výživu obyvatelstva, analyzuje příčiny problému hladu a jeho řešení. - Specifikuje jednotlivá podnebná pásma a zdůvodní jejich vhodnost k zemědělskému využití. 	<ul style="list-style-type: none"> - Význam a postavení průmyslové výroby - Lokalizační faktory průmyslu - Odvětvová struktura průmyslu - Světové zemědělství - Pěstování zemědělských plodin - Živočišná výroba - Rybolov, lesní a vodní hospodářství - Světová průmyslová výroba - Těžba a dobývání nerostných surovin - Doprava a spoje - Služby obyvatelstvu - Cestovní ruch a rekreace - Mezinárodní obchod 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s tematickou mapou - samostatný projekt na téma energetika + celotřídní diskuse o výhodách a nevýhodách jednotlivých energetických zdrojů - celotřídní debata na téma:“Problém hladu a výživy“ - práce se školním atlasem - práce se školním atlasem a tematickými atlasy - práce se statistickými údaji vyhledanými na internetu - práce se školním a tematickými atlasy - práce se statistickými údaji 	<ul style="list-style-type: none"> - OV – Mezinárodní vztahy, globální svět - D – Význam zemědělství pro rozvoj lidské společnosti - Bi – Typy výživy - Bi – Polní a zahradní kultury - Ch – Chemie a společnost - Bi – Domácí zvířata - Bi – základy ekologie, organismy a prostředí. - D – Modernizace společnosti, industrializace a její důsledky pro společnost. - Bi – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, trvale udržitelný rozvoj - OV – Sociální rozvoj, komunikace

	<ul style="list-style-type: none"> - Hodnotí význam pěstování jednotlivých zemědělských plodin. - Lokalizuje hlavní oblasti chovu hospodářských zvířat s ohledem na kulturní a náboženské tradice. - Uvádí příklady lovených ryb a jejich zastoupení v jídelníčku. - Lokalizuje 2 hlavní pásy lesního hospodářství. - Lokalizuje hlavní rybolovné oblasti v závislosti na podnebných pásech a působení mořských proudů. - Znázorní členění na jednotlivá průmyslová odvětví, objasní vliv lokalizačních faktorů na rozmístění průmyslu. - Vymezí nejvýznamnější průmyslové oblasti světa. - Zdůvodní příčiny restrukturalizace průmyslu. - Objasní závislost rozmístění surovinových zdrojů na strukturu průmyslu a na geologických poměrech. - Navrhuje úsporná opatření a nahrazování některých surovin jinými látkami. - Hodnotí úroveň dopravy v jednotlivých oblastech světa a příklady propojení s ostatními hospodářskými složkami. - Vymezí a lokalizuje v mapách hlavní dopravní tahy a uzly. - Popíše vývojové tendence ve vývoji a šíření zpráv a informací. - Rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami. - Hodnotí zaměstnanost obyvatelstva ve službách. - Hodnotí význam cestovního ruchu a rozlišuje jeho typy. - Lokalizuje v mapách hlavní oblasti cestovního ruchu. - Vymezí oblasti s dominujícím vývozem a dovozem surovin, resp. průmyslových výrobků. - Hodnotí postavení ČR v mezinárodním obchodu. 		<ul style="list-style-type: none"> - práce se školním a tematickými atlasy i statistickými údaji - celotřídní debata na témata týkající se vyčerpávání nerostných zdrojů - třídní debata: trasa silničního obchvatu, SWOT analýza - žákovská konference na téma: Dovolena v zahraničí. - Návrh itineráře třídního zájezdu pro vybranou cílovou skupinu, zpracování formou prezentace, obhajoba - diskuze nad reáliemi reprezentující lokalizační faktory. 	<ul style="list-style-type: none"> - OV – Státní rozvoj, komunikace - OV – Stát a hospodářství, stát a právo - OV – Člověk ve společnosti, kulturní život. - OV – Mezinárodní vztahy, globální svět. - PT3 – Objevujeme Evropu a svět - PT5 – Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí - PT6 – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - PT2 – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj
--	---	--	---	---

1	Politická mapa současného světa	<ul style="list-style-type: none"> - Srovnává státy podle FG a hospodářských kritérií. - Pojmenuje a vyhledá na mapě největší a nejlidnatější státy světa, rozlišuje aspekty polohy států. - Objasní pojem státní hranice a uvádí kritéria členění hranic. - Uvádí rozdíly mezi jednotlivými formami státního zřízení, příklady členění státu na nižší územněsprávní celky, příklady jejich názvů s důrazem na Evropskou unii. - Rozlišuje mezi pravicovými, levicovými a extrémistickými stranami. - Jmenuje typy diktatur a příklady států současnosti i minulosti. - Pojmenuje kritéria pro posouzení vyspělosti státu, objasní pojem „Nově industrializované země“, vyjádří představu vysoké a nízké životní úrovně. - Načrtne strukturu OSN a EU, chápe princip Maastrichtských dohod, zdůvodní výhody a nevýhody evropské integrace. - Objasní princip globálních ekologických a společenských problémů, navrhuje způsob jejich řešení. 	<ul style="list-style-type: none"> - Státy podle rozlohy a lidnatosti - Státní hranice - Administrativní členění, státní zřízení a formy vlády - Demokratické a diktátorské režimy - Státy podle hospodářské úrovně - Mezinárodní organizace - Globální problémy lidstva. 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s mapou, školním atlasem. - celotřídní diskuse - celotřídní diskuze: Kritéria v hodnocení vyspělosti států s využitím encyklopedií a internetu 	<ul style="list-style-type: none"> - OV – Stát a právo, právní základy státu. - D – Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury - OV – Stát a právo, státní správa a samospráva, principy demokracie, lidská práva. - D – Nástup fašismu v Evropě - OV – Stát a právo, typy politických stran - OV – Mezinárodní vztahy, evropská integrace - OV – Globální svět - Bi – Globální ekologické problémy - PT1 – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, Občan, společnost a stát - PT3 – Evropa a svět nás zajímají, Objevujeme Evropu a svět - PT2 – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj
1.	Krajina a životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - Chápe pojem „Krajinná sféra“, rozlišuje typy krajiny a uvádí příklady z ČR a okolí Brna. - Posoudí vliv člověka na rozšíření organismů, popíše činnost lidí v jednotlivých typech krajin. - Objasní komplexnost a globálnost působení člověka na krajinu a lokalizuje poškozování životního prostředí podle jednotlivých aktivit lidské činnosti. - Objasní nerovnoměrné rozmístění a využívání přírodních zdrojů, zhodnotí vliv kvality přírodního prostředí na lidské zdraví. - Posoudí příčiny a důsledky globálního poškozování životního prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> - Krajina - Interakce příroda – společnost - Využívání přírodních zdrojů - Ochrana životního prostředí, udržitelnost života 	<ul style="list-style-type: none"> - žákovská konference na téma: Jak si představují prostředí, kde chtějí pracovat a žít - využití videoprojekce - komplexní ekologická exkurze do Moravského krasu 	<ul style="list-style-type: none"> - Bi – Ochrana člověka za mimořádných situací - Bi – Zdravý způsob života - F – Energie - Ch – Bezpečnost práce, mimořádné situace - Bi – Základy ekologie, ochrana životního prostředí - OV – Stát a hospodářství, globální svět - PT5 – Ekosystémy, Základní podmínky života

		<ul style="list-style-type: none"> - Objasní funkce velkoplošných chráněných území v ČR. - Vyjádří, co může každý občan udělat pro zkvalitnění života ve svém regionu. 			
2.	Česká republika, přírodní poměry	<ul style="list-style-type: none"> - Určí geografickou polohu ČR vzhledem k zeměpisným souřadnicím a v rámci Evropy, porovná rozlohu s ostatními státy. - Nastíní hlavní geologické procesy probíhající od prvohor po současnost, orientuje se ve fyzické mapě ČR, uvádí příklady působení jednotlivých geomorfologických činitelů. - Pojmenuje hlavní činitele ovlivňující podnebí ČR, rozlišuje mezi podnebí a počasím. - Zhodnotí vliv polohy a proudění vzduchu na klima ČR. - Zařadí území ČR do úmoří, pojmenuje hlavní toky, jezera a nádrže, které vyhledá na mapě a ve školním atlase, objasní původ jezer, význam rybníkářství. - Objasní příčiny povodňových stavů v ČR. - Rozlišuje mezi půdními druhy a typy, lokalizuje pomocí atlasu oblasti výskytu jednotlivých půdních druhů a typů v závislosti na půdotvorných činitelích s důrazem vlivu člověka na půdu. - Analyzuje rozmístění vegetace ČR na principu azonality a skladbu porostů. - Rozlišuje velkoplošná a maloplošná chráněná území, uvádí příklady přírodních a kulturních krajín. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poloha a rozloha ČR - Geologická stavba a povrch ČR - Klima ČR - Vodstvo ČR - Půdy ČR - Rozmístění rostlinstva a živočišstva, ochrana přírody 	<ul style="list-style-type: none"> - práce se školním atlasem a statistickými údaji - práce s Fyzicko-geografickou mapou - videoprojekce - práce s tematickou mapou - práce s FG mapou ČR - práce s modely půdních typů - práce s tematickou mapou - videoprojekce - práce s tematickou mapou 	<ul style="list-style-type: none"> - OV – Člověk ve společnosti, naše vlast - Bi – Neživá příroda, nerosty a horniny, geologické procesy - F – Meteorologie a klimatologie - Bi – Dělení podpovrchových vod - D – Základy rybníkářství v Čechách - Bi – Půdní druhy a půdní typy - Bi – Základy ekologie, ochrana přírody - PT5 – Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí - PT3 – Jsme Evropané
2.	Obyvatelstvo a sídla ČR	<ul style="list-style-type: none"> - Posoudí hlavní trendy demografického vývoje v ČR, určí hlavní migrační trendy a jejich příčiny. - Zhodnotí a zdůvodní rozmístění obyvatelstva a jeho strukturu. - Rozlišuje sídla podle různých kritérií, uvádí typy sídel podle funkce. - Hodnotí stupeň urbanizace v Jihomoravském kraji ve srovnání s průměrem ČR. 	<ul style="list-style-type: none"> - Obyvatelstvo ČR - Sídla 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s tematickou mapou - práce se statistickými údaji. - celotřídní diskuze na téma: Stárnutí populace a jeho důsledky. 	<ul style="list-style-type: none"> - OV – Člověk ve společnosti - D – Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury - PT3 – Jsme Evropané - PT4 – Kulturní diference, Lidské vztahy

Gymnázium Brno, Křenová, příspěvková organizace – ŠVP 6leté, nižší gymnázium

2.	Hospodářství České republiky	<ul style="list-style-type: none"> - Objasní příčiny územních rozdílů v úrovni hospodářské produkce. - Rozlišuje pojmy: obnovitelné a neobnovitelné zdroje. - Zarážuje jednotlivá odvětví do základního systému odvětvové struktury. - Zdůvodní trendy změny odvětvové struktury průmyslu v ČR. - Zhodnotí charakter zemědělské výroby v závislosti na lokalizačních faktorech. - Doloží návaznost zemědělství na potravinářský průmysl. - Vyhledá nejvýznamnější produkční oblasti rostlinné a živočišné výroby. - Vymezí pomocí mapy hlavní dopravní tahy ČR. - Zdůvodní rozdílný význam jednotlivých druhů dopravy. - Pojmenuje lokalizační faktory turistického ruchu. - Vyhledá v atlase památky UNESCO. - Pojmenuje hlavní exportované a importované komodity, hlavní obchodní partnery. 	<ul style="list-style-type: none"> - Průmysl a těžba nerostných surovin - Zemědělství České republiky - Doprava a služby, turistický ruch ČR - Zahraniční obchod 	<ul style="list-style-type: none"> - diskuze na téma: Restrukturalizace průmyslu v ČR a trendy využívání jednotlivých energetických zdrojů - činnost se statistickými daty - práce se školním atlasem ČR - práce se školním atlasem ČR - projekt: Itinerář několikadenního zájezdu po ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - OV – Stát a hospodářství, majetek, vlastnictví a výroba. Stát a právo - F – Energie - BI – Základy ekologie - D – Modernizace společnosti, industrializace - Bi – Základy ekologie – vliv zemědělství na životní prostředí - D – Počátky lidské společnosti – význam zemědělství pro rozvoj lidské společnosti - Ch – Přínos chemie pro dopravu - Bi – Vliv dopravy na ŽP - OV – Člověk ve společnosti, kulturní život - PT5 – Ekosystémy
2.	Kraje České republiky	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje správní členění a instituce státní správy. - Rozlišuje rozdíl mezi správním a kulturním regionem. - Komplexně srovnává jednotlivé regiony České republiky, vyjadřuje své názory na kvalitu jednotlivých regionů s ohledem na bydlení a rekreaci. 	<ul style="list-style-type: none"> - Praha - Středočeský kraj - Jihočeský kraj - Plzeňský kraj - Karlovarský kraj - Ústecký kraj - Liberecký kraj - Královohradecký kraj - Pardubický kraj - Vysočina - Jihomoravský kraj - Zlínský kraj - Olomoucký kraj - Moravskoslezský kraj 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s atlasem České republiky, tematickými mapami a statistickými údaji. - Samostatné prezentace studentů. 	<ul style="list-style-type: none"> - OV – Stát a právo, státní správa a samospráva - PT1 – Občan, občanská společnost a stát
2.	Místní krajina	<ul style="list-style-type: none"> - Hodnotí na základě dostupných informací postavení Jihomoravského kraje a Brněnska v rámci ČR. - Specifikuje kvalitu obslužné sféry Brněnska. 	<ul style="list-style-type: none"> - Místní krajina – Brněnsko 	<ul style="list-style-type: none"> - komplexní ekologická exkurze do Moravského krasu - práce s atlasem ČR a mapou Brněnska - projekt na téma: Místní krajina 	<ul style="list-style-type: none"> - OV – Stát a právo, místní správa a samospráva - Bi – Ekologické problémy Brněnska - PT5 – Ekosystémy

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Matematika rozvíjí především logické myšlení, ale také paměť. Napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, vede ke srozumitelnému a věcnému vyjadřování. Učí pamatovat si pouze nejpotřebnější informace a vše ostatní si odvodit. Neméně významným aspektem je rozvoj geometrické představivosti jak v rovině, tak v prostoru.

Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v pěstování schopnosti aplikace. Během studia si žáci uvědomují, že matematika nachází uplatnění ve všech oborech.

Obsahové vymezení

Realizuje obsah vzdělávacího oboru matematika a její aplikace RVP. Předmět realizuje průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (všechny okruhy), Multikulturní výchova (okruh Multikulturalita), Mediální výchova (okruh Práce v realizačním týmu).

Časové a organizační vymezení

První a druhý ročník šestiletého studia má po čtyřech vyučovacích hodinách týdně.

Výuka se realizuje převážně v kmenových učebnách, dále ve specializovaných učebnách vybavených didaktickou technikou, případně i v počítačové učebně (dle vhodných matematických témat, užití matematických programů).

Nad rámec výuky se studenti mohou účastnit velkého množství matematických soutěží (Matematická olympiáda, Technoplaneta, Brloh, Pythagoriáda, Matematický klokan).

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel klade důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, vede tak žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností – kompetence k řešení problémů, kompetence k učení.
- Učitel vede žáky k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce – kompetence komunikativní.
- Učitel organizuje práci žáků ve skupinách – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací jak v písemném, tak v mluveném projevu, důraz na respekt k práci druhého – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Podpora matematických soutěží a korespondenčních seminářů – kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní.

Časový harmonogram

Tematický celek	Ročník
Operace v číselných množinách, mocniny a odmocniny, Pythagorova věta, mnohočleny. Rovnice a nerovnice Algebraické výrazy a jejich úpravy, vyjádření neznámé ze vzorce	1. ročník – 1. pololetí
Úměrnosti Geometrické konstrukce Kružnice, kruhy a válce	1. ročník – 2. pololetí
Rovnice a jejich soustavy Funkce	2. ročník – 1. pololetí
Podobnost a funkce úhlu Jehlany a kužely	2. ročník – 2. pololetí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
1.	Operace v číselných množinách, mocniny a odmocniny, Pythagorova věta, mnohočleny.	<ul style="list-style-type: none"> - Používá ve výstupech druhou a třetí mocninu - Účelně používá kalkulátor - Sestaví matematický model jednoduché reálné situace s pomocí proměnných - Určuje hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny - Má základní představu o iracionálních číslech - Zformuluje Pythagorovu větu a využívá ji při řešení úloh. 	<ul style="list-style-type: none"> - Číselné obory, jejich značení - Druhá mocnina reálného čísla a její vlastnosti. Druhá odmocnina z nezáporného čísla a její vlastnosti. Čísla desetinná, čísla periodická. Čísla iracionální. Třetí mocnina a třetí odmocnina. - Vyšší mocniny. Mocniny se záporným exponentem. Velká a malá čísla. - Mocniny a odmocniny v geometrii. - Pythagorova věta a její užití. - Číselné výrazy a výrazy s proměnnými. Sčítání a odčítání mnohočlenů, násobení mnohočlenů a dělení mnohočlenů jednočlenem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Výklad - procvičování - práce s textem - diskuse - práce v knihovně 	<ul style="list-style-type: none"> - OV, D, HV, VV, Z - PT2 – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj - komunikace a její znaky, verbální, neverbální - komunikace a myšlení
1.	Rovnice a nerovnice	<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí pojmem rovnost, rovnice, nerovnost a nerovnice - Používá ekvivalentní úpravy řešení rovnic a nerovnic - Vyjádří neznámou ze vzorce - Řeší jednoduché reálné situace s využitím rovnic a nerovnic - Zapisuje množiny reálných čísel pomocí intervalů 	<ul style="list-style-type: none"> - Rovnost a rovnice, ekvivalentní úpravy řešení rovnic - Slovní úlohy řešené rovnicemi - Vyjádření neznámé ze vzorce - Úlohy o pohybu - Nerovnost, intervaly - Nerovnice a jejich řešení, ekvivalentní úpravy řešení nerovnic 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - procvičování 	<ul style="list-style-type: none"> - F, Ch, IVT - kreativita - myšlení - PT2 – Sociální rozvoj - PT6 – Práce v týmu
1.	Algebraické výrazy a jejich úpravy	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpozná mnohočlen, jeho členy, mnohočleny sčítá. - Umocňuje jednočleny, dvojčleny umocňuje na druhou, ovládá vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu. - Rozkládá mnohočleny na součin pomocí vytýkání i vzorců pro druhé mocniny. - Provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mnohočleny, sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů - Počítání s mocninami a odmocninami, umocňování mnohočlenů, rozklady na součin pomocí vytýkání i jednoduchých vzorců - Dělení mnohočlenů jednočlenem a mnohočlenem a lomené výrazy, definiční obor lomeného výrazu. - Sčítání, odčítání, násobení a dělení lomených výrazů. - Úpravy lomených výrazů. 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - procvičování - výukové programy - samostatná práce 	<ul style="list-style-type: none"> - F, Ch, IVT - kreativita - myšlení - PT2 – Sociální rozvoj - PT6 – Práce v týmu

		<ul style="list-style-type: none"> - Provádí aritmetické operace s lomenými výrazy. - Umí zjednodušit lomené výrazy pomocí krácení, umí určit definiční obor lomených výrazů. 			
1.	Úměrnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Vyjadřuje jednoduché závislosti tabulkou, grafem, předpisem. - Určuje vztahy přímé a nepřímé úměrnosti a správně je používá. - Řeší situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů. - Řeší praktické úlohy pomocí trojčlenky. - Správně interpretuje údaje vyjádřené sloupkovými a kruhovými diagramy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poměr, hodnota poměrů, rozdělování celku v daném poměru, úměra a postupný poměr. - Závislost veličin, její vyjádření tabulkou, grafem a vzorcem. - Přímá úměrnost, její vzorec a graf. - Nepřímá úměrnost, její vzorec a graf. - Trojčlenka. Trojčlenka ve slovních úlohách. - Měřítko. Měřítko mapy, plánu a výkresu. - Diagramy. Sloupkový a kruhový diagram. 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - procvičování - výukové programy - samostatná práce 	<ul style="list-style-type: none"> - F, Ch, IVT, OV, Z - kreativita - myšlení - PT2 – Sociální rozvoj - PT6 – Práce v týmu
1.	Geometrické konstrukce	<ul style="list-style-type: none"> - Provádí základní konstrukce. - Zná jednoduché množiny bodů daných vlastností a používá je při řešení úloh. - Řeší jednoduché polohové i nepolohové konstrukční úlohy o trojúhelnících i čtyřúhelnících, umí nachystat náčrt a rozbor, provést konstrukci a zapsat postup i stanovit počet různých řešení. - Rozumí pojmu posunutí a umí jej použít v jednoduchých konstrukčních úlohách. 	<ul style="list-style-type: none"> - Základní geometrické konstrukce: osa úsečky, osa úhlu, kolmice k přímkce daným bodem, rovnoběžka s přímkou daným bodem, rovnoběžka s přímkou v dané vzdálenosti, tečna kružnice v bodě, tečna ke kružnici z bodu, konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu, Ssu. - Množiny bodů daných vlastností, Thaletova kružnice. - Konstrukční úlohy. Součástí řešení: náčrt a rozbor, konstrukce a postup, diskuse. Konstrukce trojúhelníků, polohové a nepolohové konstrukční úlohy. Konstrukce čtyřúhelníků. Posunutí a jeho užití v konstrukčních úlohách. 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s modely - rýsování - výukový program - procvičování 	<ul style="list-style-type: none"> - DG, VV - přesnost - představivost - samostatnost - PT2 – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj
1.	Kružnice, kruhy a válce	<ul style="list-style-type: none"> - Rýsuje, rozpozná a pojmenuje kružnici a kruh a další útvary s nimi spjaté, využívá jejich vlastností při řešení různých úloh. - Rozhoduje o vzájemné poloze přímkou a kružnice nebo kruhu i o vzájemné poloze dvou kružnic či kruhů. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kružnice a kruh, vzájemná poloha s přímkou. Tětiva. Dvě kružnice a jejich vzájemná poloha. - Části kružnice a kruhu: Středový úhel, oblouk, kruhová výseč, kruhová úseč, mezikruží. - Thaletova kružnice, Thaletova věta 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s modely - rýsování - procvičování 	<ul style="list-style-type: none"> - D, Z, F - přesnost - představivost - samostatnost - PT2 – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj

		<ul style="list-style-type: none"> - Provádí odhady i výpočty s požadovanou přesností. - Účelně využívá kalkulačku. - Spočítá délku kružnice i oblouku, obsah kruhu i jeho částí. - Odliší válec od ostatních těles, dovede ho charakterizovat, načrtnout, umí narýsovat jeho síť, vypočítat jeho povrch i objem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Délka kružnice, Ludolfovo číslo, délka oblouku. - Obsah kruhu, kruhové výseče a mezikružší. - Válec, jeho síť, povrch a objem. 		
2.	Rovnice a jejich soustavy	<ul style="list-style-type: none"> - Řeší různé typy rovnic včetně určování definičních oborů o rovnic s neznámou ve jmenovateli. - Kvadratickou rovnici s celočíselnými kořeny umí řešit rozkladem na součin, ostatní kvadratické rovnice řeší pomocí diskriminantu. - Je schopen řešit soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých pomocí metod dosazovací, sčítací a porovnávací. - Řeší reálné situace s využitím rovnic a jejich soustav. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rovnice a jejich úpravy (rovnice se závorkami, rovnice se zlomky, lineární rovnice, rovnice, které nemají řešení a které mají nekonečně mnoho řešení, rovnice s neznámou ve jmenovateli. Kvadratická rovnice a její řešení jak rozkladem na součin, tak pomocí diskriminantu. - Slovní úlohy o pohybu, o společné práci, o směsích. - Soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých, jejich řešení dosazovací, sčítací a porovnávací metodou. Soustavy mající jedno řešení, žádné řešení a s nekonečně mnoha řešeními. - Slovní úlohy vedoucí k řešení pomocí soustav rovnic. 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - procvičování - výukové programy - samostatná práce 	<ul style="list-style-type: none"> - F, Ch, Z, technické obory - kreativita - myšlení - PT2 – Sociální rozvoj - PT6 – Práce v týmu
2.	Funkce	<ul style="list-style-type: none"> - Vyjadřuje reálné situace pomocí funkčních vztahů, tabulek, grafů, řeší tak i slovní úlohy. - Čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se funkce. - Používá funkci jako závislost závisle a nezávisle proměnné veličiny. - Zná lineární funkci, její graf. Využívá ji pro řešení jednoduchých slovních úloh. - Zná kvadratickou funkci a její graf. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zadání funkce, její definiční obor a graf. - Přímá úměrnost, koeficient přímé úměrnosti, graf. Monotónnost funkce. Lineární funkce a její graf, konstantní funkce. - Absolutní hodnota reálného čísla. Jednoduché lineární funkce s absolutní hodnotou. - Kvadratická funkce a její graf. - Nepřímá úměrnost a její graf - Grafické řešení rovnic a soustav rovnic. - Slovní úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - procvičování - výukové programy - samostatná práce 	<ul style="list-style-type: none"> - F, Ch, technické obory - komunikace a její znaky, verbální, neverbální - komunikace a myšlení - PT3 – Objevujeme Evropu a svět - PT4 – Multikulturalita

		<ul style="list-style-type: none"> - Pracuje se statistickým souborem, jednotkou, znakem, četností. 	<ul style="list-style-type: none"> - Základy statistiky: statistický soubor, jednotka a znak, četnost, aritmetický průměr, modus a medián. 		
2.	Podobnost a funkce úhlu	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpozná podobné útvary, rozhoduje o podobnosti trojúhelníků podle tří vět o podobnosti trojúhelníků, využívá jich při výpočtech. - Užívá podobnosti při řešení slovních úloh. - Čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se podobnosti. - Zná goniometrické funkce a umí je aplikovat na řešení pravouhlých trojúhelníků. 	<ul style="list-style-type: none"> - Podobnost útvarů, podobnost trojúhelníků podle vět sss, sus, uu a Ssu, užití podobnosti. - Goniometrické funkce ostrého úhlu a jejich hodnoty, základní vztahy mezi goniometrickými funkcemi. - Řešení pravouhlého trojúhelníku. 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - procvičování - výukové programy - samostatná práce 	<ul style="list-style-type: none"> - Z, F, technické obory - Kreativita - myšlení
2.	Jehlany a kužely	<ul style="list-style-type: none"> - Orientuje se v prostoru, rozhoduje o vzájemné poloze i odchylce přímek a rovin, rozvíjí svou prostorovou představivost. - Charakterizuje kužel, jehlan, komolý kužel, komolý jehlan, kouli, používá jejich náčrty, síť kuželů a jehlanů i komolých, vypočítá jejich povrch i objem, spočítá povrch i objem koule. 	<ul style="list-style-type: none"> - Přímký a roviny v prostoru, kolmost přímek a rovin - Vzdálenosti a odchylky (vzdálenost dvou bodů, vzdálenost dvou přímek, vzdálenost bodu od roviny, vzdálenost dvou rovin, odchylka různoběžek, odchylka přímký od roviny, odchylka dvou rovin) - Jehlan, pravidelný n-boký jehlan, pravidelný čtyřstěn. Odchylka boční stěny a odchylka boční hrany. Povrch a objem jehlanu. Komolý jehlan. - Kužel a jeho části. Povrch a objem kuželu. Komolý kužel. - Koule a kulová plocha, vzájemná poloha koule a roviny. Objem a povrch koule. - Jehlany, kužely a koule ve slovních úlohách. 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - procvičování - výukové programy - samostatná práce - práce s prostorovými modely 	<ul style="list-style-type: none"> - Z, F - přesnost - představivost - samostatnost - soutěživost - PT2 – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj

FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět fyzika patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda a svým charakterem výuky umožňuje žákům porozumět zákonitostem přírodních procesů, uvědomovat si jejich užitečnost a aplikovat je v praxi. Charakteristickým rysem předmětu jsou jeho významné souvislosti se ostatními přírodovědnými předměty, s nimiž se podílí na realizaci obsahu přírodovědného vzdělání ŠVP.

Do výuky je začleněn tematický okruh Práce s laboratorní technikou ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Žáci se učí pozorovat, experimentovat a měřit, zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, vyhledávat a analyzovat informace. Předmět pomáhá lépe se orientovat v běžném životě a vede k vytváření komplexního pohledu na vztah mezi člověkem a přírodou.

Časové a organizační vymezení

Fyzika je v prvním ročníku vyučována 2 hodiny týdně, ve druhém ročníku 3 hodiny týdně. Jednu hodinu se třída v každém ročníku dělí na poloviny, což umožňuje zařazovat do výuky frontální experimenty, práci ve skupinách, měření a laboratorní cvičení. Výuka probíhá v moderně vybavených učebnách - v posluchárně fyziky nebo v laboratoři fyziky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací strategie používané ve fyzice vedou k formování významných klíčových kompetencí. Kompetence k učení se naplňuje prací s textem, tříděním informací, používáním zavedené symboliky a terminologie a samostatným řešením úkolů.

- Vyžaduje zkoumání příčin různých fyzikálních jevů, hledání efektivních metod řešení problémů a řešení úloh z praxe, čímž se u žáka rozvíjí kompetence k řešení problémů.
- Vede žáky k vyjadřování vlastních myšlenek a formulování pracovních hypotéz, čímž se zdokonalují komunikativní kompetence.
- Zadáním prací ve skupinách, vede k respektování výsledků práce druhých, k diskusi s cílem obhájit svůj názor, čímž se formuje kompetence sociální a personální.
- Kompetence občanské rozvíjíme prací podle dohodnutých pravidel, vedením k pochopení vztahu mezi činností člověka a přírodou.

Časový harmonogram

Tematický celek	Ročník
Práce a energie	1. ročník
Tepelné jevy	1. ročník
Zvukové jevy – kmitání a vlnění	1. ročník
Elektrický proud	1. ročník
Elektrický proud v polovodičích	1. ročník
Elektrodynamika – magnetické pole, střídavý proud	2. ročník
Atomy a záření	2. ročník
Astronomie	2. ročník
Kinematika pohybu hmotného bodu	2. ročník

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vtahy a průřezová témata
1.–2.	Práce s laboratorní technikou	<ul style="list-style-type: none"> - Vybere a správně používá vhodné pracovní postupy, přístroje a měřící techniku pro konání pozorování, měření a experimentů. - Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce, zformuluje závěry, které zjistil. - Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při práci. 	<ul style="list-style-type: none"> - Fyzikální veličiny a jejich jednotky - Základní laboratorní postupy a metody - Protokol o experimentu - Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky - První pomoc při úrazu v laboratoři 	<ul style="list-style-type: none"> - práce ve skupinách - diskuse - práce s textem 	<p>INT</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk a svět práce – okruh Práce s laboratorní technikou - Téma prolíná všemi ročníky a je průběžně zařazováno při vhodných příležitostech <p>PT3 – Objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezinárodní soustava jednotek SI a její význam
1.	Práce a energie	<ul style="list-style-type: none"> - S porozuměním používá pojmy práce, výkon, účinnost. - Určí práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa. - Je schopen popsat různé případy přeměny energie. - Chápe princip činnosti jednoduchých strojů. - Je schopen navrhnout a realizovat jednoduché experimenty. 	<ul style="list-style-type: none"> - Práce, výkon, energie, účinnost - Druhy energie, jejich vzájemné přeměny, zákon zachování mechanické energie - Jednoduché stroje – páka, kladka, kolo na hřídeli, nakloněná rovina, šroub 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce ve skupinách - diskuse - demonstrační pokusy 	<p>MPV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bi, Ch – zákon zachování energie <p>INT</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk a svět práce – práce s využitím jednoduchých strojů
1.	Tepelné jevy	<ul style="list-style-type: none"> - Správně používá pojmy vnitřní energie, teplo, teplota. - Umí popsat způsob změny vnitřní energie v konkrétních situacích. - Dokáže sestavit kalorimetrickou rovnici a řešit ji. - Zná princip činnosti tepelných motorů. - Správně posoudí, za jakých podmínek dojde ke skupenské přeměně. - Umí popsat skupenské přeměny v souvislosti s chováním částic v látkách. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vnitřní energie tělesa, teplo - Změna vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou - Kalorimetrická rovnice - Přenos tepla vedením, prouděním a zářením - Tepelné motory - Skupenské přeměny – tání, tuhnutí, vypařování, kondenzace, var, sublimace a desublimace 	<ul style="list-style-type: none"> - řešení praktických úloh - laboratorní měření - referáty 	<p>MPV</p> <ul style="list-style-type: none"> - M – řešení rovnic - Ch – měření teploty, rychlost reakce <p>PT 3 – Evropa a svět nás zajímají,</p> <p>PT 5 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Globální oteplování Země a skleníkový efekt

1.	Zvukové jevy	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a posoudí vliv daného prostředí na šíření zvuku. - Kvalitativně popíše změny energie při kmitání a šíření energie při vlnění. - Vysvětlí odraz zvuku na překážce, vznik ozvěny a dozvuku. - Dá do souvislosti výšku tónu a jeho kmitočet, posuzuje hlasitost v db, práh slyšení a práh bolesti. - Je si vědom škodlivosti nadměrného hluku. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kmitavý pohyb - Kmitání pružných těles - Vlnění a jeho druhy - Zvuk, zdroje zvuku a jeho šíření - Vnímání zvuku, ultrazvuk s infrazvuk - Lidské ucho - Záznam a reprodukce zvuku 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - referáty - výuková videokazeta, CD, DVD 	<p>MPV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bi – sluch - HV- hudební nástroje, hudební akustika <p>PT 5 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Životní prostředí z hlediska nežádoucího hluku
1.	Elektrický proud	<ul style="list-style-type: none"> - Zná podstatu elektrického proudu, podmínky jeho vzniku a jeho účinky. - Podle schématu sestaví správně elektrický obvod. - Umí změřit elektrický proud a napětí. - Rozliší vodič, izolant a zná jejich vlastnosti. - Využívá Ohmův zákon při řešení praktických úloh. - Zná principy výroby elektrické energie v různých typech elektráren, posoudí její výrobu z ekonomického a ekologického hlediska. 	<ul style="list-style-type: none"> - Elektrický proud, jeho příčiny a měření - Ohmův zákon, elektrický odpor vodiče - Závislost odporu na teplotě - Zapojování rezistorů, reostat, potenciometr - Práce a výkon elektrického proudu, spotřebiče elektrické energie - Výroba elektrické energie 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - měření ve dvojicích - řešení úloh z praxe - práce ve skupinách - referáty - práce s textem - vyhledávání informací 	<p>INT</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk a svět práce – okruh Práce s laboratorní technikou – sestavení elektrického obvodu podle schématu, měření ampérmetrem a voltmetrem <p>PT 5 – Základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekonomické a ekologické aspekty výroby elektrické energie <p>PT 6 – Kritické čtení a vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diskuse na téma: Výroba elektrické energie
1.	Elektrický proud v polovodičích	<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší vodič, polovodič a izolant. - Rozumí vlastnostem polovodiče s ohledem na jeho částicovou stavbu. - Správně zapojí polovodičovou diodu. - Chápe význam polovodičových součástek v současné technice. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vlastní a příměsová vodivost polovodičů - PN přechod, polovodičová dioda - Tranzistor jako zesilovač - Integrovaný obvod - Využití polovodičových součástek - Princip činnosti rádia a televizoru 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce ve skupinách 	<p>MPV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ch – vazby v pevných látkách <p>INT</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk a svět práce – okruh Práce s laboratorní technikou – sestavování elektrického obvodu s polovodičovými součástkami
2.	Elektrodynamika	<ul style="list-style-type: none"> - Chápe souvislost elektrického a magnetického pole. 	<ul style="list-style-type: none"> - Působení magnetického pole na vodič s proudem a na cívkou s proudem - Magnetická indukce 	<ul style="list-style-type: none"> - exkurze – vodní nebo tepelná elektrárna - referát 	<p>INT</p> <ul style="list-style-type: none"> - Člověk a svět práce – okruh Práce s laboratorní technikou –

		<ul style="list-style-type: none"> - Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní. - Umí rozlišit a změřit stejnosměrný a střídavý proud. - Zná princip činnosti elektromotorů a posoudí jejich vhodnost použití v různých případech. - Má základní představu o přenosové energetické soustavě. - Uvědoměle dodržuje zásady bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními. 	<ul style="list-style-type: none"> - Elektromagnetická indukce - Střídavý proud a jeho vlastnosti - Generátory střídavého proudu - Transformace střídavého proudu - Třífázová soustava napětí - Elektromotory - Elektromagnetické kmity a vlny - Bezpečnost práce s elektrickými spotřebiči 	<ul style="list-style-type: none"> - výuková videokazeta, CD, DVD - práce ve skupinách 	<p>měření v obvodech se zdrojem střídavého napětí</p>
2.	Atomy a záření	<ul style="list-style-type: none"> - Popíše historický vývoj představ o stavbě hmoty. - Chápe princip vzniku záření v atomech. - Zná typy radioaktivního záření a jejich vlastnosti. - Dokáže popsat strukturu atomového jádra. - Zapiše rovnici jaderné reakce. - Je seznámen s principem činnosti jaderné elektrárny. - Je schopen diskutovat o výhodách a nevýhodách jaderné energetiky. - Je si vědom nebezpečí při práci se zářiči. 	<ul style="list-style-type: none"> - Objev atomu a jeho struktury - Modely atomu - Záření z elektronového obalu - Stavba atomového jádra, radioaktivita a její užití - Bezpečnost při práci s radioaktivními materiály - Řetězová jaderná reakce - Jaderný reaktor a jaderná elektrárna - Termonukleární reakce 	<ul style="list-style-type: none"> - výuková videokazeta, CD, DVD - výklad - referát - práce s textem 	<p>MPV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ch – stavba atomu, atomového jádra, jaderné reakce - D – radiouhlíková metoda - Bi – radionuklidy v zemědělství a v lékařství - OV – odpovědnost člověka vzhledem k přírodě <p>PT 5 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Radioaktivní záření a ochrana před jeho škodlivými účinky - Jaderné elektrárny a jejich možná rizika <p>PT 6 – Kritické čtení a vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Radioaktivita v různých souvislostech
2.	Astronomie	<ul style="list-style-type: none"> - Zná základní poznatky o Sluneční soustavě. - Umí vysvětlit základní astronomické jevy – střídání dne a noci, střídání ročních období. - Umí odlišit hvězdy a planety. - Má základní přehled o struktuře vesmíru, jeho vzniku a vývoji. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sluneční soustava - Planety - Keplerovy zákony - Vznik, vývoj a zánik hvězd - Galaxie - Sluneční a hvězdný čas - Souhvězdí 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - exkurze – planetárium - pozorování (noční oblohy) - výuková videokazeta, CD, DVD 	

2.	Shrnutí poznatků	<ul style="list-style-type: none"> - Orientuje se v MFCHT a v učebnicích. - Je schopen získávat informace z různých zdrojů a prezentovat je. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vývoj fyziky v historii lidského poznání - Perspektivy fyziky - Využívání informačních zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> - diskuse 	
2.	Fyzikální veličiny a jejich měření	<ul style="list-style-type: none"> - Využívá s porozuměním základní veličiny a jednotky. - Umí rozlišit základní a odvozené veličiny a jednotky, umí převody jednotek. - Dokáže zvolenou metodou změřit určenou veličinu. - Umí zpracovat fyzikální měření. - Rozlišuje skalární a vektorové fyzikální veličiny. 	<ul style="list-style-type: none"> - Fyzikální veličiny a jejich měření - Mezinárodní soustava jednotek SI - Absolutní a relativní odchylka měření - Skalární a vektorové veličiny a operace s nimi 	<ul style="list-style-type: none"> - práce ve skupinách - práce s textem 	<p>PT 3 – Objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezinárodní soustava jednotek SI a její význam
2.	Mechanika hmotného bodu	<ul style="list-style-type: none"> - Používá abstraktní představu hmotného bodu při řešení fyzikálních problémů. - Umí rozdělit mechanický pohyb podle různých kritérií. - Mechanický pohyb těles umí posoudit z kinematického hlediska. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kinematika hmotného bodu - Rychlost, zrychlení - Pohyb rovnoměrný přímočarý - Pohyb rovnoměrně zrychlený - Pohyb rovnoměrně zpomalený - Pohyb rovnoměrný po kružnici 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - laboratorní měření - řešení úloh z praxe - výuková videokazeta, CD, DVD 	<p>MPV</p> <ul style="list-style-type: none"> - M – výpočet neznámé ze vzorce, lineární a kvadratická funkce, oblouková míra, řešení lineárních a kvadratických rovnic, - TV – kinematika pohybu lyžaře ze svahu – po nakloněné rovině

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět chemie realizuje obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda obor **CHEMIE** z RVP ZV. V laboratorních cvičeních, která jsou součástí předmětu chemie, se realizuje tematický okruh **Práce s laboratorní technikou** z oboru RVP ZV Člověk a svět práce.

Časové a organizační vymezení

Předmět chemie je v učebním plánu nižšího stupně našeho gymnázia dotován celkově 5 hodinami rozvrženými do jednotlivých ročníků takto: 2 - 3. Součástí výuky chemie ve 2. ročníku jsou pravidelná laboratorní cvičení, ve kterých se žáci dělí na dvě skupiny. V 1. ročníku šestiletého studia se chemie vyučuje 2 hodiny týdně, z toho v jedné z nich se žáci dělí na dvě skupiny, což umožňuje individuální přístup a možnost zařazení laboratorních prací. Během celého studia mají zájemci o chemii možnost účastnit se chemických soutěží (Chemická olympiáda, apod.).

Výuka chemie se uskutečňuje v odborné učebně (dataprojektor, PC s připojením na internet) a chemické laboratoři.

Výuka chemie je koncipována tak, aby žáci dovedli využívat základní poznatky z obecné, anorganické a organické chemie v praxi, seznámili se s mnohostranným uplatněním chemie v nejrůznějších oblastech života a byli připraveni k vysokoškolskému i dalšímu studiu. Důraz klademe na souvislost s ostatními přírodovědnými předměty a vliv chemických dějů na životní prostředí a zdraví člověka. Ve vyučovacích hodinách rozvíjíme logické myšlení žáků, aby rozuměli základním typům chemických reakcí a uměli používat základní pojmy ve správných souvislostech. V laboratorních cvičeních vedeme žáky ke tvořivé práci ve skupinách a šetrnému zacházení s chemickými látkami, vodou a energií. Zároveň žáky seznamujeme s látkami nebezpečnými a významem P-vět a H-vět.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve výuce chemie učitel uplatňuje postupy, které žáka vedou k utváření a k osvojení klíčových kompetencí těmito metodami:

Kompetence k učení:

Učitel

- na konci vyučovací hodiny shrne a utřídí probrané učivo,
- vede žáky k používání odborné literatury, internetu, učí je zpracovávat a třídit informace,
- klade žákům jasně formulované otázky a vede je k užívání správné terminologie,
- vede žáky k uplatnění znalostí nabytých v jiných předmětech.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- vede žáky k samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení při řešení problémů,

- zařazuje do výuky problémové úlohy, dává žákům možnost volby způsobu řešení,
- vede žáky k zvládnutí úkolu na základě daného laboratorního postupu,
- klade důraz na aplikaci získaných poznatků v praxi a v jiných předmětech,
- podporuje účast v chemické olympiádě.

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vyžaduje, aby se žáci vyjadřovali výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- vyžaduje používání přesné terminologie,
- podporuje samostatný projev,
- učí žáky zapojovat se do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat,
- vede žáky ke schopnosti interpretace dat z tabulek, grafů, obrazových materiálů,
- učí žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- zadává úkoly formou skupinové práce, usiluje o respektování rolí ve skupině,
- vede žáky k diskusi v malé skupině i celé třídě,
- učí žáky chápat potřebu spolupráce s druhými při řešení daného úkolu.

Kompetence občanské:

Učitel

- dbá na bezpečnost práce v chemické laboratoři, upozorňuje na nebezpečí při nedodržení pravidel bezpečnosti při zacházení s chemickými látkami,
- zprostředkovává informace o možnostech zneužití chemických látek,
- vede žáky k dovednosti posoudit dopad chemických dějů na životní prostředí a zdraví člověka,
- zdůrazňuje zásady první pomoci v případě úrazu,
- učí žáka respektovat názory druhých a vcítit se do jejich situace.

Kompetence pracovní:

Učitel

- při laboratorní práci vede žáky k udržování pořádku na pracovišti, používání ochranných pomůcek,
- vytváří u žáků správné pracovní návyky při práci s laboratorními pomůckami a chemikáliemi podle zásad bezpečnosti práce,
- vyžaduje zpracování a vyhodnocení výsledků experimentů formou protokolů.

Časový harmonogram

Tematický celek	Ročník
Pozorování, pokus a bezpečnost práce	1. pololetí 1. ročníku
Směsi	1. pololetí 1. ročníku
Částicové složení látek a chemické prvky	1. pololetí 1. ročníku
Anorganické sloučeniny	1. ročník
Organické sloučeniny	1. ročník
Přírodní látky	1. pololetí 2. ročníku
Plasty a syntetická vlákna	1. pololetí 2. ročníku
Chemické reakce	2. pololetí 2. ročníku
Chemické výpočty	2. pololetí 2. ročníku
Výroba paliv a energie	2. pololetí 2. ročníku
Chemie a společnost	2. pololetí 2. ročníku

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
1.–2.	Práce s laboratorní technikou	<ul style="list-style-type: none"> - Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, pomůcky a přístroje pro konání konkrétních pozorování a experimentů. - Vyhledá z dostupných informačních zdrojů vhodné podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci. - Zpracuje protokol o výsledcích své práce, umí zformulovat závěr. - Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci. - Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři. 	<ul style="list-style-type: none"> - Základní laboratorní postupy a metody - Základní laboratorní pomůcky, zařízení a přístroje - Protokol – záznam experimentu - Základy první pomoci - Laboratorní řád 	<ul style="list-style-type: none"> - experiment, práce ve skupinách, výklad, laboratorní práce 	<ul style="list-style-type: none"> - Člověk a svět práce – Práce s laboratorní technikou <p>Téma prolíná všemi ročníky, je realizováno především v laboratorních cvičeních.</p>
1.	Pozorování, pokus a bezpečnost práce	<ul style="list-style-type: none"> - Určí společné a rozdílné vlastnosti látek. - Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami hodnotí jejich rizikovost. - Posoudí nebezpečnost látek, se kterými zatím pracovat nesmí podle R- vět, S- vět a varovných značek. - Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek. - Ovládá základní pravidla bezpečného chování v chemii. - Klasifikuje hořlaviny. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vlastnosti látek - Zásady bezpečné práce - Nebezpečné látky a přípravky – R – věty, S – věty, varovné symboly - Mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek - Hořlaviny 	<ul style="list-style-type: none"> - experiment, diskuze, výklad, pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> - Člověk a svět práce – Práce s laboratorní technikou - PT5 – Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Fyzika – látka, těleso
1.	Směsi	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje směsi a chemické látky. - Vypočítá složení roztoků, připraví roztok daného složení. - Vysvětlí faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Směsi – různorodé, stejnorodé - Roztoky – hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku, roztok nasycený a nenasycený, vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné látky na rychlost 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad, pozorování, experiment, práce ve skupinách, laboratorní práce, samostatná práce – projekt 	<ul style="list-style-type: none"> - F – vlastnosti tekutin - Z, Bi – voda - PT5 – Environmentální výchova – Vztah člověka k životnímu prostředí - Výchova ke zdraví

		<ul style="list-style-type: none"> - Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení. - Uvede příklady oddělování složek v praxi. - Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití. - Uvede příklady znečištění vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění. 	<p>jejího rozpouštění do roztoku, roztok koncentrovanější, zředěnější</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metody dělení složek směsí - Voda – destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody - Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva 		
1.	Částicové složení látek a chemické prvky	<ul style="list-style-type: none"> - Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech. - Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech. - Orientuje se v PSP, je schopen ji aktivně používat a vyhledávat v ní prvky podobných vlastností. - Používá názvy a značky vybraných prvků. - Dokáže vysvětlit vznik chemické vazby. - Dokáže s pomocí PSP vyhledat elektronegativitu jednotlivých prvků. 	<ul style="list-style-type: none"> - Částicové složení látek – atomy, molekuly, ionty - Atomové jádro – protony, neutrony - Elektronový obal – valenční elektrony - Prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v PSP, protonové číslo - Chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad, práce s PSP, práce s učebnicí 	<ul style="list-style-type: none"> - F – pojem atom - Č, D – názvy prvků
1. 2.	Chemické reakce	<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí. - Uvede příklady prakticky důležitých reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání. - Zapiše a upraví jednoduché chemické rovnice. - Dokáže vymežit rozdíl mezi průběhem exotermických a endotermických reakcí. - Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických 	<ul style="list-style-type: none"> - Chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice - Klasifikace chemických reakcí – slučování, rozklad, substituce, podvojná záměna - Exotermické a endotermické reakce - Rychlost chemických reakcí a faktory, které ji ovlivňují - Redoxní reakce – oxidace, redukce, řada napětí kovů, elektrolyza, galvanické články a akumulátory, koroze kovů 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad, experiment, práce ve skupinách, práce s učebnicí, laboratorní práce 	<ul style="list-style-type: none"> - F – elektrolyza, galvanické články - PT5 – Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - negativní důsledky koroze pro člověka - PT6 – Mediální výchova – Práce v realizačním týmu

		<p>reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Experimentálně ověří vliv teploty a koncentrace reaktantů na rychlost chemické reakce. - Dokáže rozpoznat redoxní reakce na základě změny oxidačních čísel a výměny elektronů. - Uvede konkrétní příklady dějů, v nichž probíhají redoxní reakce, charakterizuje hoření jako významný oxidačně – redukční děj. - Na základě Beketovovy řady napětí kovů porovná schopnost ušlechtilých a neušlechtilých kovů podléhat oxidaci. - Vysvětlí princip elektrolyzy a galvanického článku. - Koroze, ochrana kovů před korozi. 			
1.	Anorganické sloučeniny	<ul style="list-style-type: none"> - Ovládá a aplikuje postup při sestavování vzorců a názvů oxidů, sulfidů, halogenidů, bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselin, hydroxidů, solí. - Porovná vlastnosti a použití prakticky významných oxidů, sulfidů, halogenidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí. - Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet. - Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede uplatňování neutralizace v praxi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dvoupřvkové sloučeniny – halogenidy, oxidy, sulfidy – názvosloví, vlastnosti, použití - Kyseliny a hydroxidy – vlastnosti, ionizace, vzorce a použití vybraných prakticky významných zástupců - Kyselost a zásaditost vodných roztoků, indikátory, pH - Neutralizace - Soli – názvosloví, vlastnosti, použití vybraných prakticky významných zástupců 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad, laboratorní práce, experiment, samostatná práce, práce ve skupinách 	<ul style="list-style-type: none"> - PT5 – Environmentální výchova – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí - Z – podnebí, klima, průmysl, zemědělství - PT6 – Mediální výchova – Práce v realizačním týmu

Gymnázium Brno, Křenová, příspěvková organizace – ŠVP 6leté, nižší gymnázium

1. 2.	Organické sloučeniny	<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, názvy a vzorce, vlastnosti a použití. - Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy. - Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, názvy a vzorce, vlastnosti a použití, škodlivost některých derivátů, zdravotní rizika a škodlivost životnímu prostředí. - Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů. - Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě a zhodnotí je z hlediska zdravé výživy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uhlovodíky – alkany, cykloalkany, alkeny, alkyny, areny - Paliva – uhlí, ropa, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva - Deriváty uhlovodíků halogenderiváty, dusíkaté deriváty, alkoholy, fenoly, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny, aminokyseliny, estery, soli - Přírodní látky tuky, sacharidy, bílkoviny, enzymy, vitamíny (zdroje, vlastnosti, příklady jejich funkcí v lidském těle) 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad, laboratorní práce, samostatná práce (projekt), práce s literaturou, práce s internetem 	<ul style="list-style-type: none"> - PT5 – Environmentální výchova – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí Bi – přírodní látky, zdravá výživa - Z – surovinové zdroje - PT6 – Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání
2.	Plasty a syntetická vlákna	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže vysvětlit princip polymerace na jednoduchých příkladech. - Uvede příklady nejpoužívanějších plastů a syntetických vláken, posoudí jejich využívání v praxi vzhledem k životnímu prostředí, recyklace surovin. 	<ul style="list-style-type: none"> - Makromolekulární látky - Polymery – vlastnosti a použití PE, PP, PVC, PS, teflonu - Syntetická vlákna – polyamidy, polyesteru - Plasty a příroda - Plasty a společnost 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad, laboratorní práce, práce s odbornou literaturou a internetem, samostatná práce (projekt) 	<ul style="list-style-type: none"> - PT5 – Environmetální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí - PT6 – Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání
2.	Chemické výpočty	<ul style="list-style-type: none"> - Definuje veličiny látkové množství, molární hmotnost, uvede vztah pro jejich výpočet a na základě toho vyvodí jednotky. - S pomocí PSP dokáže určit molární hmotnost kteréhokoli prvku nebo sloučeniny. - Řeší úlohy na látkové množství. - Dokáže řešit základní příklady pro výpočet hmotnostního zlomku. 	<ul style="list-style-type: none"> - Látkové množství – mol - Molární hmotnost - Výpočty ze vzorce – hmotnostní zlomek prvku ve sloučenině - Výpočet složení roztoku – hmotnostní zlomek, látková koncentrace - Výpočet z chemické rovnice – správný zápis chemické rovnice, určení stechiometrických koeficientů, výpočet množství chemických látek účastnících se chemické reakce 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad, práce s PSP, práce s chemickými tabulkami 	<ul style="list-style-type: none"> - M – vyjadřování neznámé ze vzorce, procenta, trojčlenka

		<ul style="list-style-type: none"> - Řeší základní příklady pro výpočet látkové koncentrace. - Provádí základní výpočty z chemické rovnice. 			
2.	Výroba paliv a energie	<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje uhlí jako základní fosilní palivo, popíše činnost tepelné elektrárny a základní etapy získávání elektrické energie spalováním hnědého uhlí, zhodnotí vliv této technologie na životní prostředí. - Popíše vlastnosti koksu, dehtu a svítiplynu. - Vymezí jaderné reakce. - Popíše princip výroby v jaderné elektrárně. - Porovná výrobu elektrické energie v jaderných a tepelných elektrárnách a zhodnotí ekologická rizika obou výrob. - Dokáže vymežit, co jsou tzv. obnovitelné zdroje energie, a uvede konkrétní příklady těchto zdrojů. - Charakterizují bioplyn jako základní OZE, popíše proces jeho vzniku a jeho složení. - Charakterizuje využití vodíku jako perspektivního zdroje energie. - Zhodnotí výhody a nevýhody použití vodíku jako ekologického paliva. - Na základě získaných informací posoudí význam obnovitelných zdrojů energie a možnosti jejich využití v porovnání s výrobou energie v tepelných a jaderných elektrárnách. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uhlí – charakteristika černého a hnědého uhlí, porovnání vlastností, oblasti těžby - Princip tepelné elektrárny, základní procesy výroby elektrické energie - Karbonizace černého uhlí - Radioaktivita, radioaktivní záření - Princip výroby elektrické energie v jaderných elektrárnách, ekologická rizika - Využití a zneužití jaderné energie v dalších oblastech - Základní charakteristika obnovitelných zdrojů energie – vysvětlení pojmu, příklady - Bioplyn jako základní obnovitelný zdroj energie – složení, způsob získávání, využití - Vodík jako zdroj energie – výroba čistého vodíku, palivové články a jejich využití 	<ul style="list-style-type: none"> - projekt, práce ve skupinách, práce s internetem, diskuze 	<ul style="list-style-type: none"> - PT5 – Environmetální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí - Z – jaderné elektrárny - D – exploze jaderné bomby - PT6 – Mediální výchova – Práce v realizačním týmu
2.	Člověk a společnost	<ul style="list-style-type: none"> - Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Chemický průmysl v ČR – chemické výroby - Základní stavební hmoty – sádra, cement, beton 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad, diskuze, práce s internetem a s odbornou literaturou 	<ul style="list-style-type: none"> - PT5 – Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Gymnázium Brno, Křenová, příspěvková organizace – ŠVP 6leté, nižší gymnázium

		<ul style="list-style-type: none"> - Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na modelové situace. - Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka. - Vymezí zásady chování při havárii s únikem nebezpečných látek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Průmyslová hnojiva - Detergenty, pesticidy, insekticidy - Léčiva a návykové látky - Mimořádné události, havárie, úniky nebezpečných látek - Chemie a trvale udržitelný zdroj - Chemické látky v životním prostředí 		<ul style="list-style-type: none"> - Z – chemický průmysl v ČR - Bi – zdravý životní styl - PT6 – Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání
--	--	--	---	--	--

BIOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět biologie realizuje část obsahu vzdělávací oblasti RVP ZV Člověk a příroda, obor přírodopis (1. a 2. ročník). Součástí předmětu v průběhu celého studia je také část obsahu oboru Výchova ke zdraví a některé tematické okruhy průřezových témat – Osobnostní a sociální výchova (okruh Osobnostní rozvoj), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruh Evropa a svět nás zajímají), Environmentální výchova (okruhy Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí), Multikulturní výchova (okruhy Lidské vztahy, Etnický původ) a Mediální výchova (okruhy Práce v realizačním týmu, Tvorba mediálního sdělení a Vnímání autora sdělení). V předmětu biologie – praktických cvičeních – se realizuje tematický okruh Práce s laboratorní technikou z oboru Člověk a svět práce RVP ZV. Terénní cvičení proběhnou v rámci některých kurzů.

Časové a organizační vymezení

V šestiletém jazykovém studiu je předmět biologie dotován následovně: V 1. ročníku je časová dotace 3 hodiny týdně (z toho jedna hodina je laboratorní cvičení) a ve druhém ročníku je časová dotace 2 hodiny týdně. Součástí výuky 2. ročníku je také týdenní ekologický kurs.

Předmět biologie je realizován formou klasické výuky (výklad, přednášky), práce s literaturou, s přírodninami, formou využití referátů, prezentací a projektů žáků. Dále využíváme praktická cvičení, terénní cvičení, exkurze i kurzy. Pro výuku je možno využít 2 odborných učeben vybavených zpětným projektorem i dataprojektorem, počítačem, DVD přehrávačem, videem a mikroskopem s možností projekce CCD kamerou na velké plátno. Pro praktická cvičení využíváme laboratoře plně vybavené mikroskopy, počítačem i videotechnikou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel naplňuje kompetenci k učení tím, že vede žáky k užívání vhodné literatury (atlasů, klíčů ...), učí žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti (kompetence komunikativní). Dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady první pomoci v případě úrazu (kompetence občanské), zadává úkoly formou skupinové práce (kompetence sociální a personální, kompetence občanské).

Žáci zpracovávají v každém ročníku seminární práci na dané téma. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů). V rámci mezipředmětových vztahů získávají žáci kompetence k učení a kompetence k řešení problémů.

Časový harmonogram

Tematický celek	Ročník
Základy etologie	1. ročník
Původ a vývoj člověka, lidské rasy	1. ročník
Soustava opěrná	1. ročník
Soustava pohybová	1. ročník
Tělní tekutiny	1. ročník
Soustava oběhová	1. ročník
Nakažlivé nemoci	1. ročník
Soustava dýchací	1. ročník
Soustava trávicí	1. ročník
Přeměna látek a energií	1. ročník
Soustava vylučovací	1. ročník
Kůže	1. ročník
Soustava nervová	1. ročník
Žlázy s vnitřním vyměšováním	1. ročník
Hygiena duševní činnosti	1. ročník
Smyslová ústrojí 1. ročník	1. ročník
Vývin lidského jedince	1. ročník
Základy nauky o dědičnosti	1. ročník
Vznik a stavba Země	2. ročník
Mineralogie	2. ročník
Petrologie	2. ročník
Geologické děje	2. ročník
Vznik a vývoj života na Zemi	2. ročník
Základy ekologie	2. ročník
Biotické podmínky	2. ročník
Abiotické podmínky	2. ročník
Stav životního prostředí	2. ročník
Člověk a biosféra	2. ročník

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vtahy a průřezová témata
1	Etologie	<ul style="list-style-type: none"> - Objasní pojem etologie. - Rozliší pojmy vrozené a získané chování. - Dokáže rozlišit různé druhy komunikace mezi zvířaty. - Chápe význam živočichů v přírodě. - Zná zásady bezpečného chování člověka ve volné přírodě. - Chápe využití etologických poznatků v praxi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vrozené chování - Získané chování - Chování podmíněné látkovou výměnou - Chování ochranné a obranné - Komunikace mezi živočichy - Sociální chování živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> - výuková videokazeta - diskuze 	<ul style="list-style-type: none"> - OV - PT2 – Osobnostní a sociální výchova, okruh Osobnostní rozvoj
1.	Původ a vývoj člověka, lidské rasy	<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí zařazení člověka do živočišné říše. - Rozumí pojmům hominizace a sapientace. - Zná přímé předky člověka. - Chápe pojem rasa, rasismus. - Dokáže určit znaky jednotlivých ras. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zařazení člověka do systému živočichů - Hominizace, sapientace - Australopithecus - Homo habilis - Homo erectus - Homo sapiens 	<ul style="list-style-type: none"> - Anthropol-exkurze - diskuze 	<ul style="list-style-type: none"> - D - PT4 – Multikulturní výchova, okruhy Etnický původ a Lidské vztahy
1.	Soustava opěrná	<ul style="list-style-type: none"> - Umí popsat vnitřní stavbu kosti. - Dokáže vysvětlit důležitost vitamínu D, vápníku a fosforu pro správný růst. - Pojmenuje jednotlivé kosti. - Chápe stavbu a funkci kloubů. - Zná základní pravidla při poskytování první pomoci při zlomeninách, vykloubení a podvrtnutí. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kostra osová - Kostra končetin - Stavba kloubu - Stavba kostí a její růst - První pomoc (praktické cvičení) 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce ve skupinách - práce s textem 	<ul style="list-style-type: none"> - Člověk a svět práce - Výchova ke zdraví
1.	Soustava pohybová	<ul style="list-style-type: none"> - Umí rozlišit jednotlivé typy svaloviny. - Dokáže pojmenovat jednotlivé příčně pruhované svaly. 	<ul style="list-style-type: none"> - Svaly příčně pruhované - Svaly hladké - Svalovina srdeční - Mikroskopické preparáty svaloviny (laboratorní cvičení) 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s textem - práce ve skupinách - pracovní listy 	<ul style="list-style-type: none"> - Výchova ke zdraví - PT6 – Mediální výchova, okruh Práce v realizačním týmu
1.	- Tělní tekutiny	<ul style="list-style-type: none"> - Chápe pojem tělní tekutiny a dokáže je rozlišit a vysvětlit jejich význam. - Rozlišuje jednotlivé složky krve a zná jejich funkci. - Rozlišuje základní krevní skupiny. - Chápe důležitost dárcovství krve. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tkáňový mok, míza, - Složky krve - Krevní skupiny - Krevní transfuze 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - diskuze - referáty 	<ul style="list-style-type: none"> - CH - Výchova ke zdraví

Gymnázium Brno, Křenová, příspěvková organizace – ŠVP 6leté, nižší gymnázium

1.	Soustava oběhová	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje jednotlivé části srdce. - Umí vysvětlit rozdíly mezi jednotlivými cévami a popsat jednotlivé tlakové body. - Chápe pojmy nesprávná životospráva, kouření, stres, nedostatek pohybu na vznik civilizačních chorob. - Dokáže se orientovat v jednotlivých typech krvácení a umí poskytnout první pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> - Stavba srdce - Velký a malý krevní oběh - Činnost srdce - Cévy - Krevní tlak - První pomoc při krvácení (laboratorní cvičení) 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s modelem srdce - diskuze - referáty - práce ve dvojicích - videokazeta 	<ul style="list-style-type: none"> - F - Výchova ke zdraví
1.	Nakažlivé nemoci	<ul style="list-style-type: none"> - Student chápe rozdíly ve stavbě viru a bakteriální buňky. - Dokáže rozlišit bakteriální a virové onemocnění. - Uvědomuje si význam očkování. 	<ul style="list-style-type: none"> - Stavba viru - Virová onemocnění - Stavba bakteriální buňky - Tvary bakterií - Bakteriální onemocnění - Imunita, inkubační doba 	<ul style="list-style-type: none"> - videokazeta - diskuze - práce s textem 	<ul style="list-style-type: none"> - Výchova ke zdraví
1.	Soustava dýchací	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže popsat stavbu dýchací soustavy. - Dokáže poskytnout neodkladnou resuscitaci. - Ví, proč je moderní nekouřit a zná způsob, jak zamezit šíření kapénkové infekce. 	<ul style="list-style-type: none"> - Stavba a činnost dýchací soustavy - Vitální kapacita plic - Onemocnění dýchacích cest - Umělé dýchání - Měření krevního tlaku, vitální kapacita plic, zátěžový test (laboratorní cvičení) 	<ul style="list-style-type: none"> - praktický nácvik neodkladné resuscitace na figuríně - videokazeta - práce ve dvojicích - výklad 	<ul style="list-style-type: none"> - PT2 – Osobnostní a sociální výchova, okruh Osobnostní rozvoj - Výchova ke zdraví - Člověk a svět práce - F
1.	Soustava trávicí	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže popsat jednotlivé oddíly trávicí soustavy a zná jejich funkci. - Chápe důležitost ústní hygieny. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anatomický popis jednotlivých oddílů trávicí soustavy - Stavba zubu, mléčný a trvalý chrup - Resorpce živin 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s textem 	<ul style="list-style-type: none"> - Výchova ke zdraví
1.	Přeměna látek a energií	<ul style="list-style-type: none"> - Umí zdůvodnit zásady racionální výživy. - Chápe důležitost vitamínů ve stravě - Dbá na hygienické zásady při jídle a úpravě potravin. 	<ul style="list-style-type: none"> - Základy racionální výživy - Vitamíny a minerální látky - Hygiena potravy 	<ul style="list-style-type: none"> - referáty - diskuze - sestavení zdravého jídelníčku (projekt) 	<ul style="list-style-type: none"> - CH - Výchova ke zdraví
1.	Soustava vylučovací	<ul style="list-style-type: none"> - Chápe význam ledvin jako orgánu, který odstraňuje z těla odpadní látky a důsledky jejich poškození. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anatomický popis jednotlivých částí vylučovací soustavy - Umělá ledvina, transplantace ledvin - Onemocnění 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - diskuze - referáty - praktické početní úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - Výchova ke zdraví - CH - M
1.	Kůže	<ul style="list-style-type: none"> - Samostatně vysvětlí význam jednotlivých vrstev kůže. - Umí poskytnout první pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pokožka, škára, podkožní vazivo, receptory. - Péče o kůži. - První pomoc při omrzlinách, popáleninách. - Poleptání kůže chemikáliemi. 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - videokazeta - skupinová práce 	<ul style="list-style-type: none"> - Výchova ke zdraví - CH

Gymnázium Brno, Křenová, příspěvková organizace – ŠVP 6leté, nižší gymnázium

1.	Nervová soustava	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže popsat zjednodušeně stavbu mozku. - Zná podstatu reflexního oblouku. - Umí vysvětlit rizika spojená s používáním návykových látek. - Uplatňuje sociální dovednosti ve škole i mimo ni. 	<ul style="list-style-type: none"> - Popis neuronu - Schéma reflexního oblouku - Stavba mozku a míchy - Reflexy (praktické cvičení) 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - videokazeta - práce ve dvojicích 	<ul style="list-style-type: none"> - Výchova ke zdraví - F
1.	Soustava žláz s vnitřním vyměšováním	<ul style="list-style-type: none"> - Zná funkci jednotlivých žláz s vnitřní sekrecí. - Chápe funkci jednotlivých hormonů. 	<ul style="list-style-type: none"> - Hypofýza - Štítná žláza - Nadledviny - Slinivka břišní - Vaječníky - Varlata 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad 	<ul style="list-style-type: none"> - Výchova ke zdraví
1.	Hygiena duševní činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Chápe nebezpečnost používání psychotropních látek. - Zná zásady duševní hygieny. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zásady duševní hygieny - Toxikomanie 	<ul style="list-style-type: none"> - referáty - diskuze - videokazeta 	<ul style="list-style-type: none"> - Výchova ke zdraví - CH
1.	Smyslová ústrojí	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže popsat stavbu a funkci smyslových orgánů. - Umí poskytnout první pomoc. - Zná zásady ochrany smyslů před škodlivými vlivy prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zrak - Sluch - Chut' - Čich - Hmat - Čidla (laboratorní práce) 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - pokusy - referáty - práce ve dvojicích 	<ul style="list-style-type: none"> - F - Výchova ke zdraví
1.	Vývin lidského jedince	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže popsat pohlavní soustavu. - Chápe vývin jedince. - Rozumí dodržování zásad zdravé výživy jedince. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mužské pohlavní orgány - Ženské pohlavní orgány - Menstruace - Oplození - Nitroděložní vývoj jedince - Vývin jedince po narození - Pohlavní choroby 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - referát - videokazeta 	<ul style="list-style-type: none"> - Výchova ke zdraví - OV
1.	Základy nauky o dědičnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Chápe a dokáže vysvětlit základní genetické pojmy. - Rozumí základním pravidlům genetiky. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mendel - Základní pojmy genetiky - Dědičnost s úplnou dominancí - Dědičnost s neúplnou dominancí 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - příklady - návštěva Mendeliana 	<ul style="list-style-type: none"> - Výchova ke zdraví
2.	Vznik a stavba Země	<ul style="list-style-type: none"> - Utváří si názory na vznik vesmíru a Země. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vesmír - Sluneční soustava - Vznik Země - Stavba Země 	<ul style="list-style-type: none"> - videokazeta - diskuze 	<ul style="list-style-type: none"> - Z - F
2.	Mineralogie	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže určit fyzikální a chemické vlastnosti nerostu. - Rozeznává jednotlivé druhy nerostů. 	<ul style="list-style-type: none"> - Druhy nerostů - Prvky souměrnosti - Fyzikální vlastnosti - Chemické vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické cvičení na určování vlastností nerostů - referáty 	<ul style="list-style-type: none"> - F, CH, Z - Svět práce - PT6 – Mediální výchova, okruh Práce v realizačním týmu

			<ul style="list-style-type: none"> - Přehled nerostů: - Prvky - Halogenidy - Sulfidy - Oxidy - Vodnaté oxidy - Uhličitany - Dusičnany - Sírany - Fosforečnany - Křemičitany - Nerosty organického původu 	<ul style="list-style-type: none"> - práce ve skupinách - exkurze v Moravském muzeu 	
2.	Petrologie	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže zařadit horniny. - Chápe význam a využití hornin. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vyvřelé horniny hlubinné a povrchové - Usazené horniny – úlomkovité a organogenní - Přeměněné horniny 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické cvičení na určování hornin - referáty - práce ve skupinách 	<ul style="list-style-type: none"> - F - CH - Z - Svět práce
2.	Geologické děje	<ul style="list-style-type: none"> - Chápe význam geologických dějů na utváření povrchu naší planety. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vnitřní geologické děje - Vnější geologické děje 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - referáty - video - cvičení v terénu 	<ul style="list-style-type: none"> - F - Z
2.	Vznik a vývoj života na Zemi	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže popsat jednotlivé názory na vznik života na Zemi. - Je schopen vytvořit si svůj vlastní názor a obhájit ho. - Shrne éry vývoje Země a jejich typické zástupce fauny a flóry. 	<ul style="list-style-type: none"> - Názory na vznik a vývoj světa - Jak začal život - Éry vývoje Země 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - referáty - video - exkurze do Moravského krasu 	<ul style="list-style-type: none"> - CH
2.	Základy ekologie	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže definovat základní pojmy. - Je schopen vysvětlit základní vztahy v ekosystému a uvést příklady organismů. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ekologie - Biotop - Stanoviště - Ekologie krajiny - Ekosystém - Převod látek a energií v ekosystému - Vztahy organismů a prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - projekt-potravní síť - práce ve dvojicích - simulační hry 	<ul style="list-style-type: none"> - CH - PT5 – Enviromentální výchova, okruhy Ekosystémy a Základní podmínky života - Výchova ke zdraví - PT3 – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - PT2 – Osobnostní a sociální výchova
2.	Biotické podmínky	<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže definovat základní pojmy. - Dokáže vymyslet argumenty při diskuzi o ekologických problémech živých organismů. 	<ul style="list-style-type: none"> - Populace - Vlastnosti populace - Vztahy mezi populacemi 	<ul style="list-style-type: none"> - projekt pokusná zvířata - projekt biopotraviny - beseda s ochranářem 	<ul style="list-style-type: none"> - CH - PT6 – Mediální výchova, okruh Práce v realizačním týmu

		<ul style="list-style-type: none"> - Chápe přínos ekologického zemědělství pro přírodu. - Chápe rozdíl mezi ekologickým a konvenčním zemědělstvím. - Chápe pojem ochrany druhů. 		<ul style="list-style-type: none"> - diskuze - práce ve dvojicích - hra africká vesnice 	<ul style="list-style-type: none"> - PT5 – Enviromentální výchova, okruhy Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Výchova ke zdraví - PT3 – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Evropa a svět nás zajímají - PT6 – Mediální výchova, okruh Práce v realizačním týmu
2.	Abiotické podmínky	<ul style="list-style-type: none"> - Chápe vodu jako základ života a potřebu ochrany a její šetření. - Chápe důležitost čistoty ovzduší pro život. - Dokáže vysvětlit důležitost abiotických faktorů pro organismy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Světlo - Teplota - Vzduch - Voda - Minerální látky 	<ul style="list-style-type: none"> - simulační hra na téma ochrana ovzduší - referát - diskuze - práce ve dvojicích 	<ul style="list-style-type: none"> - CH - Výchova ke zdraví - PT5 – Enviromentální výchova, okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí - PT3 – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Evropa a svět nás zajímají - PT2 – Osobnostní a sociální výchova, okruh Osobnostní rozvoj
2.	Stav životního prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - Chápe pojmy a jejich dopad nejen na lidský organismus, ale i na přírodu. - Dokáže třídít odpad. - Zná důsledky netřídění odpadu a výhody recyklace. - Ví, co může člověk sám udělat pro přírodu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ozonová díra - Kyselá dešť - Znečištění vody - Znečištění vzduchu - Hluk - Zemědělská činnost - Odpady 	<ul style="list-style-type: none"> - projekt odpady - exkurze - diskuze - referáty - anketa 	<ul style="list-style-type: none"> - CH - Výchova ke zdraví - PT6 – Mediální výchova, okruh Tvorb mediálního sdělení - PT5 – Enviromentální výchova, okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí - PT3 – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Evropa a svět nás zajímají
2.	Člověk a biosféra	<ul style="list-style-type: none"> - Chápe pojem udržitelného rozvoje. - Ví, jakým způsobem řešit problémy svého okolí a na koho se obrátit. - Chápe význam ochrany prostředí – NP, CHKO. 	<ul style="list-style-type: none"> - Globální problémy - Udržitelný rozvoj - Ochrana přírody - Zelená a její význam 	<ul style="list-style-type: none"> - diskuze - exkurze - projekt (Najdeme největší problém svého města) - projekt (Fair trade) 	<ul style="list-style-type: none"> - CH - Výchova ke zdraví - PT6 – Mediální výchova, okruhy Tvorb mediálního sdělení a Vnímání autora sdělení - PT5 – Enviromentální výchova, okruhy Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Základní

Gymnázium Brno, Křenová, příspěvková organizace – ŠVP 6leté, nižší gymnázium

				<ul style="list-style-type: none"> - týdenní ekologická exkurze do oblasti Krásensko 	<p>podmínky života, Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - PT3 - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Evropa a svět nás zajímají - PT2 – Osobnostní a sociální výchova
--	--	--	--	---	--

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Do výuky jsou zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Předmět pokrývá oblast Informatika podle požadavků uvedených v RVP ZV (prima–kvarta) a RVP G (kvinta–sexta) a vychází z tematického okruhu Využití digitálních technologií vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (RVP ZV), ze které také čerpá část hodinové dotace.

Obsahové vymezení

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na nižším stupni gymnázia žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu vzdělávání na nižším gymnáziu žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Časové a organizační vymezení

Předmět informatika je v učebním plánu šestiletého studia dotován celkově 8 hodinami. Na nižším stupni šestiletého studia je hodinová dotace rozvržena v jednotlivých ročnících takto: 2 – 0. Výuka probíhá v odborných učebnách vybavených výpočetní technikou. Třídy se v hodinách dělí na dvě skupiny. Každý student pracuje na svém vlastním počítači,

kteřý je připojen k lokální počítačové síti a k internetu. Do předmětu se prolínají průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (všechny okruhy), Multikulturní výchova (okruhy Lidské vztahy a Multikulturalita), Environmentální výchova (Lidské aktivity a problémy životního prostředí) a Mediální výchova (okruhy Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu).

Studenti se v rámci předmětu informatika naučí základní principy činnosti počítače a jeho obsluhy prostřednictvím operačního systému. Zvládnou základy práce s textovou, grafickou a zvukovou informací. Uvedené informace budou umět nejenom vyhledávat z dostupných zdrojů, interpretovat a třídit, ale také vytvářet, upravovat a publikovat. Poznají nezbytná typografická a estetická pravidla. Získané znalosti vytvoří základ pro prezentaci informací ve všech předmětech vyučovaných na střední škole, v dalším studiu i v jejich budoucí profesní kariéře. Při řešení dílčích projektů se naučí a seznámí se všemi aspekty práce v týmu.

Cílem předmětu informatika pro nižší stupeň šestiletého studia je dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti, praktické dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních technologií, schopnosti orientace ve světě informací, zpracovávat informace pomocí dostupného software. Všechny získané poznatky pak budou využívány a dále rozšiřovány ve vyšších ročnících šestiletého studia.

Výchovné a vzdělávací strategie

V rámci výuky tohoto předmětu učitel uplatňuje postupy, které žáka vedou k utváření a k osvojování klíčových kompetencí těmito metodami:

Kompetence k učení

- Učitel vede žáky k systematickému pojetí procesu zpracovávání a vyhodnocování informací, k uvědomění si významového jádra sdělení.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel podněcuje v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů.
- Učitel provokuje intelekt žáků otázkami jdoucími za povrchní pohled na skutečnosti.

Kompetence komunikativní

Učitel

- předkládá skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci.
- vyžaduje od studentů střídmé, jasné a logicky strukturované vyjádření.
- podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně komunikace živé.

Kompetence sociální a personální

- Učitel nabádá žáky k zodpovědnému přístupu k předmětu, řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám.

Kompetence občanské

Učitel

- na příkladech působení prvků z oblasti Informatiky na společnost odhaluje studentům základní pravidla zapojení jedince do jejího chodu.

- učí žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti Informatiky ve společnosti, oceňovat ta dobrá a užitečná, a motivuje žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou.

Časový harmonogram

Tematický celek	Ročník
Úvod do předmětu	1. ročník
Počítače	1. ročník
Práce s daty	1. ročník
Reprezentace dat, kódování	1. ročník
Základy programování	1. ročník

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vtahy a průřezová témata
1.	Úvod do předmětu	<ul style="list-style-type: none"> - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu (ČaSP) - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením 	<ul style="list-style-type: none"> - přihlašování, popis systému a sítě, školní účty, e-mail, web - služby a informační systémy: knihovna, rozvrhy a suplování, studijní skupiny - školní řád a legislativa ČR dotýkající se oblasti Informatiky 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání informací na internetu - prezentace vytvořené vyučujícím doplněné výkladem - praktická cvičení na PC 	<ul style="list-style-type: none"> - fyzikální principy hardware - PT6 – Kritické čtení a vnímání, Práce v realizačním týmu - PT5 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
1.	Počítače	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečně ovládá více digitálních i propojených zařízení; uvádí příklady využití digitálních technologií v různém kontextu - při práci využívá ovládací prvky a nástroje operačního systému, grafického uživatelského rozhraní a pracovní nástroje vybraných aplikací - pracuje s různými typy daty online - rozpozná nestandardní chování digitálních zařízení a, když si neví rady, požádá o pomoc - rozlišuje jednotlivé operační systémy a vysvětlí rozdíly mezi nimi z uživatelského hlediska - identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními zařízeními a poradí s nimi druhým 	<ul style="list-style-type: none"> - ergonomie práce s počítačem, typy počítačů; fungování operačního systému, současné operační systémy a jejich využití; - pojmy: hardware a software - datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - správa souborů, struktura složek - uložení textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - instalace aplikací - domácí a školní počítačová síť - fungování a služby internetu 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - praktická práce s počítačem - samostatné řešení zadaných úkolů 	<ul style="list-style-type: none"> - Člověk a svět práce - využití znalostí pro přípravu do jiných předmětů - schopnost používat výukový software v jiných předmětech

Gymnázium Brno, Křenová, příspěvková organizace – ŠVP 6leté, nižší gymnázium

			- email, netiketa		
1.	Práce s daty	<ul style="list-style-type: none"> - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání dat v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy, navrhne tabulku pro záznam dat - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat 	<ul style="list-style-type: none"> - informační systém ve škole a role informačních systémů ve společnosti - data v grafu a tabulce - evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - kontrola hodnot v tabulce - filtrování, řazení a třídění dat - porovnání dat v tabulce a grafu - řešení problémů s daty 	<ul style="list-style-type: none"> - výukový film na DVD - prezentace vytvořené vyučujícím doplněné výkladem - praktická práce v prostředí školní počítačové sítě 	<ul style="list-style-type: none"> - fyzika a její části optika a elektrotechnika - PT2 – Osobnostní rozvoj - PT6 – Práce v realizačním týmu
1.	Reprezentace dat, kódování	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku 	<ul style="list-style-type: none"> - kódy a informace kolem nás - jednoduché šifry, kódování znaků - vektorová grafika - zjednodušení zápisu 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s počítačem - diskuze - práce ve skupinách 	<ul style="list-style-type: none"> - veškeré předměty – využití softwaru - vyhledávání informací na internetu - PT2 – Osobnostní rozvoj
1.	Základy programování	<ul style="list-style-type: none"> - přečte textový nebo symbolický zápis algoritmu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví připravený postup pro obdobný problém; ověří správnost jím navrženého postupu, najde a opraví v něm případnou chybu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; program spustí a opraví v něm případné chyby - používá události ke spouštění podprogramů - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech 	<ul style="list-style-type: none"> - ovládání pohybu postav, scéna, postavy a souběžné reakce - úprava programu, animace střídáním obrázků - spouštění pomocí událostí - čtení programů, vytvoření programu - opakování, cykly - podprogramy 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s počítačem - srovnání jednotlivých řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - matematika – logické myšlení - PT2 – Osobnostní rozvoj

ESTETICKÁ VÝCHOVA - HUDEBNÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přináší umělecké poznávání světa, rozvíjí tvořivé schopnosti a vede k uvědomělému vnímání uměleckých děl v historických souvislostech. Pomáhá vytvářet kladný vztah ke kulturním hodnotám.

Hudební výchova se skládá z vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností, které se vzájemně doplňují a prolínají. Vedou tak k aktivnímu vnímání zpěvu a hudby.

Nabyté schopnosti a dovednosti využívá žák při všech hudebních aktivitách, chápe umění jako prostředek komunikace, obohacuje svůj citový život a přistupuje tolerantně k různým kulturním hodnotám.

Hudební výchova zahrnuje i tematické okruhy průřezových témat osobnostní a sociální výchovy (respektování hodnot zvyků a tradic, správné chování při návštěvě kulturních akcí), multikulturní výchovy (slohové a stylové zařazení), environmentální a mediální výchovy a výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Využívá poznatky z jiných hodin, zvláště výtvarné výchovy, dějepisu a českého jazyka. V hodinách jsou využívány metody a formy práce, které jsou založené na činnosti jednotlivce i celého týmu a schopnosti prezentovat své umělecké dovednosti před kolektivem. Žáci spolupracují na společných projektech a navštěvují kulturní akce podle možností regionální nabídky.

Obsahové vymezení

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Hudební výchova RVP ZV.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova (Osobnostní rozvoj, Morální rozvoj), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Objevujeme Evropu a svět), Multikulturní výchova (Kulturní diference, Multikulturalita) a Mediální výchova (Stavba mediálních sdělení, Práce v realizačním týmu).

Časové a organizační vymezení

První a druhý ročník šestiletého studia má po jedné vyučovací hodině týdně.

Třída dělí na skupiny, výuka probíhá ve 2 hodinách jedenkrát za 14 dní.

Pro výuku je k dispozici učebna vybavená hudebními nástroji, Orffovým instrumentárem a audio-vizuální multimediální technikou a počítačem připojeným na internet.

Žáci mohou dále během celého studia navštěvovat nepovinný předmět Sborový zpěv (hodinová dotace: 2 vyučovací hodiny/týden).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Žák je veden k samostatnému vyhledávání, objevování a poznávání nové, dosud nepoznané formy hudby nebo k hlubšímu pochopení struktur již poznanych hudebních forem.
- Učitel vede žáky k vyhledávání a používání informací ze světa hudby, k získání schopnosti zasadit je do širších kulturních souvislostí.

- Podněcuje zájem žáka k zájmu o vývoj hudební kultury, k získání touhy poznávat další hudební díla na základě svých již získaných znalostí a zkušeností z hodin hudební výchovy.
- Učí žáka samostatným provozováním hudby pronikat do struktury hudební skladby.
- Vede žáka k získání pozitivního vztahu k hudbě a kultuře vůbec.

Kompetence k řešení problémů

- Učí žáka srovnávat informace získané ve škole, rodině, médiích apod. a utvořit si vlastní názor na umělecké dílo.
- Pomáhá utvářet míru vlastního vkusu a názor na umění.
- Vede žáka k tomu, aby samostatně navštěvoval koncerty a jiné hudební události a byl schopen vlastního soudu.
- Podporuje vědomí vlivu hudby na osobnost žáka a využití těchto poznatků v životě.
- Učí rozpoznat kvalitní hudební dílo (z oblasti umělecké i nonumělecké hudby) od kýče.

Kompetence komunikativní

- Učitel učí žáka logicky a výstižně vyslovit svůj názor na hudební dílo, interprety, představení apod. ústně i písemně, svůj názor podpoří nosnými argumenty.
- Učí schopnosti vyslechnout a vyhodnotit názory ostatních lidí na hudební problém, zareagovat a předat další informace.
- Učí orientovat se v notovém i textovém záznamu jednoduché písně.
- Pomáhá žákovi orientovat se v jednoduché partitūře, znát její zákonitosti a reprodukovat podle ní hudební dílo.
- Učí používat hudební nosiče a přehrávače, vysvětlí, kde hledat hudební zdroje a informace.

Kompetence sociální a personální

- Umožní žákům aktivně pracovat ve vokální nebo instrumentální skupině.
- Učí toleranci k ostatním účastníkům této činnosti, dovednost taktně upozornit na hudební chybu a navrhnout nápravu.
- Vede k ohleduplnosti při pohybových aktivitách.
- Umožňuje žákovi přispět svým nápadem při skupinovém hudebním tvoření.
- Vede ke schopnosti žáka ocenit i kriticky zhodnotit nápady své i ostatních.

Kompetence občanské

- Učí žáka respektovat hudební styly a žánry různých společenských skupin a národů.
- Vede žáka ke společenskému a ohleduplnému chování na kulturních akcích.
- Vede žáka k respektování hudebně-kulturní tradice naší země, učí jej ctít českou státní hymnu.

Kompetence pracovní

- Učí žáka chránit kulturní hodnoty.
- Vede žáka k využití získaných znalostí a dovedností ve svém rozvoji a dalším studiu.

Časový harmonogram

Tematický celek	Ročník
Vokální činnosti	1.–2.
Instrumentální činnosti	1.–2.
Poslechové činnosti	1.–2.
Hudebně pohybové činnosti	1.–2.
Hudební dílo jako struktura	1.
Hudební druhy a žánry	2.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
1.	Vokální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Intonuje čistě podle svých hlasových možností a rozsahu. - Učí se dodržovat zásady hlasové hygieny a správného dýchání. - Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tvoření pěveckého tónu - Správné pěvecké dýchání - Hlasová hygiena - Zpěv lidových i umělých písní - Jednohlas, počátky dvojhlasu - Kánon 	<ul style="list-style-type: none"> - hlasová a dechová cvičení - intonace s oporou klavíru - intonační cvičení - využití lidových písní jako intonačních modelů 	<ul style="list-style-type: none"> - PT 2 – Osobnostní rozvoj
1.	Instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Zapojuje se do společné hry na Orffovy nástroje. - Učí se improvizovat. - Pěstuje si schopnost vnímat metrum a zkouší vytvářet jednoduché rytmické modely. - Vytvoří doprovod k jednoduché písni. - Rozumí jednoduchému zápisu rytmických hodnot. 	<ul style="list-style-type: none"> - Metrum, rytmus - Pomlky a délka not - Jednoduché rytmické modely - Dvoudobý a třídobý takt - Rytmické ztvárnění jednoduchých hudebních forem – nástrojová improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s Orffovým instrumentářem - rytmická cvičení - pracovní listy zaměřené na základy hudební teorie 	<ul style="list-style-type: none"> - PT 2 – Osobnostní rozvoj, Morální rozvoj
1.	Hudebně pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Učí se vnímat spojení pohybu s hudbou. - Rozpozná charakter taneční hudby. - Podle svých možností se naučí základní taneční kroky. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pohybové reakce na znějící hudbu - Taktování - Mazurka, pochod 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na tělo - pohybové hry 	<ul style="list-style-type: none"> - PT 2 – Osobnostní rozvoj
1.	Poslechové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Učí se soustředěně vnímat hudební dílo kratšího rozsahu. - Chápe dílo jako strukturovaný celek, jehož části se snaží rozeznat. - Vyjadřuje své pocity vyvolané poslechem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Hudební dílo jako struktura - Pojem „hudební forma“, motiv-téma - Vyjadřovací prostředky hudby, dílo jako jednota melodiky, rytmiky, instrumentace a dynamiky - Písňová forma, fuga, rondo, variace, symfonie, symfonická báseň, opera 	<ul style="list-style-type: none"> - poslech ukázek reprezentujících dané hudební formy - dramaturgie jako prostředek vysvětlení abstraktních pojmů 	<ul style="list-style-type: none"> - PT 3 – Objevujeme Evropu a svět - PT 4 – Kulturní diference, Multikulturalita
2.	Vokální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Rozliší durovou a mollovou řadu. - Dle svých schopností zpívá čistě a rytmicky přesně v jednohlase. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozšiřování hlasového rozsahu - Lidový dvojhlas - Stupnice dur-moll - Moderní písně 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s intonačními schůdky - hlasová cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> - PT 2 – Osobnostní rozvoj
2.	Instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Zapisuje jednoduchý slyšený rytmus do not. - Vytvoří jednoduché aranžmá k písni. 	<ul style="list-style-type: none"> - Orientace v hudebním záznamu - Hra podle notového zápisu (rytmus) - Synkopa, triola 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s Orffovým instrumentářem 	<ul style="list-style-type: none"> - PT 2 – Osobnostní rozvoj (Kreativita)

Gymnázium Brno, Křenová, příspěvková organizace – ŠVP 6leté, nižší gymnázium

2.	Hudebně pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Osvojuje si a prohlubuje kulturu pohybu. - Učí se zařadit taneční projevy do dobového kontextu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Polka, valčík – základní krok - Pohybové prvky moderních tanců 	-	-
2.	Poslechové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Osvojuje si vědomí, že každý typ hudby vyžaduje odlišný přístup a nabízí vnímateli něco jiného. - Vnímá rozdíly v interpretaci jednotlivých žánrů. - Rozeznává odlišnosti hudby jednotlivých slohových období. - Dle charakteru hudby zařadí ukázkou do slohového období. 	<ul style="list-style-type: none"> - Základní přehled o hudebních dějinách - - Hudba artifiální a nonartifiální - Funkce hudby v životě - hudební druhy a žánry 	<ul style="list-style-type: none"> - Práce s vybranými ukázkami reprezentujícími jednotlivá slohová období - Žákovské projekty týkající se nonartifiální hudby 	<ul style="list-style-type: none"> - PT 3 – Objevujeme Evropu a svět - PT 4 – Kulturní diference, Multikulturalita - PT 6 – Stavba mediálních sdělení, Práce v realizačním týmu - propojení s dějepisem a s výtvarnou výchovou (slohová období)

ESTETICKÁ VÝCHOVA - VÝTVARNÁ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět výtvarná výchova realizuje obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova, jenž je spolu s oborem Hudební výchova součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. V 1. a 2. ročníku žáci povinně studují oba obory, a to ve skupinách s časovou dotací 1 hodina týdně pro každý obor.

Vzdělávací obsah je zde konstituován na základě RVP ZV.

Výtvarný obor je v prvních dvou ročnících zaměřen zejména na vytváření vlastních výtvarných prací, na rozvíjení smyslové citlivosti, na uplatňování subjektivity a na ověřování komunikačních účinků.

Cílem výtvarného oboru v I. a II. ročníku šestiletého studia je estetická kultivace osobnosti prostřednictvím výtvarných činností a aktivního osvojování výtvarného umění.

Z průřezových témat se do výtvarného oboru promítnou:

- téma Osobnostní a sociální výchova s důrazem na okruhy Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj a Morální rozvoj žáka (rozvoj schopnosti poznání, sebepoznání a sebepojetí, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace),
- téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (okruh Objevujeme Evropu a svět),
- téma Multikulturní výchova (okruhy Kulturní diference a Multikultura),
- téma Mediální výchova (okruh Tvorba mediálního sdělení).

Časové a organizační vymezení

První a druhý ročník šestiletého studia má po jedné vyučovací hodině týdně.

Třída dělí na skupiny, výuka probíhá ve 2 hodinách jedenkrát za 14 dní.

Výuka probíhá ve specializovaných prostorách školy – v ateliéru. K dispozici je i vybavení pro práci s keramikou, grafický lis, část vzdělávacích aktivit probíhá v plenéru, na výstavách a v multimediální učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení vzdělávacích kompetencí se využívají následující strategie, metody a postupy a formy práce:

Kompetence k učení

- Učitel vede žáka ke schopnostem sebereflexe a zaznamenávání si svých pokroků v práci, například formou osobních výtvarných deníků.
- Rozvíjí žákovy vizuální vědomosti přímým kontaktem s výtvarným uměním, studiem uměleckých děl, publikací, návštěvami museí, galerií, spoluprací s jejich lektorským oddělením, používáním digitálních technologií a netradičních výtvarných postupů.
- Učí žáka citovat, analyzovat a případně i kriticky hodnotit různé zdroje informací formou samostatné skupinové práce.

Kompetence k řešení problémů

- Zařazuje v hodinách vyučovací metody vedoucí žáka k učení, řešení problémů v rámci jednoho předmětu nebo ve spojení s jinými předměty. Mezi tyto metody patří projektové a skupinové vyučování, práce ve dvojicích, diskuse a exkurze.
- Podporuje samostatnou tvůrčí práci žáka s důrazem na experiment.

Kompetence komunikativní

- Žák je veden k možnostem komunikačního propojení s ostatními předměty, především s českým jazykem, dějepisem a hudební výchovou.
- Žák se učí orientovat ve vizuálním prostředí a vizuální komunikaci prostřednictvím kresby, malby, grafiky, koláže, prostorové tvorby a assembláže.

Kompetence občanské

- Žák je motivován k pochopení tradic, charakteru, hodnot i rituálů svého národa a společnosti, návštěvami galerií a muzeí, divadel a koncertů.

Kompetence pracovní

- Žák je veden k dodržování vymezených pravidel bezpečnosti práce a dodržování bezpečnostních postupů při výtvarných aktivitách tak, aby neohrožoval zdraví své i druhých.
- Učitel klade důraz na ochranu životního prostředí i ochranu kulturních a společenských hodnot.
- Návštěvy výstav a galerií.
- Knihy, publikace.
- Využití digitálního fotoaparátu, videokamery.
- Využití další vzdělávací nabídky (muzea, galerie...).
- Společná návštěva výstav současného umění, projekce filmů a pořadů o výtvarném umění.
- Inspirační zdroje:
  - odborné publikace;
  - katalogy;
  - časopisy;
  - internetové stránky;
  - encyklopedie na CD-ROM;
  - ukázky uměleckých děl.
- Konkrétní spojení multimediálních tendencí zahrnující výrazové prostředky výtvarného umění, divadla, hudby.

Časový harmonogram

Tematický celek	Ročník
Výrazové možnosti linie, tvaru, objemu	1. ročník
Nauka o barvách	1. a 2. ročník
Malba, kresba, grafika	1. a 2. ročník
Kompozice	2. ročník

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vtahy a průřezová témata
1	Výrazové možnosti linie, tvaru, objemu	<ul style="list-style-type: none"> - Vybírá, vytváří, pojmenovává co nejširší škálu výrazových možností linie tvaru, objemu, barvy, světla, stínu, prostoru v námětech figurativních i abstraktních. 	<ul style="list-style-type: none"> - Hračka – návrh a výroba vlastní jednoduché hračky (inžitní umění, umění přírodních národů, design), <i>kresba pastelkami, perem a tuží, vodorýmní barvami, prostorová tvorba</i> - Maska - výtvarný návrh (kultura domorodých národů, život, rituály, výtvarné umění, totemy, masky - výběr a výtvarná interpretace některých prvků primitivních kultur, kombinovaná technika, keramika, malba na různé materiály, asambláž... - Antropomorfní abeceda - návrh vlastní abecedy na základě podobnosti písmen s proporcemi lidského těla - Kniha - návrh typografické úpravy s použitím vlastního písma, kombinace výtvarných prvků s klasickou úpravou knihy, pouzdro na bibliofilii, úprava obalu, výroba vlastního papíru, použití zbytkového materiálu, kartóny, kůže, látky, přírodniny, návrh ilustrace - Hudební nástroj (návrh a výroba vlastního hudebního nástroje) (prostorová tvorba) - Naše kapela - happening, při kterém si studenti rozdělí úkoly, kdo a na co bude hrát, kdo se postará o reklamu, propagační tiskoviny apod., výtvarná stylizace, možná spolupráce s HV (<i>v případě zájmu ze strany studentů – možno použít při vernisáži výstavy studentských prací</i>) (případně: <i>Plakát</i> - návrh plakátu, obalu CD, jiného grafického designu, možnost použití fotografie, interpretace jiného výtvarného díla apod..., koláž, tisk, kombinovaná technika) - Detail lidského obličeje - (pokus o zachycení vnitřního napětí odrážejícího se v lidské tváři) - kresba uhlím - Detail lidského obličeje – (akvarel) - Písmo a pohyb (pohybové variace na tvary písmen, pokus o vyjádření písmena pohybem, následuje výtvarný záznam) - happening, kresba, grafika, použití různých materiálů, zásahy do matrice, monotyp nebo linoryt - Tělo ve výtvarném umění—body art, performance 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s přírodními i jinými materiály - práce s literární předlohou - práce ve skupinách 	<ul style="list-style-type: none"> - Bi, ČJ - PT4 – Kulturní diference, Multikultura - PT6 – Tvorba mediálního sdělení - PT2 – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj

			<ul style="list-style-type: none"> - Můj pokoj – perspektivní kresba podle paměti nebo fantazie, jak vypadá můj pokoj, jak bych chtěl, aby byl zařízený. Interiér. Design. - Detaily na mém pracovním stole – zátiší. Principy znázorňování kompozice z předmětů. - Kam chodím sportovat - studie pohybu, lidská figura v pohybu, kresba pastelem, keramika - Lidská postava - kresba uhlím podle modelu 		
1. a 2.	Nauka o barvách	<ul style="list-style-type: none"> - Učí se poznávat barvy, jejich vztahy, uplatňuje výtvarně obrazná vyjádření z vlastních pocitů a prožitků. 	<ul style="list-style-type: none"> - Akční malba - Body – art - Pohyb těla v prostoru 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s výtvarným dílem - práce ve skupinách 	<ul style="list-style-type: none"> - PT2 – Osobnostní rozvoj
1. a 2.	Malba, kresba, grafika	<ul style="list-style-type: none"> - Vytváří si přehled širokého spektra kreslířských, grafických a malířských technik. - Vyjadřuje a chápe abstrakci, stylizaci, objem, strukturu, světlo, barvu, prostor a čas. 	<ul style="list-style-type: none"> - Výtvarná abeceda - Akvarel, tempera, pastel - Grafické techniky - Plastika 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s reprodukcí - řízená diskuse - výukový film 	<ul style="list-style-type: none"> - PT4 – Kulturní diference - PT2 – Osobnostní rozvoj - PT3 – Objevujeme Evropu a svět
2.	Kompozice	<ul style="list-style-type: none"> - Osvojuje si základní kompoziční pravidla. - Chápe uspořádání předmětů a sám se snaží vytvořit vlastní kompoziční rámeček výtvarného díla. 	<ul style="list-style-type: none"> - Město mých snů – návrh města, ve kterém bych chtěl bydlet (<i>kresba perem a tužkou</i>) - Prostor reálný a iluzivní - překročení hranice mezi prostorem reálným a prostorem uměleckého díla <i>Lidská tvář</i> - hlavní principy znázorňování lidského obličeje, pokus o portrét, kresba rudkou, obličej jako prostor, prolínání obličeje s perspektivou, obličej jako místnost, portrét Mae Westové od Salvadora Dalího (<i>tempera</i>)Lze se dotknout i barevné a tvarové řešení prostoru - prostor abstraktního umění, americký abstraktní expresionismus, Still, Rothko..., op-art, malba temperou - Zvířata a pohyb – zachycení zvířete v různých pozicích.studie na základě fotografie. - Člověk a příroda – zvyky a rituály různých národů. <i>Člověk na lovu</i> – figurální kompozice. Tužka, pero a tuš, vodovky - Bicykl - studijní kresba, tužka, uhl, pero a tuš, zvětšení detailu, kolorovaná kresba - Stroj - akvarel, konstrukce tvarů, skládání barevných ploch, kubismus, etuda podle vlastního scénáře, videozáznam - Znak ve výtvarném umění - kaligrafie v moderním umění, Mark Tobey... 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad - práce s ukázkami 	<ul style="list-style-type: none"> - PT2 – Osobnostní rozvoj - PT3 – Objevujeme Evropu a svět

			<ul style="list-style-type: none"> - Vlčice - interpretace obrazu Jacksona Pollocka a převedení do vlastního výtvarného díla, zvíře a lidská postava jako symbol <i>(keramika)</i> - <i>Kreslení v pléneru</i>		
--	--	--	--	--	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět tělesná výchova realizuje v 1. a 2. ročníku vzdělávací obsah oboru Tělesná výchova obsaženého v RVP ZV a z oboru Výchova ke zdraví RVP ZV zahrnuje část tématu Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a Osobnostní a sociální rozvoj.

Časové a organizační vymezení

Časová dotace předmětu je 2-2.

Výuka probíhá ve skupinách odděleně pro chlapce a dívky v tělocvičně, v gymnastickém sále, v posilovně, na školním hřišti. Část aktivit probíhá na lehkootletickém stadionu a v terénu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací obsah v TV se prolíná s obsahem vyučovacích předmětů výchova ke zdraví, biologie, občanská výchova a chemie. Vědomosti a dovednosti, které se získají v jiných předmětech, se uplatňují při pohybových činnostech v TV a naopak, zkušenosti získané v TV přispívají k realizaci cílů jiných vyučovacích předmětů. Škola se pravidelně účastní sportovních soutěží v nejrůznějších odvětvích a účast je otevřena všem zájemcům z řad žáků školy. Ve výuce je rovněž kladen důraz na prevenci úrazů a význam správné životosprávy a správného životního stylu pro duševní zdraví. Součástí výuky jsou ušlechtilé myšlenky spojené se sportem a olympismem.

Ve vyučovacím předmětu se uplatňují průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova a environmentální výchova.

Učitel realizuje následující společné postupy, metody a formy, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- Nechá žáky samostatně vybírat vhodné kondiční, posilovací a relaxační cviky při rozcvičkách nebo strečinku v závěru hodiny.
- Dbá na bezpečnost, záchranu a pomoc a učí ji žáky.
- Kontroluje správné provedení cviků, vyloučí cviky škodlivé, volí vhodnou zátěž.
- Jde žákům osobním příkladem.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- Motivuje žáky k řešení herních situací, k taktice a týmové spolupráci.
- Umožní žákům podílet se na přípravě vlastních sportovních akcí, plánovat, realizovat a hodnotit tyto akce.

Kompetence komunikativní

Učitel

- Učí žáky používat správné názvosloví, vyjadřovat se přesně a konkrétně.
- Podporuje dobré vztahy mezi žáky i mezi žáky a učiteli, například při školních turnajích.

Kompetence občanské

Učitel

- Učí žáky chování v krizových nebo zdraví ohrožujících situacích.
- Seznamuje žáky s technikou první pomoci.
- Netoleruje hrubé chování a šikanu.

Časový harmonogram

Tematický celek	Ročník
Význam pohybu pro zdraví	1, 2
Zdravotně orientovaná zdatnost, její složky, kondiční programy	1, 2
Výchova ke zdraví	1, 2
Péče o zdraví a zdravá výživa	1, 2
Zdravotní tělesná výchova	1, 2
Pohybové hry	1, 2
Atletika	1, 2
Gymnastika	1, 2
Sportovní hry	1, 2
Estetická a kondiční cvičení s hudbou	1, 2
Komunikace v Tv	1, 2
Sportovní výzbroj a výstroj	1, 2
Historie a současnost sportu	1, 2
Pravidla osvojování pohybových činností	1, 2
Měření výkonu a posuzování pohybových dovedností	2

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Metody výuky	Mezipředmětové vtahy a průřezová témata
1., 2.	Činnosti ovlivňující zdraví				
1., 2.	Význam pohybu pro zdraví	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. - Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. - Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly. - Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. - Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. - Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tělesná výchova a sport dívek a chlapců, věkové kategorie - Rekreační a výkonnostní sport 		<ul style="list-style-type: none"> - PT2 Osobnostní a sociální výchova – okruh Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepečení, seberegulace, sebeorganizace
1., 2.	Zdravotně orientovaná zdatnost, její složky, kondiční programy Výchova ke zdraví				
1., 2.	Péče o zdraví a zdravá výživa		<ul style="list-style-type: none"> - Testy - Prevence a korekce oslabení - Nevhodná cvičení a činnosti - Vyrovnávací cvičení - Relaxační cvičení - Posilovací cvičení - Dechová cvičení - Regenerace 		<ul style="list-style-type: none"> - PT2 Osobnostní a sociální výchova – okruh a okruh Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika - Integrace z oboru Výchova ke zdraví RVP ZV téma Rizika ohrožující zdraví a jejich
1., 2.	Zdravotní tělesná výchova				

			<ul style="list-style-type: none"> - Výživa dle věku - Hygiena a bezpečnost v Tv - Záchrana a pomoc při cvičení - Duševní hygiena - Cvičení sebereflexe a sebekontroly a zvládání problémových situací - Péče o sebe sama - Základní druhy oslabení - Individuální posouzení specifických vyrovnávacích cviků 		<ul style="list-style-type: none"> - Integrace z oboru Výchova ke zdraví RVP GV – téma Péče o zdraví a zdravá výživa
1., 2.	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností				
1., 2.	Pohybové hry	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. - Zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o sebezdokonalování. - Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. - Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly. - Přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících. 	<p>Pohybové hry:</p> <ul style="list-style-type: none"> - soutěživé; - štafetové; - běžecké; - honičí; - s využitím netradičního náčiní; - zaháněné; - trefované; - přihrávané. 		<ul style="list-style-type: none"> - PT2 Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebeorganizace
1., 2.	Atletika				
1., 2.	Gymnastika				

			<ul style="list-style-type: none"> - Organizace a bezpečnost, vhodné oblečení, hygiena - Technika pohybu, dopomoc, názvosloví - Posilovací a kompenzační cvičení - Akrobacie - Kotouly, jejich modifikace, vazby - Stoje – na lopatkách, na hlavě, na rukou s dopomocí - Přemet stranou - Sestava s osvojených prvků - Přeskoky - Průpravná cvičení pro nácvik odrazu - Skrčka, roznožka - Hrazda - Náskok do vzporu - Seskoky - Podmet - Sešín - Kotoul - Výmyk - Přesvihy - Šplh – na tyči, na laně - Úpoly – přetahy, přetlaky, úpolové odpory 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s textem - diskuse - cvičení - práce ve skupinách 	<ul style="list-style-type: none"> - PT2 Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepečetí, kreativita
1., 2.	Sportovní hry		<ul style="list-style-type: none"> - Basketbal, florbal, fotbal, frisbee, vybíjená, stolní tenis, volejbal - Herní činnosti jednotlivce - Herní kombinace – základy - Průpravné hry - Hry se zjednodušenými pravidly - Kondiční trénink 		<ul style="list-style-type: none"> - PT2 Osobnostní a sociální výchova – okruh Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, okruh Sociální rozvoj – mezilidské vztahy, poznávání lidí
1., 2.	Estetické a kondiční cvičení s hudbou		<ul style="list-style-type: none"> - Rytmičká gymnastika - Chůze, skoky, poskoky, obraty - Doprovodné pohyby paží - Technika pohybu s náčiním - Vlastní pohybová improvizace, krátká sestava - Tanec – základní taneční kroky - Aerobic – základní kroky - Pohyby paží - Povelý, názvosloví 		<ul style="list-style-type: none"> - OV, D, HV, VV - interpretace vztahu jazyka a sdělení - soukromá a veřejná komunikace - kulturní diferenciacie - spolupráce, soutěž, sociální komunikace - vnímání uměleckého díla

			- Krátká sestava		
	Činnosti podporující pohybové učení				
1., 2.	Komunikace v TV	<ul style="list-style-type: none"> - Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisu, uživatele internetu. - Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-fair play jednání, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. - Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. - Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. - Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. - Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy. - Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže. - Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci. 	- Názvosloví, grafické značení		- PT2 Osobnostní a sociální výchova – okruh Sociální rozvoj – komunikace
1.	Sportovní výzbroj a výstroj		- Gesta, signály, povely a vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech		
1.	Historie a současnost sportu		- Funkčnost, výběr, ošetřování		
1.	Pravidla osvojovaných pohybových činností		- Olympismus		- PT3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
			- Úspěchy našeho sportu		
2.	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	- Základní pravidla her, soutěží a závodů		- PT2 Osobnostní a sociální výchova – okruh Morální	
		- Fair play jednání			
		- Měření, evidence, vyhodnocování			

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Prospěch žáka je ve všech předmětech učebního plánu daného ročníku klasifikován stupni výborný (1), chvalitebný (2), dobrý (3), dostatečný (4), nedostatečný (5).

Ve vyučovacích předmětech výchovného charakteru se při klasifikaci nepřihlíží k míře talentu, nýbrž ke schopnosti a motivaci žáka využít vlastních možností v rámci osobních mezí. Vyučující přiměřeně zohledňuje míru zájmu a aktivního přístupu žáka k plnění úkolů zejména v oblasti praktických činností.

Stupeň „výborný“

- Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově dovede vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň „chvalitebný“

- Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované teoretické i praktické činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů. Myslí logicky, je tvořivý. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Je schopen sám nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň „dobrý“

- Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, pojmů a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných činností projevuje nedostatky. Podstatné nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Při aplikaci osvojených poznatků a dovedností se dopouští chyb. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat učební texty podle návodu učitele.

Stupeň „dostatečný“

- Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, pojmů a zákonitostí závažné mezery. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má závažné nedostatky. Při uplatňování osvojených poznatků a dovedností je nesamostatný, dopouští se podstatných chyb. V jeho logice se objevují závažné chyby, jeho myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké nedostatky.

Stupeň „nedostatečný“

- Žák si požadované poznatky, pojmy a zákonitosti neosvojil uceleně, má v nich závažné mezery. Jeho schopnost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí se vyskytují časté závažné chyby. Při výkladu jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Jeho myšlení není samostatné, dopouští se zásadních logických chyb. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.

Podrobná pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou součástí školního řádu.

AUTOEVALUACE ŠKOLY

Vlastní hodnocení školy vychází z příslušné vyhlášky MŠMT. Hodnocení probíhá v jednotlivých cyklech. Nástroje, kritéria, cíle a výstupy jednotlivých hodnotících činností ve všech oblastech hodnocení jsou patrné z následujících tabulek.

1. Hodnocení podmínek ke vzdělávání

Cíl	Způsob hodnocení	Provádí	Kdy	Výstup
Materiální vybavení	- dotazník - analýza stavu - analýza požadavků PK - analýza inventarizace	- učitelé, zaměstnanci, žáci - vedení školy - předsedové PK - vedení školy	- jarní období - průběžně - jarní období - únor	Návrh opatření zpracuje vedení školy na základě údajů předsedů PK a vyhodnocení dotazníků. Nákupy.
Personální situace	- dotazník - rozbor stavu	- učitelé, žáci - vedení školy	- jarní období - začátek školního roku	Výroční zpráva, zpracuje ŘŠ.

2. Hodnocení průběhu vzdělávání

Cíl	Způsob hodnocení	Provádí	Kdy	Výstup
Hospitační činnost	- hospitace - dlouhodobější srovnání	- ŘŠ, zástupci školy, předsedové PK	- průběžně	Hospitační záznam, obecné závěry z hospitací, doporučení PK, doporučení vyučujícím, podklady pro hodnocení učitelů vedením školy.
Hodnocení učitelů žáky	- dotazník pro žáky	- žáci	jarní období	Vyhodnocení dotazníku, s doporučením pro PK, projednání s příslušným vyučujícím. Podklady pro hodnocení učitelů vedením školy.
Hodnocení předmětů žáky	- dotazník pro žáky	- žáci	jarní období	Vyhodnocení dotazníku, s doporučením pro PK a vyučující.
Hodnocení učitelů vedením školy	- portfolio - rozhovor	- všichni vyučující a vedení školy	- příprava průběžně - realizace v jarním období	Stanovení úkolů pro vyučující a PK, podklady pro stanovení osobního hodnocení.
Výstup z jednání PK	- zápisy z porad PK - osobní rozhovor	- vedení školy a předsedové PK	- průběžně po poradách PK	Zápisy z porad PK, podklady pro další práci PK.
Další akce školy hodnocené žáky a učiteli	- dotazník	- učitelé, žáci	- jarní období	Zpráva s celkovým posouzením akcí, doporučení PK, příp. návrh na změny.

3. Hodnocení podpory žákům a spolupráce s rodiči

Cíl	Způsob hodnocení	Provádí	Kdy	Výstup
Studium	<ul style="list-style-type: none"> - souhrn a rozbor potřeb - dotazník pro žáky - rozbor výsledků maturitních zkoušek - rozbor klasifikace 	<ul style="list-style-type: none"> - třídní učitel - žáci - vedení školy - vedení školy 	<ul style="list-style-type: none"> - začátek školního roku - jarní období - začátek školního roku - začátek školního roku 	Záznamy třídních učitelů a opatření ze strany vedení školy.
Klima školy	<ul style="list-style-type: none"> - dotazník pro studenty 	<ul style="list-style-type: none"> - vedení školy, učitelé 	<ul style="list-style-type: none"> - jarní období 	Vyhodnocení dotazníků, přijmutí potřebných opatření a sdělení závěrů studentům.
Spolupráce s rodiči	<ul style="list-style-type: none"> - analýza zápisů třídních schůzek - zápisy jednání školské rady 	<ul style="list-style-type: none"> - vedení školy, třídní učitelé - vedení školy 	<ul style="list-style-type: none"> - průběžně 	Vyhodnocení zápisů z třídních schůzek a jednání školské rady.
Studentský parlament	<ul style="list-style-type: none"> - dotazník pro studenty - poznatky z jednání studentského parlamentu 	<ul style="list-style-type: none"> - vedení školy, třídní učitelé 	<ul style="list-style-type: none"> - průběžně 	Vyhodnocení dotazníků, opatření reagující na jednání studentského parlamentu.

4. Hodnocení výsledků vzdělávání

Cíl	Způsob hodnocení	Provádí	Kdy	Výstup
Klasifikace	<ul style="list-style-type: none"> - dlouhodobější srovnání - rozbor klasifikace 	<ul style="list-style-type: none"> - žáci, příslušní vyučující, vedení školy 	<ul style="list-style-type: none"> - na konci klasifikačních období 	Výsledek rozboru a srovnání klasifikace s doporučením pro vyučující.
Maturitní zkoušky	<ul style="list-style-type: none"> - rozbor výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> - třídní učitel, příslušní vyučující, vedení školy 	<ul style="list-style-type: none"> - červen 	Úspěšnost žáků v porovnání s předchozími výsledky, případný návrh opatření pro PK.
Hodnocení klíčových kompetencí	<ul style="list-style-type: none"> - hodnotící škála, analýza hodnotících nástrojů 	<ul style="list-style-type: none"> - všichni učitelé a žáci, vedení školy 	<ul style="list-style-type: none"> - podle hodnotící škály 	Souhrn informací o žácích, případný rozbor s rodiči.
Úspěšnost absolventů	<ul style="list-style-type: none"> - zjištění výsledků v přijímání absolventů na VŠ, VOŠ a další typy škol (e-mail) 	<ul style="list-style-type: none"> - výchovný poradce a třídní učitelé 	<ul style="list-style-type: none"> - září 	Porovnání úspěšnosti nových absolventů s předchozími.

5. Hodnocení řízení školy

Cíl	Způsob hodnocení	Provádí	Kdy	Výstup
Hodnocení školy učiteli	<ul style="list-style-type: none"> - dotazník pro učitele 	<ul style="list-style-type: none"> - učitelé 	<ul style="list-style-type: none"> - jarní období 	Vyhodnocení dotazníků, návrhy a změny z nich plynoucí.
Organizace práce	<ul style="list-style-type: none"> - dotazník pro učitele 	<ul style="list-style-type: none"> - učitelé, vedení školy 	<ul style="list-style-type: none"> - jarní období 	Vyhodnocení, návrhy a změny.
DVPP	<ul style="list-style-type: none"> - dotazník pro učitele 	<ul style="list-style-type: none"> - učitelé 	<ul style="list-style-type: none"> - jarní období 	Vyhodnocení dotazníku, srovnání se záznamy o DVPP, plán DVPP na další období.
Klima školy	<ul style="list-style-type: none"> - dotazník pro učitele 	<ul style="list-style-type: none"> - učitelé 	<ul style="list-style-type: none"> - jarní období 	Vyhodnocení, návrhy a změny.

6. Hodnocení výsledků práce školy

Cíl	Způsob hodnocení	Provádí	Kdy	Výstup
Výsledky práce školy	- rozbor předchozího období	- vedení školy	- konec školního roku	Výroční zpráva, plán úkolů na nový školní rok, autoevaluační zpráva, revize koncepce a případné úpravy ŠVP.
Autoevaluace	- analýza kvality autoevaluačních nástrojů a výstupů autoevaluace	- vedení školy	- konec školního roku	Souhrn, případné změny nástrojů, cílů a kritérií.
Propagace, vnější hodnocení	- posouzení stavu	- vedení školy, vyučující	- druhé pololetí	Vyhodnocení názorů, návrhy změn.
Soutěže (SOČ, olympiády)	- hodnocení dosažených výsledků	- příslušní vyučující, předsedové PK, vedení školy	- průběžně po skončení soutěží	Vytvoření souhrnné zprávy a doporučení PK.
Spolupráce s jinými institucemi	- posouzení stavu	- vedení školy	- průběžně	Výroční zpráva.